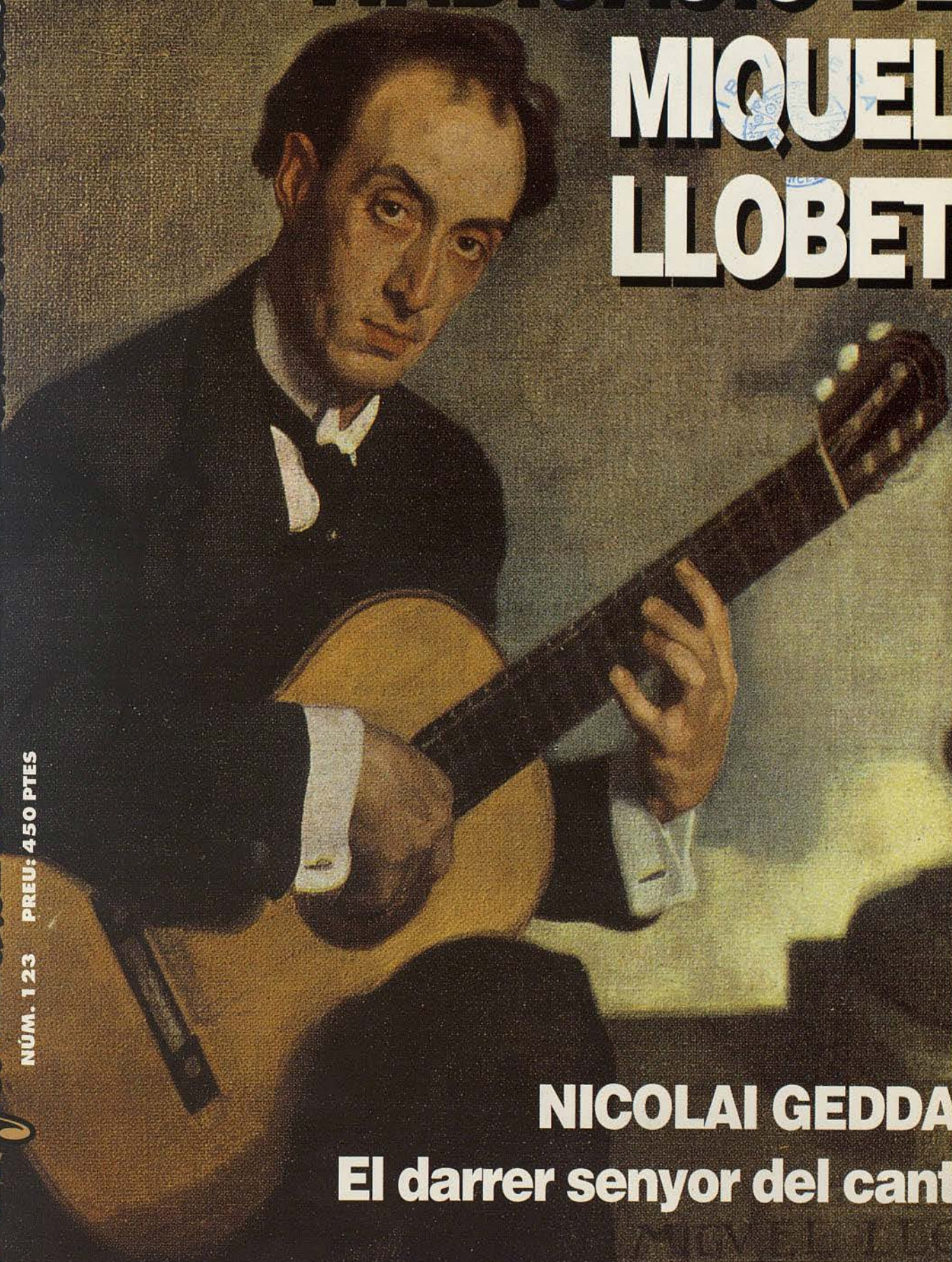

VINDICACIÓ DE MIQUEL LLOBET

NICOLAI GEDDA
El darrer senyor del cant

**SEMPRONIO RECORDA ELS
CAFÈS ON ES FEIA MÚSICA**

Adagio, su tienda de música.

Pianos
Organos electrónicos
Instrumentos profesionales
Viento y cuerda
Informática musical
Partituras

BARCELONA

Muntaner, 300. Esq. Laforja
Tel. 200 81 00

BARBERÁ DEL VALLÉS

Baricentro - Tel. 718 97 51

MADRID

Hermosilla, 75, Esq. Gra. Pardiñas
Tel. 435 89 89

MADRID-2

LA VAGUADA - Tel. 730 48 82

123

catalunya música

3A ÈPOCA ANY XII
NÚM. 123, GENER 1995

Consell de Direcció:
Pere Artís (editor), **Pere Burés**
(Coordinació amb Catalunya
Música), **Jaume Comellas** (direcció
periodística) i **Lluís Millet** (direcció
musical)

Maquetatge: **F.S.**
Secretaria de redacció: **Teresa
Martínez**
Fotografia: **Pau Barceló**

Publicitat: **Art-Co/ 2000, S.L.**
Trafalgar, 14, 3r 1a A

Preimpressió: **Ormograp, S.A.**
Impressió: **Agpograp**
Distribució: **Distribarna, S.A.**
Dipòsit legal: B-34.432/83

Consell Editorial: **Fèlix Millet**
(President), **Montserrat Albet**, **Pere
Artigas**, **Josep Ma. Bricall**, **Josep Ma.
Busquets**, **Josep Caminal**, **Jordi Casas**,
Josep Casanovas, **Gregori Estrada**,
Gabriel Ferrer, **Joan Guinjoan**, **Carles
Guinovart**, **Oriol Martorell**, **Xavier
Montsalvatge**, **Marta Muntada**, **Lluís
Oliva**, **Ramon Pla** i **Xavier Turull**.

Col·laboren en aquest número:
FERNANDO ALONSO, **NONA AROLA
I VERA**, **PERE ARTÍS**, **HELENA BAYO**,
XAVIER CASANOVAS-DANÉS, **JOSEP
CASANOVAS**, **CESC**, **JAUME
COMELLAS**, **ROMÀ ESCALAS**, **CARLES
LOBO**, **MARJOLIJN VAN DER MEER**,
LLUÍS MILLET, **MÒNICA MONTORIOL**,
MÒNICA PAGÈS SANTACANA, **DAVID
PICÓ S.**, **DAVID PUERTAS**,
SEMPRONIO, **CARLES TREPAT**, **LLUÍS
TRULLÉN** i **JOAN VIVES BELLALTA**.

CATALUNYA MÚSICA
REVISTA MUSICAL CATALANA
Sant Francesc de Paula, 2
Tel 268 10 00
08003 BARCELONA

Els articles publicats a "Catalunya
Música/Revista Musical Catalana"
expressen només l'opinió dels seus
autors.

Portada: Miquel Llobet, retrat a l'oli de
López Mezquita (Museu d'Art Modern

SUMARI

revista musical catalana

EDITORIAL

PANORAMA

TEMA

MUSICALIA

CONCURS

SCHERZANDO

DISCOS

- 5 *Teràpia de xoc per a la corda*
- 6 *Alguns cafès on es feia música
per Sempronio*
- 10 *Carles Trepà. Hereu de la tradició guitarrista
catalana
per Mònica Montoriol*
- 12 *Mikrokosmos: Palacio de la Música, no!
per Pere Artís*
- 14 *Del seu affm.: Sr. Carles Santos
per Jaume Comellas*
- 16 *Deu anys de l'Orquestra de Cambra Eduard Toldrà
per RRM*
- 19 *Exhibició Sarah Chang
per X. Casanovas-Danés*
- 20 *El bell concert de guitarra de M. Valls
per Josep Casanovas*
- 21 *El talent d'Andrea Lucchesini
per Lluís Trullén*
- 22 *Un cicle sòlid, un any més
per Joan Vives*
- 23 *Un excel·lent per a Byrne
per David Picó S.*
- 24 *Concurs Francesc Viñas: fidelitat a si mateix
per JCC*
- 25 *Vindicació d'un gran músic català*
- 26 *El llegat de Miquel Llobet al Museu de la Música
per Romà Escalas*
- 29 *Miquel Llobet (1878-1938). Guitarrista i compositor
per Fernando Alonso i Carles Trepà*
- 34 *Maria Luisa Anido: apassionants vivències al costat
del músic
per J. Comellas*
- 38 *Nicolai Gedda. Un veterà que mira al futur
per Nona Arola i Vera*
- 43 *Catalunya Música proposa. La Jove Orquestra
Simfònica de Catalunya
per Victòria Palma*
- 44 *Varèse i Delàs comparteixen cartell a l'OBC
per Carles Lobo*
- 47 *50 anys en dansa. La petita història de la dansa
a l'Institut del Teatre
per Marjolijn van der Meer*
- 52
- 53 *per Cesc*
- 54

Adagio, su terra de l'era

Futur auditori i conservatori

A Lleida, cultivem la música

LA PAERIA

Ajuntament de Lleida

ensenyament musical en els nivells superiors no gaudeix d'un moment especialment privilegiat en el si d'un sistema pedagògic prou insuficient, considerat d'una forma genèrica.

La problemàtica més immediata que deriva d'aquesta situació és més difícil pas dels futurs professionals a la praxi professional plena. El tema és força vell i no és la primera vegada que l'hem abordat en aquestes pàgines.

Filant prim en la línia argumental que estem exposant, podríem afegir que en aquest context un dels segments instrumentals en què la problemàtica al·ludida es fa més palesa és el camp de la corda. No estem parlant sobre la base d'apriorismes subjectius, sempre fàcilment objecte de qüestionament, també subjectiu, i a la fi molt indemostrables, sinó que ens basem en fets perfectament tangibles. O tan tangibles com que les nostres formacions simfòniques i de cambra, tenen en aquesta "corda", valgui la redundància, l'expressió més perceptible de feblesa; i en la qual corda s'acusa de forma més manifesta el recurs a professionals forans. Recentment un director convidat en un concert d'un conjunt simfònic barceloní ho manifestava tan discretament i elegantment con intel·ligible, tot deixant clar al mateix temps que el vent ja era una altra cosa.

Teràpia de xoc per a la corda

La constatació bàsica ve acompanyada per una altra d'elemental. A l'horitzó de la nostra vida formativa musical del moment no s'albira cap preocupació massa perceptible que permeti pensar en preses de posició menadores a solucions i a un futur diferent de l'actual. I ens sembla que la cosa hauria de preocupar i força.

Perquè, en definitiva, el problema que hi ha és greu; és important i profund. I allò que no admet és la rutina conformista que no tingui altra resultant que un enduriment del mal.

Per això, demanar una autèntica teràpia de xoc per tal d'obrir expectatives falagueres, ens sembla un fet molt desitjable. Encara que l'expressió pugui aparèixer, en principi, com a massa detonant. Perquè, en definitiva, si la realitat és greu, tampoc no cal considerar-la ni moltmenys irreversible. En tot cas cal primer prendre consciència de l'exacta realitat dels fets, de la seva transcendència i tot seguit passar a confegir un pla d'actuació que mení a una nova situació en benefici de l'àmbit musical del país, entès de forma global i profunda.

Alguns cafès on es feia música

per SEMPRONIO

Música en viu, música viva, solen anunciar alguns, alguns pocs cafès i establiments similars. Música d'ara, naturalment, sovint interpretada per professionals valuosos. Però, temps hi hagué que, en els cafès i per entretenir la clientela, sonava música clàssica... I tocada per celebritats, que donaven llurs primers passos pel camí de la vida. Es guanyaven honestament els diners necessaris per continuar estudiant.

Celebritats en potència, em rectificarà algú. És clar. Molts d'ells eren joves, joveníssims. Dotze o tretze anys tenia Pau Casals; Pauet, li deien familiarment, quan tocava el violoncel al Cafè Tost, de Gràcia. Era un cafè de gran prestigi, al carrer Gran, un cafè que, més tard, canvià el seu nom pel de Monumental i que ha plegat no fa pas tant. Gràcia, en els dies d'en Casals, era encara un municipi independent i el Cafè Tost de què parlo era concorregut pel bo i millor de la població. Hem de creure que atrets per algun comentari elogiós, una nit irromperen al cafè tres eminents personatges de la música, el pianista Albéniz, el director d'orquestra Fernández-Arbós i el violoncel·lista Rubio. Volien escoltar aquell noi prodigi, comprovar la veracitat del fenomen que els havien descrit. "Toca, Pauet, per a aquests mestres...", demanà el senyor Tost. Intimidat, el minyó empomà l'arquet, però tocà com un àngel. Els forasters, esbalaïts, li auguraren un futur gloriós. Albéniz li donà una recomanació per al comte de Morphy, secretari de la reina. L'amo del cafè aprofità l'ocasió, preguntant a Albéniz que s'instal·lés al piano. El pregat accedí i tocà la

seva *Córdoba*... Quina nit, al carrer Gran de Gràcia! Per a la història.

Albéniz, gloriós ara, havia passat també per l'experiència de tocar en un cafè. Concretament, l'Ibérico, al començament del carrer Nou, on posteriorment existí el Crèdit Lyonnais. L'any 1866 fundà el negoci l'antic empleat d'una editorial barcelonina, cognomenat Ginestà, que viatjà a Amèrica i tornà ric. El públic de l'Ibérico era compost especialment per intel·lectuals i artistes, que gaudien de valent amb les interpretacions d'Albéniz.

Tornem a l'adolescent Casals, que baixà de Gràcia per amenitzar les nits de La Pajarera, un gran quiosc situat al centre de la plaça de Catalunya, una mena de gàbia dedicada a cafè. Així mateix, amb una parròquia extasiada, escoltant tríos de Mozart i de Beethoven, valsos de Johann Strauss i de Waldteufeld...

Gran esdeveniment musical de cafè, comportant nogensmenys que la fundació de l'Orfeó Català! Ocorria per allà els anys noranta del segle passat i en el Cafè Pelayo, situat a la cantonada del carrer d'aquest nom amb la Rambla de Canaletes, hi actuava el quartet Millet, Cioffi, Soler i Pàmies, tocant respectivament piano, violí, violoncel i harmònim. Lluís Millet era un minyó viu i nerviós. L'escoltava especialment un client d'aspecte bohemi, Amadeu Vives, i no solament l'escoltava, sinó que en les estones de descans dels músics hi xerrava pels descosits. Vives i Millet enyoraven els concerts de la Capella Russa, celebrats a Barcelona amb motiu de l'Exposició Universal. "Catalunya hauria de tenir una coral per l'estil...", coincidien. I el grup d'amics melòmans que participa-

va en la conversa s'entusiasmà amb la idea. Tots ells, capitanejats pel pianista del Pelayo i per Vives, que acudia al cafè sortint de fer classe a l'escola de Loreto, tots ells prengueren l'acord de fundar un orfeó, el Català.

El Millet músic de cafè, el localitzem en un altre establiment, l'Inglés, al carrer del Pas de l'Ensenyança, on havia ja tocat el pianista Dordal. Millet hi entrà amb un tercet que tenia per violinista en Badia i es completava amb el susdit Pàmies, company seu ja al Pelayo. L'Inglés atreïa, en qualitat de clients, molts músics, que després de dinar solien formar tertúlia al voltant del mestre Rodoreda, director de la Banda Municipal, que vivia al veí passatge del Crèdit.

Del Liceu als cafès

Escric aquestes notes d'una manera desordenada. I renyida amb la cronologia. Em limito a seguir rastres. Per exemple, el del senyor Munné, com tothom li deia. *Concertino* del Liceu, ben vestit, fatxenda... Presumia d'haver tocat una vegada quatre quartets de Beethoven a vista, o sigui sense estudi o bé lectura prèvia. La seva dona, mestra de cant, segons veus malèvols, l'havia abandonat, arrossegada pel tenor Fleta. Munné, en plegar del teatre d'òpera, desfilà per diversos cafès. En el del Tívoli, en el Vienés, del final del passeig de Gràcia, cabalment en els baixos recentment restaurats de la casa de l'Enher. L'acompanyava el violoncel·lista Trotta. Una temporada, Munné actuà en el Tostadero, amb el viola Font i el pianista Antoni Capdevila. Era, el Tostadero, un immens cafè que donava caràcter a la plaça de la Universitat, avui dia bastant desambientada. I al costat del cafè

El teatre-circ Olympia, situat a la Ronda de Sant Antoni, era el de més aforament, amb una capacitat per a 2.000 persones. Al seu costat hi havia el Cafè Olympia

aquell n'existia un altre, el Barcelona, també amb música d'allò més viva, interpretada pel pianista Burrull, el violí Ferran Garin i el violoncel·lista Armengol. Munné, amb onze solistes del Liceu, formà una orquestra amb el nom de Monumental, que actuaven intensament en festes majors. Un dia, el director tingué una agafada amb el clarinet Norri, i aquest va constituir orquestra pròpia, amb el nom de Filharmonica Norri. Però, a Munné no l'importà massa. Arreu on anava, el públic se li rendia en tocar amb el violí la composició *Aires bohèmios*, de Sarasate.

Hem esmentat el Liceu. En el mateix edifici s'hi emparava un cafè que, abans de la nostra guerra, també convocà molts filharmonics, pendants del piano de Garganta i el violí de Giralt.

A can Llibre (on ara hi ha l'Hotel Avenida Palace), els músics, a la tarda, actuaven en els *tes dansants*, encara de moda a la nostra postguerra, mentre a la nit feien concert. El violí era Ponsa, i du-

rant un temps va actuar un altre violinista vingut de Viena, Mestler. Els divendres, amb programes dits "especials", assolien la més gran acceptació les *Rapsòdies* de Liszt, amb el pianista Conill.

Un centre musical que potser sorprengui l'afecionat d'ara va ser el Cafè Metro, de la plaça de l'Àngel. La cosa va començar els diumenges al matí, amb unes anomenades "sessions vermut". Molt justament anomenades, cal dir, puix per un duró la gent obtenia la beguda i un acompanyament musical de primer ordre: violinistes Ponsa i Bocquet, violoncel·lista Trotta i, al piano, un temps Joaquim Serra i un altre temps Ramon Vives. L'èxit fou tan considerable, que el Metro instituí música diària amb el trio Garin, violinista que ja ens hem trobat en un altre indret, el pianista Garganta i, completant el tercet, un violoncel·lista que, als mèrits propis de l'ofici, hi afegia un nas prominent. Als bromistes els va donar per motejar el grup:

"Trio Garganta, nariz y oído".

Fins i tot, el Paral·lel

La música, molt sovint bona, tocada en viu, no era pas ni molt menys una exclusiva dels cafès distingits. Traslladem-nos al Paral·lel, amb una indispensable parada al Cafè Olímpia, annex al Teatre Circ, i on amenitzava les estades de la clientela un trio amb el pianista Verdura.

El Cafè Español paral·lelesc, llegendari per les seves vastes proporcions, per les dotzenes de penyes que s'hi reunien i pels seus billars, acollí així mateix la música. Amb tots els honors. L'edat d'or coincidí amb l'actuació del titulat Septimínia Armónico. Els seus integrants, Sedó, Vila, Torrents, Vilalta (pare), Tormo. Constans i Cratacós eren autèntics mestres, pertanyents a la Banda Municipal i al professorat de l'Escola Municipal de Música. Esperonat per les seves actuacions, al Cafè Español, s'hi forja un públic melòman, que més en-

El quartet del Cafè Pelayo. D'esquerra a dreta: Millet, Cioffi, Pàmies i Soler (1891)

davant tindrà ocasió d'aplaudir en la mateixa estrada figures tan eminents com Emili Vendrell, Màxim Rissikoff i el pianista Alexandre Vilalta.

No abandonem la llavors retolada avinguda del Marquès del Duero, car ens perdríem les nits de la Cerveseria Rosales on actuava el quintet Pepita Sellés, al piano; Ramon Vives i Pilar Sellés, violins; Bataller, violoncel·lista i el bateria Ponsa.

I, encara!, un violí sonava a la plaça d'Espanya, a la Pansa, cèlebre i desaparegut cafè concorregut especialment per gitanos de Sants i personal de l'Escorxador. El violí era tocat pel músic Forns, que ignoro per quins set sous la gent li deia "el boig".

Toldrà i l'adéu a la "brasserie"

De llavis del mateix Eduard Toldrà vaig aprendre que, en l'argot musical, de tocar en un cafè en diuen "fer brasserie". Ell en sabia un tros, car s'hi va guanyar la vida durant anys i anys. Fins i tot essent ja un violinista amb prestigi gairebé internacional, deixant-se de romanços, continuava fent "brasserie". Estimo que li venia del seu grau d'autoexigència. Un cop, el mestre Mendoza Lasalle va oferir-li cinc mil pessetes (de les de llavors) per interpretar un concert de Beethoven. Toldrà declinà l'oferta, argumentant: "No el tinc en dits...". Mentida!

Se'l sabia de memòria, però calculava que encara l'havia d'estudiar quinze dies més, pel cap baix, de voler interpretar-lo adequadament.

Amb aquesta i lloable mentalitat, el cafè fou el seu habitual i diari camp d'operacions, abans de "redimir-se" amb la direcció de l'Orquestra Municipal de Barcelona, l'any 1944.

La veritat és que treballava al Saló Doré de la desapareguda Granja Royal, del carrer de Pelai, i que malgrat l'aparent frivolitat de l'establiment, ell i el seu sextet comptaven amb un auditori d'élite. Sobretot els dimecres gràcies a un programa adjectivat de selecte, i els divendres, adjectivat d'especial. El quintet, amb Toldrà de primer violí, el componien: Trotta (violoncel), Burrull (piano), Sendra (contrabaix) i Bocquet (segon violí). Naturalment, la formació i el nombre dels seus integrants, durant els anys, tingué diversos canvis, obligant al director Toldrà a cridar d'altres i no menys valuosos músics. Sense ordre ni concert, els poso en fila: Camprubí, Abadal, Cusidó, Blai Net, Solsona... El quintet, segons les circumstàncies i de convenir, es convertia en sextet, en trio... Però, sempre amb membres de primeríssima fila. I el públic li fou tan fidel, a la Granja Royal, que un dia de l'any 1934 els seus auditors homenatjaren Toldrà regalant-li un retrat en forma de bust escultòric. La cantatriu Mercè

Plantada interpretà diverses composicions de l'homenatjat. Fou tota una festa.

Tancà les seves portes la Granja Royal i Toldrà i els seus músics es traslladaren a un cafè que no era pas gaire antic, però que reproduïa amb elegància i confort la imatge dels cafès d'antany. Era l'Or del Rhin, a la Gran Via, al costat del cinema Coliseum. Públic atentíssim, programes especials, abundants aplaudiments recollits pel sextet (ací, sí, era un sextet), que amb Toldrà formaven Bocquet, Solsona, Trotta, Sendra i Burrull. Tocaven tan bé, els solos de Toldrà, eren tan admirables, que una nit se li acostà a felicitar-lo un exaltat francès, amb aquests mots a la boca: "Mais, c'est pas ici votre place!".

Tenia més raó que un sant. L'escenari, l'estrada d'un artista de les dimensions de Toldrà no era pas un cafè, per intel·ligents que fossin els culs de cafè que l'escoltaven. Però Toldrà era la discreció personificada. Procurava acomplir amb la màxima dignitat i amb absoluta honestetat el paper que el destí li havia assignat. La guerra civil no emudí el seu sextet. Jo sóc testimoni d'alguns episodis realment atribolats. El desembre de l'any 1933 l'exèrcit republicà va prendre la ciutat de Terol. Mig Barcelona, entusiasmada, va llançar-se al carrer. I, a cada minut, un nodrit estol d'abrusats irrompia a l'Oro del Rhin, demanant als músics que toquessin l'Himne de Riego. Beethoven, Mozart, Bizet eren interromputs i Toldrà accedia a interpretar l'himne. Al carrer hi feia un fred que pelava, però l'interior del cafè esdevingué una fornall i els del sextet, una mena de condemnats, suaven de tant i tant repetir l'aleshores himne nacional...

Amb aquest record tanco l'e-vocació, naturalment incompleta, de certs establiments barcelonins del "ram de la llimonada" que rendien culte o pel cap baix coquetejaven amb Euterpe, la mel-líflua musa.

Mai no seguim un camí. L'obrim.

En qualitat de so per a reproductors de CD. En prestacions per a ràdiocassets. En gamma d'altaveus. En solucions antirobatori. En tecnologia punta. En investigació i disseny. En professionalitat i superació. Mai no seguim un camí. L'obrim.

PIONEER®
The Art of Entertainment

CARLES TREPAT

Hereu de la tradició guitarrista catalana

per MÓNICA MONTORIOL

La trajectòria professional de Carles Trepat està adquirint una dimensió ascendent i marcant el ritme de la nova fornada de guitarristes. Entre els mestres catalans i espanyols que han traçat/segellat la història guitarrística, Llobet, Pujol, Segovia, Sors i Tàrraga, Trepat ha pres el relleu d'aquesta herència per dotar la guitarra de l'espai i el lloc que necessita. Estimulat per aquest repte, el guitarrista reivindica també la necessitat de fer conèixer les composicions d'autors catalans, com Manuel Valls, de qui va interpretar el passat 11, 12 i 13 de novembre el *Concert per a guitarra i orquestra* (1965). Però el concert que el va catapultar com a intèrpret va ser el *Concierto de Aranjuez* de Rodrigo al Palau de la Música Catalana amb la London Festival Orchestra dins del cicle d'Ibercàmera, l'any 1991.

Carles Trepat es va formar a Lleida, Barcelona, Alacant i a París. L'interès per l'instrument li ve de família: l'avi, el pare i un oncle. Inicià els estudis musicals a la seva ciutat natal, Lleida, amb Jordi Montagut a l'escola dels Maristes, l'any 1973, com una activitat extraescolar, i després va continuar en una acadèmia privada. Però ben aviat, i amb només 15 anys, va marxar a Barcelona per continuar els estudis. Un any i mig a la Ciutat Comtal i dos professors: Eduardo Sáinz de la Maza, compositor i guitarrista, i Eulogio Dávalos, guitarrista xilè. La primera vegada que va cursar estudis oficials en un conservatori va ser a Alacant, on va acabar la carrera de música. D'Alacant es va traslladar a Pa-

rís, a l'École Normal, amb una beca d'estudis.

— A París hi havia com a subdirector el Sr. Narcís Bonet. Em va ajudar molt a l'hora de concedir-me la beca d'estudis. Allí vaig estudiar amb Rafael Andia, francès de naixement però de pares espanyols, i més tard amb Alberto Ponce, deixeble d'Emili Pujol. A l'École Normale em vaig retrobar amb els inicis musicals de l'escola de Pujol.

— Com veien els teus pares que estudiessis música i que et dediquessis al món de la guitarra?

— No em van posar cap entrebanc. Al meu pare li feia molta il·lusió que fos guitarrista; va ser ell qui em va enviar de ben jove a Barcelona per poder continuar estudiant. El suport més important, el vaig tenir a casa.

— Per què creus que musicalment Lleida té limitacions?

— De vegades es fan concerts interessants, però han de passar més coses, a Lleida. El moviment coral a Lleida té molt d'entusiasme i amb el nou auditori és d'esperar que l'activitat musical creixi.

— Com han marcat en la teva formació els mestres que has tingut?

— El professor Montagut, de l'escola dels Maristes em va donar una base molt sòlida. A Lleida, la figura d'Emili Pujol està en la ment de tothom, i el meu mestre em va ensenyar amb els mètodes de Pujol. Em va donar una base molt sòlida. D'Eduardo Sáinz de la Maza, en tinc un record molt bonic, tot i que discutíem força de música. Jo ja volia fer les meves digitacions i ell em frenava..., potser per aquest motiu, aquestes petites discussions, vaig decidir canviar de mestre. La relació potser era

una mica tibant. L'estudi aprofundit, el vaig rebre de José Tomás, a Alacant i d'Alberto Ponce a París.

A mitja conversa li porten un cafè, i es permet, amb amabilitat, demanar si ens molesta que fumi. Encèn el cigarret lentament, i reprenem el fil de la conversa.

— Continuant amb la teva formació com a guitarrista, creus que els concursos t'han estat un bon trampolí en la teva carrera?

— De concursos, n'he fet molts. M'han ensenyat molt, perquè aprens a posar-te davant del públic i davant d'un tribunal. Vaig començar a fer concursos des de molt jove, d'una manera gairebé innocent, amb 15 anys. Una de les discussions que vaig tenir una vegada amb el meu mestre Eduardo de la Maza era per anar a un concurs a Palma de Mallorca. D'aquest concurs, en tinc un record especial, va ser molt positiu... Vaig conèixer altres guitarristes, especialment em va cridar l'atenció David Russell... Ell llavors devia tenir uns 24 anys. Va ser el guitarrista que em va fer més impressió. Ell va ser qui em va recomanar al mestre José Tomás del Conservatori d'Alacant. Russell havia estat deixeble de Tomás. També vaig participar en altres concursos, amb segons i tercers premis. Vaig presentar-me al concurs de Joventuts Musicals l'any 1979 i el vaig guanyar. El 1985-1986 vaig anar a fora, a l'Havana, i em van concedir un premi especial del jurat. Un any més tard, el 1987, vaig anar a Toronto..., potser va ser el concurs més significatiu de tots els que he fet. Els concursos, en general, per a mi han estat positius, perquè sobretot agafes experiència damunt l'escenari. I també m'han servit

per animar-me a continuar estudiant.

– En l'ensenyament de guitarra sembla que hi ha dues línies o dues escoles: per una banda, la de Pujol, i per l'altra la de Tomás, Segovia...

– Segovia havia agafat coses de l'escola de Tàrrega i es va formar a Barcelona amb Llobet. Hi ha diferències de principi, però també és cert que Tomás, que és deixeble de Segovia ha agafat una manera de treballar no exclusivament segoviana.

– L'escola catalana potser era més austera, i en canvi la segoviana era més alegre, més festiva...

– Això depèn del caràcter dels intèrprets. Segovia era molt extrovertit, volia donar-se a conèixer. Els guitarristes d'aquí no eren així...

– Però també existien diferències de tipus tècnic.

– Hi ha diferents tècniques, com per exemple la col·locació de la mà dreta: Tàrrega la posava més cap a la dreta, José Tomás més inclinada i no utilitzava tant la tècnica de "repenjar-se".

– La guitarra ha estat sempre un instrument important a Catalunya, i Barcelona ha estat bressol d'aquest instrument.

– Sí, sí, molt important. El primer tractat de guitarra el va escriure un català, Joan Carles Amat. Sors i Llobet eren de Barcelona. Tàrrega estava molt vinculat a Barcelona i aquí va crear la major part de la seva obra. Pujol era de La Granada. Segovia es va acabar de formar aquí. Fins a la guerra civil, Barcelona era el niu de la guitarra més important a nivell mundial.

– També és cert que tots aquests intèrprets van universalitzar molt la guitarra.

– Llobet va viatjar moltíssim i era l'avantguarda musical pel que fa a la guitarra. Segovia va fer una carrera molt important arreu del món i tot això ha fet que la guitarra hagi guanyat presència a les sales de concert.

– Tot i així, la guitarra pateix d'unes limitacions de tipus tècnic, problemes harmònics...

– Pot ser limitada, però les seves limitacions són també la seva peculiaritat sonora, perquè es poden aprofitar molt bé. Abans només escrivien música per a guitarra els mateixos guitarristes. Durant aquest segle, amb l'aparició de Llobet i de Segovia, es va demanar als compositors que fessin música per a guitarra. Falla va ser el primer compositor que va escriure per a guitarra sense ser guitarrista i això ha fet perdre aquesta certa por que els compositors tenen alhora d'abordar un instrument difícil com és la guitarra.

– Hi ha limitacions, en el repertori?

– Home, no. La guitarra té molt de repertori. Si em poso a pensar en tot el repertori que hi ha i que m'agrada, no el podria tocar al llarg de tota la meua

vida. La guitarra potser no té un repertori tan conegut com el del violí o el del piano, però Sors, per exemple, té una producció de gran qualitat. Hi ha molta feina a fer encara però de música n'hi ha molta i bona.

En aquest punt de l'entrevista, Trepas s'atura un moment per recordar una experiència que el va impactar positivament, tant en la seva formació musical com en la seva vivència personal.

– Vaig conèixer el mestre Pujol abans de venir a Barcelona. Feia el seu últim curs a Cervera l'any 1976. L'havia conegut abans, però allí vaig poder tocar per a ell, rebre els seus consells, i tenir el record de les seves paraules. Pujol era un home molt bondadós, molt dolç. Potser treballava més la qüestió artística. Va ser molt important per a mí.

– La guitarra necessita el seu espai per poder gaudir-ne?

– Sí, sí, evidentment. La guitarra és un instrument íntim i de vegades i segons en quins espais es perden moltes subtilitats sonores, com per exemple al Palau de la Música. Hi ha obres, sobretot amb orquestra, que si no utilitzes amplificació, el so es perd. És inevitable. El mateix Villa-Lobos aconsellava que es fes així. Si vols escoltar la guitarra amb tota la seva riquesa, cal anar a una sala petita, o a una església petita. És qüestió de trobar el seu lloc, perquè la guitarra necessita el seu espai.

– On vas fer el teu primer concert?

– El primer de tots va ser a Barcelona. Va ser el 1978, un concert d'homenatge a Sors, organitzat per la casa Sors.

– Com t'ha anat la projecció a l'estranger?

– M'ha anat molt bé. I a més a més penso que s'ha de sortir. Tocar a casa vol dir estar entre gent que et coneix, i personalment noto que em costa més tocar. La sensació és que quan surto a l'estranger em trobo més lliure, i de vegades no em costa tant d'expressar-me. Quan vén de fora et reben d'una forma més calorosa.

MIKROKOSMOS

Palacio de la Música, no!

Potser vostè no ho sap, senyor Lázaro Carreter, director de la Real Academia Española de la Lengua, però durant molts anys el Palau de la Música Catalana fou convertit en "Palacio de la Música"; i coaccionat l'Orfeó Català a canviar el seu nom...; i no continuo, perquè no tinc espai per publicar la llista de greuges infligits a la cultura del nostre país.

La gent de la meua lleva, senyor Lázaro Carreter, vam haver d'aprendre a escriure la nostra llengua fora de l'escola, i ben aviat sabérem la diferència entre dominadors i dominats. Molts, pacíficament, vam oposar-nos a un disseny aniquilador, i tot procurant de complir dignament les nostres responsabilitats en l'àmbit que fos maldàrem per recuperar allò que ens havia estat pres: i en primer lloc, la llengua.

Jo podria explicar-li un gavadal de situacions del món musical que li farien veure fins a quin punt el català també hi ha estat vexat; i, com a conseqüència, fins a quin punt la prepotència (i els pressupòsits en què se sustentà) que convertí el Palau de la Música Catalana en "Palacio de la Música" ens ha escaladat per sempre més.

Per això he de dir-li que alguns dels continguts de la carta que vostè ha adreçat al cap del govern central (en defensa de la llengua castellana, suposadament amenaçada) ens han ofès, perquè hi sentim altra cop la prepotència de què he fet esment.

No digui que descarrilo... No m'ho digui, perquè després de la pretensió —manifestada a la seva carta— de la doble retolació dels topònims, pot venir l'extensió a molts camps (també el musical) d'una similar intencionalitat perversa. No digui que descarrilo, perquè a Catalunya sabem com les engeguen, molts dels corifeus que han aplaudit el seu gest (alguns d'ells, autèntics trinxeraires intel·lectuals).

La seva carta porta una càrrega política del mateix signe que gastaren els qui van convertir el Palau de la Música Catalana en "Palacio de la Música", un fet amb el qual exemplifico una intrmissió pretèrita —i actualment en potència— en afers del nostre país; i li dic ben clar que ens hi oposarem, decididament i serena. Perquè —i, si vol, em pot entendre què vull dir— entre Palau de la Música Catalana i "Palacio de la Música" hi ha un abisme conceptual i mental.

Pere Artís

Premis de la 32a edició del Concurs Internacional de Cant Francesc Viñas

La 32a edició del Concurs Internacional de Cant Francesc Viñas, el més prestigiós del món en el seu gènere i que se celebrà a Barcelona el passat novembre, va atorgar els premis següents. Veus masculines: Primer Premi: no adjudicat; Segon Premi: Badri Maisurazde, tenor (Geòrgia); Tercer Premi: *ex-aequo* per a Georgi Mirostranoff, baix (Estats Units), i Hirohisa Tsuji, tenor (Japó). Veus femenines: Primer Premi: Larisa Rudakova, soprano (Rússia); Segon Premi: *ex-aequo* per a Rosita Frisani, soprano (Itàlia) i Khibla Gerzmava, soprano (Abkhàzia); Tercer Premi: Margarita Nekrasova, mezzo-soprano (Rússia).

Els premis especials van ser aquests: al millor intèrpret d'*oratorilied*, *ex-aequo* per a Hirohisa Tsuji, tenor (Japó) i Philippe Barret, baríton (França); al millor intèrpret de música russa, *ex-aequo* per a Margarita Nekrasova, mezzo-soprano (Rússia) i Marina Rodríguez-Cusí, soprano (Espanya); al millor intèrpret de Verdi, Rosita Frisani, soprano (Itàlia); al millor intèrpret de Mozart, *ex-aequo* per a Gemma Bertagnoli, soprano (Itàlia) i Nana Gordaze, soprano (Geòrgia); i premi especial a la millor soprano lleugera, Milagros Poblador, soprano (Espanya).

També s'atorgaren diversos premis extraordinaris als següents participants: Ernesto Grisales (Colòmbia), Premi de l'Associació d'Amics de l'Ó-

pera de Sabadell, consistent en la interpretació del paper principal de *Il trovatore*, aquesta temporada, en el cicle Òpera a Catalunya; Stanislav Chevets (Rússia); Heana Tonca (Romania); René Velázquez (Mèxic); María José Riñón (Espanya); Hélène Bernardy (Bèlgica); Milagros Poblador (Espanya, premi atorgat pel Grup de Liceistes del 4t. i 5è pis al finalista espanyol de veu més important, i premi al millor cantant espanyol, ofert pel tenor Plácido Domingo); Carlos Almanguer (Mèxic); Carme Aparicio (Espanya); Mireia Pintó (Espanya); Sandrine Eyglie (França); Hiroko Masaki (Japó); Daniel Muñoz (Espanya); i Nikolai Nazarov (Rússia).

Els principals guanyadors oferiren un concert al Palau de la Música el passat 20 de novembre, en el qual també demostrà la seva esplèndida forma vocal el tenor suec Nicolai Gedda —que participà en el jurat—, acompanyats per l'Orquestra Simfònica del Gran Teatre del Liceu sota la direcció de Javier Pérez Batista —amb els pianistes acompanyants Ilja Ivri, Irina Prilipko i Akane Tsuji.

En aquesta edició del Concurs Viñas, hi han participat 192 cantants de 39 països i han estat membres del jurat: Elie Bankhalter, Lorenzo Alvaró, Nicolai Gedda, Albin Hänseroth, Jordi Maluquer, Magda Olivero; Vicenç Sardinero; José Manuel Serra Formigal, Charlie Riecker, Gianni Tangucci i Natalia Troitskaya. ■

Cicle de concerts de l'Orquestra de Cambra Catalana al SAT

El passat 19 de novembre va tenir lloc el primer dels concerts que integren el cicle ubicat al SAT (San Andreu Teatre), espai polivalent situat en aquesta barriada barcelonina i que està jugant un paper destacat en la seva vida cultural.

El cicle està protagonitzat per l'Orquestra de Cambra Catalana, que dirigeix Joan Pàmias, i comprèn un total de cinc programes i deu concerts que es perllongaran fins al dia 26 de març. Tots els programes són dirigits pel mestre Pàmias i es compta amb la col·laboració de solistes com Jordi Codina —que ho va ser del Tema i variacions sobre una Spagnoleta de G. Farnaby de Xavier Montsalvatge—, Albert Mora, Zolt Tottzer, Mariana Abacioae, Lucien Jean Baptiste i Ludmil Angelov; també es amb la col·laboració de la Coral del Conservatori de Badalona, que in-

tervirà en la versió de la Missa en sol major de Franz Schubert que s'oferirà els dies 25 i 26 de febrer.

Miquel Badal, assessor de música de l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona, assenyala en el comentari de presentació del cicle: Tanmateix, l'Orquestra en la seva condició de formació resident en el SAT continua una línia de creació de públic i fa amb aquest nou cicle una crida, des de l'expressió musical, a l'entramat social i associatiu de Sant Andreu per tal d'interaccionar projectes culturals que arrelin definitivament a la ciutat i en especial al Districte.

Hi ha, per tant, un intent clar de situar aquesta iniciativa en un context de vertebració cultural de la ciutat, de la qual la tasca endegada pel SAT, de forma especial pel que al teatre, en constitueix una peça significativa. ■

Radio France estrena una obra de Guinjoan

Dins la programació concertística de Radio France acaba de tenir lloc l'estrena mundial de l'obra *Nexus* del compositor català Joan Guinjoan. Es tracta d'una composició encarregada per l'esmentada cadena radiofònica francesa. L'estrena tingué lloc a la Sala Olivier Messiaen de la Maison de la Radio, seu de Radio France a París.

Nexus és una obra de cambra d'una durada de gairebé vint minuts, escrita per a setze instruments solistes i que va comptar amb la interpretació de membres de l'Orchestre Philharmonique de Radio France, sota la direcció de Laurent Cuniot.

El concert formava part del Cicle *Espace Contemporain*, en el qual s'ofereixen composicions de dos compositors actuals, els quals han de presentar les seves obres davant el públic i intervenir en un col·loqui també amb el públic. A més de *Nexus* també s'ofereix *Jondo*, obra en la qual tingué una intervenció solista destacadíssima el pianista català Emili Brugalla. Aquest concert, de gran relleu, ha esdevingut un dels esdeveniments musicals més importants viscuts a França per Joan Guinjoan.

D'altra banda, Guinjoan també és protagonista d'altres esdeveniments. El passat 12 de desembre s'interpretà a Moscou la seva obra *Concert per a guitarra i orquestra*, a cura de l'Orquestra Simfònica Estatal de Cinematografia, sota la direcció de Gregorio Gutiérrez, amb Matilde Guzmán com a solista. El concert fou retransmès per tot Rússia.

També aquest 12 de gener tindrà lloc a la Ràdio de Munic l'estrena de *Flamenco per a dos pianos*, a cura del duo Uriarte-Mrongovius. També cal assenyalar que l'Ajuntament de Riudoms, vila nadiua de Guinjoan, ha acordat donar el nom del compositor al nou institut d'ensenyament secundari de la vila.

Joan Guinjoan acaba de signar, també, un contracte amb la prestigiosa editorial Editions Max Eschig, que s'ha encarregat de l'edició i posterior distribució d'un recull molt significatiu de l'opus d'aquest compositor. Es tracta d'un fet d'una notable importància pel que fa a la projecció de la música de Joan Guinjoan. ■

Presència catalana al Festival Aujourd'hui Musiques

La música catalana ha tingut un protagonisme especialment acusat en la darrera edició del Festival Aujourd'hui Musiques de Perpinyà, que se celebrà entre els dies 15 i 29 del passat mes de novembre. Es tracta d'una important manifestació musical auspiciada pel Conservatori de Perpinyà i patrocinada pel seu Ajuntament, aquest darrer involucrat en una significativa, i cada dia més rellevant, activitat cultural conjuntada amb una manifesta i progressiva voluntat de col·laboració amb la Catalunya sud-pirinenca.

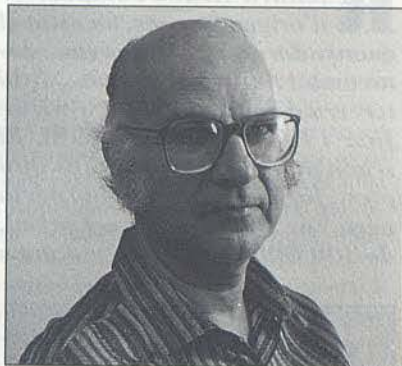
La versió de *El llibre vermell de Montserrat* de Xavier Benguerel, amb les veus d'Eduard Giménez i Rosa Maria Ysàs; el muntatge del ballet *El jardiner*, a cura de la companyia Gelabert-Azzopardi; el recital del pianista Josep Maria Escribano; i, finalment, el concert de cloenda del festival a càrrec del Cor de Cambra del Palau de la Música Catalana, constitueixen referents il·lustratius de la presència catalana en aquest festival. Cal fer esment especial de la representació de l'òpera *Macbeth* de Claudio Zulián amb caràcter d'estrena mundial.

El festival ha inclòs altres esdeveniments rellevants, com són les actuacions dels Percussionistes d'Estrasburg; de la contrabaixista Jöelle Leandre; l'estrena de l'*Oda a Salvador Dalí* de Bruno Giner; el recital de guitarra elèctrica de Claude Pavy; o la titulada *Soirée Rabelais*, una proposta en què cinc compositors han treballat sobre textos de Rabelais; i, finalment, l'actuació de l'Ensemble Sine Quanon. Tot plegat, un dels cicles dedicats a la música contemporània més important del continent.

Aquest festival compta amb la direcció de Daniel Tosi, un destacat músic francès, que n'és l'eix, i se situa al bell mig d'un moment molt interessant de la vida musical perpinyonenca sota la base del seu Conservatori —dirigit pel mateix Tosi—, que compta amb 150 alumnes i on cada any se celebren 120 concerts. Aquest centre docent és realment l'eix de la vida musical, i compta amb el suport de la municipalitat, que té en la figura del seu regidor de Cultura, Jaume Roura, l'expressió d'una voluntat política inequívoca.

Aujourd'hui Musiques s'ha celebrat a diversos àmbits de Perpinyà, com són el Teatre Municipal, l'Auditori John Cage, l'estació de trens, l'església dels Dominics i l'abadia de Fontfreda, on tingué lloc una de les versions de *El llibre vermell de Montserrat*.

Amb un pressupost de 4 milions de francs, la meitat dels quals són aportats per l'Ajuntament de Perpinyà, Aujourd'hui Musiques ha comptat

Xavier Benguerel

també amb la col·laboració de la Generalitat de Catalunya.

Important oferta cultural

El Festival Aujourd'hui Musiques és una més de les manifestacions culturals que ofereix Perpinyà al llarg de l'any. L'oferta musical perpinyonenca es completa amb nombrosos concerts de música clàssica, amb el Festival de Jazz (setembre i octubre), i el Festival de Música Sacra (a l'abril), del qual destaquen l'Orquestra de la Ràdio i Televisió de Moscou amb la *Missa Solemnis* de Beethoven, i els Musiciens du Louvre amb *La Resurrecció* de Händel), mares on també han participat artistes catalans —Josep M. Balanyà, Agustí Fernández, Antoni Olaf Sabater i Lluís Vidal al Festival de Jazz; l'Orfeó Català, també a l'Aujourd'hui Musiques; Carles Andreu i Miquel Pujadó al cicle Cultura Catalana, amb l'exposició "Símbols de Catalunya"; i altre cop l'Orfeó Català, amb la Camerata de France, el proper 10 de març. En el terreny del rock, pròximament es presentarà el grup Sau, amb el *rock* nord-català Gérard Jacquet (29 d'abril). D'altra banda, les autoritats municipals de Perpinyà anunciaren que el 1996 ja estarà enllestit un projecte que consisteix en la creació d'un espai de música jove amb sala de concerts, sales d'assaig, sala d'enregistraments i un museu del disc de vinil, entre altres equipaments.

L'òpera i el ballet també tenen la seva temporada, així com la resta de manifestacions culturals, ja sigui en el terreny de les lletres, les arts plàstiques, el cinema i la fotografia, de les quals destaquen el Premi de Narrativa en Català Vila de Perpinyà Modest Sabater, convocat per primera vegada l'any 1978.

I tot això es desenvolupa en una ciutat amb una molt bona infraestructura, tant física com organitzativa, i que ha apostat per recuperar i promocionar la seva catalanitat sota el lema "Perpinyà, la catalana". ■

Richard Krull, guanyador del Premi SGAE de Jazz 1994

Richard Krull, compositor d'origen francès, ha estat el guanyador del primer premi, dotat amb 1.000.000 de ptes., de la tercera edició del Premi SGAE de Jazz 1994, amb l'obra *Ch'ti*. El segon premi, dotat amb 600.000 ptes., fou per a Àngel Rubio per la peça *For Duke*, i el tercer premi, de 300.000 ptes., li fou atorgat a

Carlos Morena per *Nora's Back*.

El quart, cinquè i sisè llocs foren per al valencià Josep Daniel Flors –per *Duckaddiction*–, Alf Ove Lennart –per *Havanerita mía*–, i José Javier Goia –per *La Foret*–, respectivament. Com a premi d'aquests finalistes, s'editaran les seves obres, juntament amb les guanyadores, en CD.

El jurat estava format per Larry Monroe, Joan Albert Amarós, Chano Domínguez, Francesc Fàbregas, Nani García, Raúl Mao, Nacho Sáenz de Tejada, Paco Salazar i Max Sunyer. A aquesta edició, s'hi presentaren 75 obres, totes elles d'una alta qualitat. ■

Del seu affm.

Sr. Carles Santos

Autor-intèrpret de *La porca i vibriàtica teclúria*

Estimat amic:

Em disculparà que em dirigeixi a vostè després d'haver assistit, força perplex, per cert, al concert que va oferir al Palau de la Música Catalana el passat 14 de novembre, en el qual va presentar a Barcelona la seva darrera proposta titulada *La porca i vibriàtica teclúria*... I li demano excuses, abans de tot, perquè el fet es produeix després d'un esdeveniment protagonitzat per vostè, el resultat del qual, és per primera vegada –i si la memòria no m'erra– un fracàs. El risc que pugui ser titllat d'oportunista és una cosa que em cal acceptar. En tot cas adverteixo que la meua consciència queda alliberada de qualsevol autoinculpació si li manifesto que havia estat temptat d'escriure-li prèviament al concert i basant-me en el fet que ja havia tastat l'avenç –força exhaustiu– que havia fet al Mercat de Música Viva de Vic, el dia primer d'octubre. Aleshores vaig considerar que parlar críticament del seu nou espectacle a les envistes de l'estrena oficial hauria constituït un gest auspicador de mals averanys i que, per tant, era més honest esperar, o confirmar, esdeveniments. O sigui, que a la fi, d'una manera o altra corria el risc de ser suspecte. Però a això, ja hi estem acostumats els qui ens prenem la praxi d'aquesta professió de la manera més honesta possible.

He emprat abans el terme “fracàs” malgrat la consciència que tinc de la seva cruesa, perquè crec que és el que expressa més fidelment el que va passar el dia 14 de novembre al Palau. L'aspecte de les graderies ho diu tot i no cal afegir-hi més. O sí, que cal. Perquè la buidor absolutament excepcional d'un hemicicle habitat a percentatges d'ocupació intensos, es produïa de la mà d'una proposta que, com totes les seves, va gaudir d'uns privilegis de promoció gratuïta als mitjans d'informació absolutament sobredimensionats pel que és habitual a casa nostra.

Crec que la cosa convida a un mínim de reflexió. Vostè ha aconseguit unes fites de protagonisme i presència sense parió al nostre ambient musical. Fites filles d'una complexitat de circumstàncies i de components molt diversos, entre els quals els de naturalesa estrictament musical no acostumen a ser els més substancials. Vostè ha bastit una cosmografia enormement espectacular, situada en allò tan obert que els americans anomenen *entertainment*, que ho comprèn tot, en el qual, i en el seu cas particular, hi ha jugat un paper fonamental l'equívoc del contingut musical. El joc ambigu de l'equívoc i de l'aparença d'uns continguts de naturalesa estrictament musical, és justament la clau de volta d'un tot que ha sabut conduir amb una

intel·ligència superlativa. Aquest component personal seu és el que, probablement, apareix més diàfan en tot plegat.

He parlat de components i també de circumstàncies. I entre aquestes cal valorar d'una manera acusada un context particular en el qual una certa progressió intel·lectual del país, bàsicament i gènericament orfa de coneixements i sensibilitat musical, s'ha agafat a vostè i a la seva música com a taula de salvació per poder dissimular la seva inòpia en aquest camp, tot entronitzant obra –normalment la menys rellevant– i persona als altars més encimbellats de l'òlimp musical. Una maniobra defensiva i graponera damunt la qual vostè, que en principi no hi tenia res a perdre, s'ha gronxat complagudament i n'ha sabut extreure tot el fruit que calia i més; perquè, a la fi, el món es divideix entre els que van i els porten a cavall. Fer-li retret per no haver-hi oposat resistència, sinó més aviat potser tot el contrari, entra en el món del judici d'intencions, en el qual no em vull ni segurament em correspon ficar-m'hi.

Però a vegades la corda es trenca. I el cas que ens ocupa en constitueix una evidència. Vostè, que darreument ha afegit a la variadíssima carta de components autpromocionals engrescadors d'opinions públiques *engagés*, la condició de cuiner selecte, sap molt bé que les “fideuàs” i les paelles valencianes estan compostes com a mínim de fideus i arròs. Entre altres coses. Amb la cassola solitària no n'hi ha prou. I en *La porca i vibriàtica teclúria*, només hi ha posat justament la cassola, en forma d'un instrument privilegiat –un piano, ni més ni menys, marca Bössendorfer, i d'un no menys model Imperial. I ha fet d'aquest instrument el raig de sol, no il·luminador, sinó engegador, de l'autèntica realitat. I com a afegit només hi ha situat l'ornament d'un títol onomatopèic, com quasi tots els seus sons detonants i enginyosos. Però poca cosa més. El programa de mà repartit en el concert ho deixa ben clar. Cartulina gruixuda i de qualitat i disseny brillant –és clar–, i... a la part del darre, on s'acostumen a exposar els trets del concert, totalment buida de contingut. Imatge força significativa d'allò que va sortir d'aquell impressionant instrument-cassola i també de la platea i graderies del Palau.

Ah, i que consti que per a mi vostè és un excel·lent músic. Ho he pogut constatar de forma fefaent més d'una vegada..., dissortadament massa escadussera.

Del seu affm. **Jaume Comellas** ●

Per un retrat robot del director de l'OBC

per JAUME COMELLAS

Es vulgui dissimular o no, el tema de la provisió de la plaça de titular de l'OBC comporta un cert nerviosisme a tothom qui se sent involucrat més o menys directament amb aquesta cabdal institució de la música catalana (des de l'afecionat amatent, als qui en són els màxims responsables polítics i executius).

La cosa és prou clara. L'OBC està iniciant un camí en el pla institucional que ha de ser la base de noves realitats que afectin el seu "ésser" i el seu "fer". Un ésser i un fer dinàmics, que tenen en la progressió qualitativa en el pla artístic una de les fites més irrenunciabls. Fita perseguida de forma tossuda pels qui han estat regidors dels destins d'aquesta formació en els darrers anys, sense que, però, s'hagi assolit res més que una certa aproximació a una resultat ideal.

En tot cas, aquest esforç no haurà estat inútil, ja que com a mínim ha servit per: a) Renovar i fins i tot transformar les bases de funcionament intern de l'orquestra a fi de facilitar, quan s'escaigui, el seu definitiu envoltament en el pla de la seva transcendència artística. b) Mantenir un clima d'inquietud i preocupació en aquest àmbit acabat d'esmentar que ha fet possible una trajectòria general per damunt de tot positiva.

Ens trobem, per tant, i sense que calgui atorgar valor absolut al que anem a esmentar, en un moment bàsicament favorable per escometre amb possibilitats d'èxit l'assalt a la fortalesa desitjable del nou i a la fi important nivell o pla de qualitat. I en aquest assalt, la figura del director apareix com a indispensable. Esdevé pega clau mestra ja que és qui ha de definir estratègies, les ha de conduir i responsabilitzar-se'n i a la fi ha de ser aquella referència segura i ferma que marca recorregut i objectius.

Crec que en aquests moments s'està vivint un clima massa nerviós a redós del tema, en el qual potser preval més la urgència de la trobada del líder segur i alliberador de tensions i responsabilitats que no la reflexió serena i raonada. Detecto, qui sap si només és una aprensió personal, que la mirada en l'objectiu —trobar un director ideal— dificulta o pot pertorbar la visió del camí que cal seguir per arribar-hi i possiblement també el dibuix exacte d'aquest objectiu. Se sap que cal un director ideal —així, una mica en abstracte—, però penso que no s'ha reflexionat prou oberta-

ment com ha de ser aquesta figura ideal, valgui la redundància. Les expectatives que acaben de produir-se fa poc a redós de la possible figura de l'israelià Eilahu Inbal en constitueixen una mostra significativa. Era, és, un nom sens dubte important que per circumstàncies puntuals hi havia, o hi ha encara, la possibilitat que acabi aterrant a casa nostra. I, tanmateix, si això es produeix, caldria preguntar-se fins a quin punt una figura com l'esmentada pot realment ser la ideal —tornem al mot—, per a la tasca que ens ocupa i preocupa. I amb això no vull ni molt menys pontificar que no ho sigui o no ho pugui arribar a ser. En aquest moment el que em preocupa és que quan es produeixi aquesta elecció, o la que sigui, s'hagi produït una reflexió absolutament aprofundida, rigorosa i serena.

Crec que abans que moure's buscant un director, cal plantejar-se quina és la realitat exacta de l'OBC, quines són les seves possibilitats reals i quines són les sortides objectives a l'actual bloqueig qualitatiu. I posats en aquesta tessitura, ens adonarem fàcilment de fets tan evidents com aquest: a) La qualitat i prestigi i projecció de l'OBC és la que és i no cap altra. Tautologia elemental que vol dir, de fet, que és discreta i que difícilment pot constituir esquer perquè noms de relleu internacional puguin engrescar-s'hi i, sobretot, el que és més important, estiguin disposats a jugar-s'hi el seu prestigi amb totes les conseqüències. I amb això, no pretenc afirmar que no existeixi algun nom que sí que estigui disposat a assumir aquest repte. b) L'estructura interna de l'OBC és basa, més del que fóra deistjable, en músics no del país, fet que comporta un elemental perill de mobilitat que pot perjudicar una tasca d'afirmació d'estil i de dinàmica artística continuada. I a més, encara no té coberts alguns llocs cabdals de la formació. Hom podria parlar en aquest sentit d'una realitat més pròpia "encara", matisant tot el que calgui, d'un moment de transició pel que fa a la seva estructura professional artística més que no d'assentament estable. Amb tot allò que té de relatiu aquest darrer terme en el marc en què ens movem. En tot cas, el problema de la incapacitat del nostre sistema educatiu per fornir oferta laboral suficientment qualificada plana de forma excessiva damunt d'aquest aspecte a què m'estic referint. Aquí hom no pot deixar de banda un inevitable regust d'ambigüitat.

A partir d'aquesta realitat objectiva i freda, potser no seria desaconsellable pensar no en noms més o menys rellevants i encimbellats de prestigi

reconegut i quasi sempre d'historial dilatat, sinó en algun director jove amb una autèntica capacitat, projecció i ambició, que pugui trobar en un instrument com el nostre, un al·licient real i autèntic de cara a la seva autopromoció. Que assumeixi la nostra orquestra com una eina ideal —tornem-hi amb l'expressió—, que mentre avanci el faci avançar a ell i li pugui permetre fer una autèntica obra pròpia que l'elevi i el realitzi personalment i professional en una relació simbiòtica mútuament enriquidora.

Aquesta em sembla que és la fórmula idònia i, de fet, no es tracta de cap invent que mereixi els honors de ser patentat. Es tracta d'un model molt provat arreu, i generalment amb resultats magnífics —pensem en l'exemple paradigmàtic de Simon Rattle i la City of Birmingham Symphony Orchestra—, del qual la mateixa OBC es va beneficiar primer amb Eduard Toldrà i després amb Ros-Marbà. I sense que aquestes referències pretenguin induir a exclusions de tipus local. Aquesta figura a què ens estem referint pot ser de casa, o no. Això, avui dia, no suposa res decisiu. En tot cas, aquesta és una figura que no és fàcil trobar en el difícil i complex món del mercat internacional de la música. Una figura que cal "endevinar" i intuir amb un olfacte molt fi i savi i amb la contumàcia, calma i serenitat que faci falta. És clar que aquesta és una aposta arriscada. Que pot arribar a ser fins i tot molt arriscada. Jugar la carta del nom reconegut resulta, en principi, més còmode i més protector d'ulteriors conseqüències. Sobretot de les polítiques, tan implacables i condicionadores. Una altra cosa és que a la llarga no sigui més productiva. Perquè, a la fi, si es produeix la troballa exacta, els resultats han d'esdevenir inexorablement gratificants.

Crec que aquest és un bon moment per actuar en aquesta línia. Perquè, a més, la figura sòlida i segura —i coneguda— de Franz-Paul Decker com a principal director invitat, assegura un possible contrapès equilibrador d'hipotètics tempteigs inicials i pot ajudar, per tant, a afermar una trajectòria de progressió segura i oberta a horitzons amplis i ambiciosos en el pla qualitatiu. Altres fórmules em semblen, en les circumstàncies actuals, més problemàtiques. Encara que, en principi, insisteixo en l'argument, puguin comportar un marge de risc d'imatge molt menor i fins i tot una rendibilitat immediata superior. Però el que està en joc a l'OBC no és un avui fugisser sinó un demà afermat.

Deu anys de l'Orquestra de Cambra Eduard Toldrà

per RRM

El passat 1994 va ser l'any de celebració del desè aniversari de la creació de l'Orquestra de Cambra Eduard Toldrà de Sabadell, fundada i dirigida pel violinista sabadellenc Josep Lluís Puig. L'orquestra –de corda– és formada per un planter de 15 joves músics, els quals han acabat o estan a punt d'acabar els estudis superiors de música. Ells són: Francesc Rodoreda (*concertino*), Auxi López, Manuel Salas, Jordi Rubió i Joan Ribalta –violins primers–; Francesc X. Reyes, Silvia Crusellas, Alfons Pérez i Rubén Quirós –violins segons–; Santi Burgos, Cèlia Rufes i Vicente Alamà –violes–; Antoni Fernández i Núria Beltrán –violoncel·ls–; i Santi Serrate –contrabaix.

En la trajectòria de l'orquestra es distingeixen clarament tres etapes. La primera, de 1984 a 1986, correspon a la iniciativa privada de Josep Lluís Puig. En aquest sentit, la formació nasqué amb alumnes avançats de Puig amb l'esperit d'esdevenir plataforma pedagògica. Per això el treball se centrà en l'estudi d'un repertori més clàssic –bàsicament obres representatives del barroc italià– que es desenvolupà amb un treball pacient de moltes hores d'estudi i pocs concerts. També, el fet de comptar amb alumnes del mateix Puig (seguint el mètode de Dominique Hoppenot, amb la qual Puig estudià durant 10 anys a París essent l'únic alumne espanyol que tingué) la dota d'un so concret i característic.

La segona etapa, de 1986 a 1993, la formació restà vinculada directament al Conservatori Professional de Música de Sabadell, d'on Puig és professor. A partir de 1993, l'orquestra emprà una nova etapa, caracteritzada per la creació d'una associació privada que la manté econòmicament. Aquesta darrera etapa és la que ha fet donar el

Els membres de l'orquestra amb el seu director, Josep Lluís Puig, al centre

salt a la formació, dotant-la d'un cert nivell, fruit de l'estudi de tots aquests anys. El seu caràcter semiprofessional no l'ha privat pas d'assolir una gran experiència als escenaris. La formació ha esdevingut força present, des del 1992, als escenaris de gran nombre d'indrets catalans, gràcies a la seva participació al Pla d'Acció Cultural de l'Associació del Personal de "la Caixa". També el seu bagatge formatiu, li ha permès d'ampliar i consolidar el seu repertori, que comprèn obres clàssiques de Mozart, Bach, Vivaldi i Händel, entre obres més contemporànies d'Elgar, Britten o el mateix Eduard Toldrà.

La seva presència a diversos festivals de música catalans també ha estat palesa. Actuacions al VII Festival de Música d'Estiu de Prats de Lluçanès; els concerts de clausura del Kurs de violí de Tàrraga; o el VI i VII Festival Internacional de Música de Gerri de la Sal i el XII Festival de Música del Bruc formen part del seu currículum més recent. A aquestes actuacions, cal afegir la seva participació al XII Cicle Música Intima de la Caja de Madrid, el 1992; al Mercat de Música Viva de Vic, el 1993; i el X Concert de la Verema al Cellar Gran de les Caves Codorniu, juntament amb la Coral Sant Sadurní –on s'interpretà la *Missa KV 65* de Mozart– l'any 1993.

L'any 1994 també va ser rellevant. Destaquen la celebració d'un concert amb l'Orfeó de Sabadell per la Diada del Llibre –concert encàrrec de la Caixa d'Estalvis de Sabadell–; un con-

cert per a Música per la Pau a Sabadell, amb la col·laboració del flautista Albert Mora (el passat 1 de juliol); un concert, a finals de juliol, obrint la temporada del Teatre Cirvianum de Torrelló; i, finalment, el concert de clausura del darrer Pla d'Acció Cultural a Torredembarra.

També cal assenyalar la col·laboració de la formació amb diferents intèrprets, com la violinista Solange Dessane, els guitarristes Ricard Sánchez i Àngels Tormes, el violoncel·lista Sergi Boadella, el flautista Bernat Castillejo; el violinista David Olmedo; el flautista de bec Carles Vallès i la cantant Ingrid Morral. També cal destacar la col·laboració del director Lluís Vila.

El desè aniversari de l'Orquestra de Cambra Eduard Toldrà tingué el seu punt central al concert del dia 9 de desembre a l'auditori de la Caixa de Sabadell, concert que obrí el primer cicle de concerts estable de la formació –cicle que es completarà amb dos concerts més, al final de cada trimestre. El programa, el configuraren aquestes obres: *Concerto grosso op. 3, núm. 8 en Re major* de Manfredini; *Concert per a violí i orquestra núm. 3 en Sol major KV 216* de Mozart (Josep Lluís Puig fou el solista); la *Serenata per a orquestra de cordes en Mimenor op. 20* d'Elgar; i *Vistes al mar* d'Eduard Toldrà (en primera audició per l'orquestra). Hi assistiren, entre d'altres, la Sra. Toldrà, el compositor Carles Guinovart i destacades personalitats del món cultural i polític de Sabadell.

Una setmana amb Erkki Pohjola

per RRM

El Cor Infantil III de l'Orfeó Català, dirigit per Lluís Vilamajó, i el Cor Vivaldi d'IPSI, dirigit per Òscar Boada, reberen durant una setmana el mestratge d'Erkki Pohjola, director del Tapiola Choir de Finlàndia. El mestre Pohjola, reconegut pedagog, portà a Barcelona, entre el 12 i 20 de novembre de l'any passat, la filosofia i els aires que han fet del Tapiola Choir un dels millors cors infantils del món.

La visita de Pohjola ens ha donat ocasió de conèixer la tasca d'aquest director al capdavant del cor finlandès i de com es viu el fet musical coral en aquest país escandinau.

Erkki Pohjola, pianista i violista de formació, fundà el Tapiola Choir el 1963, a l'Escola Secundària de Tapiola, una ciutat situada molt a prop d'Hèlsinki, moderna i amb edificis de darrera generació arquitectònica. El 1964 assistí a unes jornades de la Societat Internacional per a l'Educació Musical, a Budapest. Allà conegué Zoltan Kodály. Aquella trobada fou molt important per a la meua carrera, ens explica Pohjola. Vaig descobrir l'instrument magnífic que pot arribar a ser un cor de nens i les seves possibilitats enormes en la formació musical dels més joves. Amb Kodály vaig trobar també un bon mètode pedagògic. D'aquesta manera, Erkki Pohjola, basant-se en el mètode de Kodály, i també agafant idees dels mètodes pedagògics de Carl Orff i Jacques Dalcroze, va desenvolupar un mètode propi adaptat a les necessitats dels joves finlandesos. El mestre atribueix al Tapiola Choir un so natural, directe i ric. Per això crítics de tot el món coincideixen a parlar del "so Tapiola".

El "so Tapiola" es basa en quatre punts.

1) Recollir la tradició coral finlandesa. Finlàndia és un país on la tradició coral està molt arrelada. Mitjançant el cant han estat coneguts, de generació en generació, la cultura, la història i les tradicions, acompanyats de la música.

No és casualitat la gran activitat musical que es desenvolupa a Finlàndia, sobretot a l'estiu, amb els nombrosos festivals dedicats a la música clàssica, el cant coral i l'òpera (una dada: Finlàndia només té 5 milions d'habitants).

2) Combinació versàtil entre el cant i els instruments musicals. Malgrat que la veu humana és el millor dels instruments (opinió aquesta compartida per molta gent), segons la filosofia del mestre Pohjola és important que es produeixi una educació simultània entre el cant i l'instrument musical. Així, tots els membres del Tapiola Choir toquen almenys un instrument, i poden formar una orquestra de cambra i reforçar algunes actuacions del cor quan convingui essent ells mateixos els músics. Darrera aquest aspecte hi ha tota una filosofia i forma d'ensenyar i entendre la música. Així, no solament es formen cantaires, sinó també músics. I sense cap finalitat professional, encara que, estadísticament, una tercera part dels cantaires seran músics professionals, explica Pohjola en la conferència que oferí durant la seva estada a Barcelona.

3) Col·laboració amb els compositors actuals. Més d'una dotzena de compositors, finlandesos o d'altres països, han escrit obres per al Tapiola Choir. Així es produeix un doble corrent que beneficia ambdues parts, tot treballant alhora una herència cultural i una adaptació al tarannà actual. També els arranjaments tenen el seu lloc destacat en l'activitat coral i obren noves perspectives sobre materials molt coneguts. De les més de trenta obres que s'han compost per al cor finlandès, en destaquem dues: *Water Under Snow Is Weary* del finlandès Harri Wessman, i *Marjatta, the Lowly Maiden* del també finlandès Einojuhani Rautavaara (peça inspirada en un fragment del *Kalevala*, el poema èpic nacional finlandès).

4) Cançons que fan de pont. La música travessa fronteres i permet intercanviar experiències i emocions entre gent de diferents races i cultures. El Tapiola Choir ha fet, al llarg d'aquests anys, diverses gi-

Un moment del concert amb Sanna Valvanne, assistent del mestre Pohjola

res per tot el món, en què ha visitat països com Islàndia, el Japó, Corea, França, Alemanya, el Canadà, els Estats Units, Israel o l'antiga Unió Soviètica.

Amb tot això, l'evolució del "so Tapiola" descansa i camina amb la psicologia i la fisiologia de la veu dels seus cantaires.

Si més no, a Finlàndia les activitats corals infantils i juvenils són molt respectades a tots els nivells. Però l'èxit d'un cor de nens depèn del seu director, matisa Pohjola en la conferència. Ja en la nostra conversa, el mestre ens explicà que els països escandinaus, i també els bàltics, són molt forts en el terreny coral, encara que entre ells la tradició és diferent. Mentre que a Suècia la tradició coral neix a les esglésies, a Finlàndia aquesta és més popular i molt activa a nivell escolar. A Noruega es barregen els dos aspectes. Però, com he dit, són molt forts, tenen molt material per cantar i molts compositors que hi componen. En aquest sentit, hi ha molta organització i molta educació musical de qualitat a les escoles finlandeses.

Durant la setmana de treball amb el Cor Infantil III de l'Orfeó Català i el Cor Vivaldi d'IPSI, s'estudià un repertori molt variat i universal basat en la dificultat que poden assumir els joves cantaires. El treball culminà amb un magnífic concert el passat 20 de novembre, essent aquesta la primera actuació d'Erkki Pohjola a Barcelona. Aquesta experiència ha estat, per a mi, molt positiva, va dir el mestre finlandès, que ja coneixia Barcelona i es confessà gran admirador de Gaudí, de la nostra llengua i la nostra cultura.

Nova associació que aplega les empreses que fan mecenatge

Creació de l'AEDME

per JCC

Un acte presidit per la infanta Cristina i la ministra de Cultura, Carme Alborch, va servir per certificar l'inici d'activitat de l'Associació Espanyola per al Desenvolupament del Mecenatge Empresarial (AEDME). L'acte va ser el colofó d'unes jornades d'estudi en les quals van participar personalitats remarcables vinculades al món del mecenatge empresarial, entre les quals Guy de Wouters, president de CEREC; Jacques Rigaud, d'ADMIRAL, associació francesa germana de la nounada espanyola; Fèlix Millet, president de la Fundació Orfeo Català-Palau de la Música; Jorge Segrelles, de l'empresa Repsol, i el director de "La Vanguardia", Joan Tàpia, ultra el president d'AEDME, Xavier Ribó.

El mateix Xavier Ribó, ens situa l'abast d'aquesta iniciativa.

— Fins als anys 70 el mecenatge es feia sobretot per part de persones individuals, en línia amb la tradició ancestral que ve ja del patrici romà Mecenes, que ha donat nom a la figura i que és a l'origen d'una tradició secular ben coneguda. A partir dels anys 70 a Europa aquesta línia d'actuació fa un tomb. Es veu clar que si fins aleshores els costos dels esdeveniments culturals eren pagats entre les institucions i els consumidors —mitjançant el pagament de les entrades dels espectacles, per exemple—, aleshores sorgeix la idea que les empreses no existeixen només per generar beneficis i oferir uns serveis, sinó també per ser presents en la vida social dels seus àmbits d'actuació. I en aquest sentit, una forma idònia és el mecenatge cultural.

El senyor Ribó remarca que l'any 1990 el mecenatge cultural empresarial a Espanya va assolir la xifra de 45.000 milions de pessetes, 30.000 dels quals corresponents a entitats d'estalvi. L'origen de l'AEDME cal situar-lo en unes Jornades de Mecenatge i Foment de la Investigació i la Cultura que va promoure l'any 1988 la Fundació Cercle d'Economia, juntament amb la Universitat de Barcelona.

— Aleshores —remarca el senyor Ribó— es va veure que tant als Estats Units com a Europa hi havia organitzacions que reagrupaven empreses i també fundacions vinculades a empreses que feien mecenatge. Les finalitats d'aquestes associacions són, per una part, esdevenir centres d'intercanvi d'informació, per una altra poder constituir bancs de dades sobre la matèria i també organitzar seminaris de formació. El mecenatge —insisteix— està evolucionant. Les actuacions de mecenatge en molts casos no són solament decisió dels consells d'administració, sinó també de l'acord amb les forces laborals i els accionistes. El mecenatge d'empresa avui ha de tenir coherència amb la finalitat i amb la línia d'actuació de l'empresa i ha de tenir uns objectius, com a mínim, a mig termini perquè pugui ser efectiu tant pel que fa a l'empresa com a la societat.

El senyor Ribó recorda també que el mecenatge no pot ni ha de substituir l'Administració, però en tot cas sí que pot col·laborar-hi estretament. En aquests moments, a l'Estat espanyol hi ha prop de 500 empreses que fan mecenatge i l'AEDME espera comptar en el seu si amb una part significativa.

— Nosaltres insistirem en com és de positiu la unió de totes de cara a aconseguir objectius comuns. I, per descomptat, la pertinença a l'AEDME no significa cap mena d'interferència en la seva tasca. Nosaltres el que pretenem és que es faci el mecenatge de la millor manera possible.

Per a Xavier Ribó, la nova llei de mecenatge que acaba d'aprovar el Parlament espanyol és positiva..., si aconseguim que el desplegament sigui satisfactori. I en això estem treballant. Què és el més important que aporta?

— En principi la recapitulació del que hi havia fins ara en matèria fiscal. I d'una forma genèrica, es pot afirmar que ningú no pot dir que no fa tasca de mecenatge per causa d'aspectes o impediments de tipus fiscal o jurídic. La nostra legislació, més o menys, es troba en línia amb la de la majoria dels països euro-

peus avançats. I això resultava indispensable, perquè en el marc institucional europeu, qualsevol podria anar a fer mecenatge a un altre país que no fos el seu propi si hi trobava condicions més favorables.

Tanmateix, hi ha un aspecte preocupant que subratlla:

— El perill que hi veiem és que la llei permet que l'Administració creï fundacions. No poden posar-se a fer la competència a través de fundacions públiques. El mecenatge l'ha de fer l'empresa d'una manera lliure i voluntària i no deixant marge a possibles coaccions, més o menys directes o subtils, si no hom podria caure en el risc de l'impost revolucionari. Podem arribar a acords de col·laboració, això sí, i això ho considerem positiu, però que l'Estat es fiqui en la iniciativa privada, això ja és diferent.

Un fulletó ben explícit acaba de situar-nos definitivament en l'abast i els objectius d'aquest nou ens. S'hi pot llegir que els objectius d'AEDME són: "... la provisió de serveis a les empreses, així com també la representació dels seus interessos, a fi d'agilitar i enriquir la seva activitat de mecenatge i patrocini i millorar la percepció que la societat té d'aquesta actuació de les empreses...", mitjançant accions, com són assessorament, informació, formació, punt de trobada, actuació en defensa dels interessos de les empreses davant els poders públics, mantenir una activitat editorial especialitzada, relacions amb els mitjans d'informació, món universitari, món cultural i organismes internacionals, etcètera.

AEDME, que de fet ha sorgit sota els auspicis de la Fundació Cercle d'Economia, és membre del CEREC (Comité Européen pour le Rapprochement de l'Economie et la Culture), organisme supranacional que agrupa les associacions empresarials nacionals d'Alemanya, Àustria, Bèlgica, França, Grècia, Irlanda, Països Baixos, Portugal, Anglaterra i Suècia i en el qual participen les associacions del Canadà, els Estats Units, Hong-Kong, Israel i el Japó.

Exhibició Sarah Chang

per X. CASANOVAS-DANÉS

Gràcies a PalauCent (24.11.94) els barcelonins han pogut escoltar la violinista coreana Sarah Chang, que, per mèrits propis esbombats per un màrqueting molt efectiu, era un dels debuts més esperats. És una noia de catorze anys reciclada a la factoria Julliard, descoberta per Zubin Metha, agombolada per mestres més exigents i que ja enregistra pel broc gros. Cal esperar d'ella altres valors musicals que els merament relacionats amb l'exhibició.

Toca amb pulcritud extrema i un astorador domini tècnic, però es mostra tan delerosa d'imposar celebritat a l'orquestra, que el fraseig s'atapeix. La versió del *Concert núm. 5* d'Henry Vieuxtemps va ser vertiginosa, mancada d'aquella visió global i aquella elegància que agraeixen obres tan acadèmiques com aquesta (no debades escrita per a un concurs d'alt nivell). La seva pirotècnia va estar emmarcada pel pretensiu poema *Dolora Simfònica* del gallec Gregorio Baudot (1884-1938), d'orquestració farragosa i factura straussiana i una intel·ligent versió de la

Simfonia núm. 11 de Shostakòvitx.

Triomfador, també, va ser l'admirat Víctor Pablo Pérez, un dels "factòtums" a escala estatal del ressorgir simfònic (Madrid, Astúries, Tenerife), que va causar una excel·lent impressió davant d'una orquestra de nova creació, la Simfònica de Galícia, integrada per una plantilla en la qual els estrangers són majoria aclaparadora, pletòrica d'un so que es fractura massa sovint per uns atacs poc cuidats i, en general, massa vehements.

Debut feliç de Camell amb l'OBC

per X. C.-D.

Complau comentar que un pianista amb els mèrits de Jordi Camell hagi estat sol·licitat per tocar amb la primera orquestra del país. L'havíem escoltat algunes vegades en recital i en l'àmbit de la música contemporània. Al Palau de la Música va interpretar el *Concert fantàstic* que Isaac Albéniz va presentar a l'Exposició Universal de Barcelona de l'any 1888. És l'*Opus 78*, que en no res fa suposar l'idioma pianístic que aviat seria el seu. La predominància del teclat és absoluta per damunt d'un simfonisme d'ambicions modestes, d'acord amb els patrons concertístics vigents al final de segle. L'obra basteix la seva estructura sobre la paràfrasi i la reelaboració de motivacions amb resultats més grats —per vistosos— que no pas interessants.

Camell va fer honor a la confiança de l'OBC amb un pianisme dreturer i un fraseig atent als riscos virtuosístics i a la quadratura amb una orquestra poc il·lusionada, menys en la creació de suggestions atmosfèriques. L'alemany Bernhard Güller va demostrar no haver aprofundit l'obra i el pianista ho va tenir encara més difícil enfrontat a una concertació ocasionalment erràtica. Va ser molt aplaudit, com, també, el director en l'Obertura *Carnaval* de Dvorák i l'aspra *Desena* de Shostakòvitx.

L'OBC, que tenia per primer cop l'excel·lent Francisca Mendoza com a concertino, va respondre al mestre alemany amb ductilitat, energia i una rica paleta sonora, amb intervencions brillantíssimes per part dels primers faristols. Al tenor d'aquest nou treball amb els músics, Güller és un director de qui cal esperar col·laboracions fructíferes.

Qualitat en el cicle Carter-Soler

per X. C.-D.

L'activitat musical barcelonina del mes de novembre va començar sota el mateix signe amb què va acabar el mes anterior, és a dir, amb les darreres manifestacions del cicle Carter-Soler organitzat amb enorme competència per la Fundació "la Caixa".

Eulàlia Solé, en millor forma pianística —al meu entendre— que la veterana Ursula Oppens, posava l'accent en la producció de Josep Soler en el seu recital amb extrems del volum I de *Harmonices Mundi* (que ella havia estrenat l'any 1978) i les *Variacions i fuga sobre un coral d'Alban Berg* (de 1982). Estupendes mostres de "l'emotivitat cerebral" de Soler (en afortunada expressió d'un col·lega), va aportar-les el *Concert per a clavicèmbal i cinc instruments*, interpretat per John Constable i la mateixa formació que les va estrenar, la London Sinfonietta, i els *Dos poemes per a orquestra*, de 1990, oferts per l'OBC, una ocasió magnífica per copsar la facilitat de Soler per congriar climes dramàtics contrastants. El primer poema, *La Nativitat*, desplega una subtils misteriosa tendint a la sublimació i a l'estatisme, mentre que el segon, *Agonia al jardí*, allibera la tensió en passatges de pirotècnia orquestral.

Escollida al costat de la de Carter, la música de Soler es revela formalment més lliure i més elàstica en la diversitat del seus recursos, una mica com si l'americà li donés la raó un cop superades les etapes més avantguardistes. Quan Carter ha deixat el seu aïllament, la seva música es converteix en paritària.

Concerts molt significatius van ser el de l'Ensemble Orquestra de Cadaqués, que va estrenar una bellíssima *Serenata per a quintet de vent* de Pere Casas i que va tenir en el clarinetista Joan-Enric Lluna un protagonista d'excepció en l'obra *Gra* de Carter, i el del grup Barcelona 216 que dirigeix Ernest Martínez Izquierdo, que proposava un dens programa Gerhard, Carter, Boulez, Ligeti.

Totes les manifestacions van tenir molt de públic, fins i tot el documental que explorava les influències, els sistemes de treball i les experiències vitals i artístiques de Carter i John Cage. Un èxit global que incita a nous banys de cultura.

El bell concert de guitarra de M. Valls

Orquestra simfònica de Barcelona i nacional de Catalunya.
Direcció: Elio Boncompagni. Guitarra solista: Carles Trepà.
Rossini, Berio, Valls i Beethoven. Palau de la Música, 11, 12 i 13 de novembre.

per JOSEP CASANOVAS

L'actual manca de direcció titular a l'orquestra barcelonina mostra com a única contrapartida i possible atractiu tot un seguit de conductors de molt diverses procedències i personalitats. El concert a què es refereix aquest comentari era un exemple característic de la visió del món de la música pròpia d'un director italià. Itàlia és, en efecte, un país que sempre ha donat bons conductors, de Toscanini o Giulini fins als Muti o Abbado. Tots ells mostren un segell propi que els és comú i del qual tampoc no fou aliè el florentí Elio Boncompagni, que era el titular de torn.

Es tracta d'una concepció essencialment lírica de la música, tal com si s'estigués cercant sempre una imaginària escena per cantar-la de cara al públic. I d'aquest punt de partida, en segueixen encara dues conseqüències; una és que aquest lirisme sol romandre gairebé sempre en un marc lluminós, mediterrani, d'aire lliure, sentimental, que defuig visions cerebrals, intimistes i dirigides més aviat a l'intel·lecte. L'altra és que aquella escena que apuntava no deixa mai d'estar present en qualsevol interpretació, en forma de petits però constants efectes dramàtics, teatrals, gestuals.

El programa s'iniciava amb una obra emblemàtica, l'"Obertura" de la rossiniana *La gazza ladra*, és a dir, una producció operística. Una de les músiques amb menys complicacions però amb més alegria que mai s'hauran escrit; un petit truc, també, de bona llei de part dels directors per tal d'elevat d'antuvi la tensió i l'interès del públic. Però Boncompagni va demostrar, per altra banda, que és un músic honest, amb un alt sentit de la seva professió en oferir les *Variacions per a orquestra de cambra* de Luciano Berio, obra de programació testimonial de part del director i que, si en el marc d'un festival de música contemporània representaria una alenada d'aire

Carles Trepà i Elio Boncompagni

fresc i lluminós, darrera de Rossini havia de significar en el concert un contrast inesperat. Sobretot l'escoltem ara com el pol diametralment oposat a les dialèctiques oceàniques de Bruckner i Mahler. Els petits punts sonors de Berio, descarnats, orientats segons múltiples sèries, s'afirmen com unes remors indefinibles de la natura, nocturnals, com una estridència d'insectes de fauna surrealista.

Seguia encara en la primera part el *Concert per a guitarra* de Manuel Valls, obra que s'ha tingut l'encert de programar enguany per commemorar el desè aniversari del traspàs del compositor català. Servo record puntual de la preocupació i la dedicació que tingué en aquesta partitura que representava, una vegada més, la fonamental entelèquia entre el món de l'orquestra i el d'un instrument no pensat en principi per ser-ne solista. Valls va renunciar a la solució fàcil, la de servir-se sobretot d'un diàleg constant, per tal d'evitar tant com fos possible la sobreposició d'orquestra i solista i va optar per altres

solucions: la d'un tractament exquisit i transparent d'un conjunt de cambra i l'ús d'una discretíssima amplificació electrònica del solista, aquesta en la mesura justa per tal de no desfigurar el timbre que es propi de l'instrument. Obra bella, sense concessions, profundament treballada i que si no fos pels ritmes asimètrics que sovint hi van sorgint, ens semblaria molt més arrelada en esquemes de principis del segle XVIII. El solista del concert fou Carles Trepà, un guitarrista de la jove generació i que ha fet una espectacular carrera que l'ha portat arreu del món.

El programa es cloïa amb una interpretació de la *Segona* de Beethoven. Lectura interessant, intencionada, perquè al marge de reproduir totes aquelles constants meridionals que he esmentat al principi, es féu molt amb un esperit romàntic i, per tant, en cert sentit, molt més "beethovenià" de maduresa, que no en el del segle XVIII que se li ha atribuït sempre, per la seva cronologia, i encara més avui dia per les obsessions historicistes.

El talent d'Andrea Lucchesini

per LLUÍS TRULLÉN

El retorn a Barcelona del jove pianista italià Andrea Lucchesini, el deixeble de Maria Tipo, amb aura de convertir-se en una de les figures cabdals de la interpretació pianística, va palesar que la seva trajectòria concertística continua ferma, amb una perfecta i sàvia barreja de tècnica i musicalitat, assolida mitjançant un estil en el qual sobressurt la naturalitat, la profunda meditació del missatge i la sinceritat expressiva, fets que repercuten en un altíssim grau de comunicació. De la mà d'Ibercàmera, Lucchesini, nascut l'any 1965, va presentar-se a Barcelona l'any 1987 i posteriorment hi tornà el 1989.

El programa presentat al Palau, dedicat a Chopin i Brahms, ja tenia una estructura prou interessant i meditada. Una primera part dedicada a una selecció dels *Nocturns* i rubricada amb el *Scherzo op. 31* i una segona part encapçalada per les sis peces de l'*opus 118* de Brahms i culminada amb els monumentals llibres primer i segon de les *Variacions sobre un tema de Paganini* de Brahms.

La qualitat del Chopin de Lucchesini rau en la seva perfecta mesura de *tempo*, disposició de *rubato* i linealitat de traç; mitjançant una tècnica immaculada, desbordant en tots els seus aspectes, Lucchesini proposa un

Chopin pur, sense caure en amaneïraments ni, per contra, en una versió freda i intranscendent. Preocupat per recrear una atmosfera, per difondre unes sonoritats nítides i brillants, Lucchesini busca la quinta essència de l'obra per profunditzar en el seu missatge. Magistral l'expressivitat de l'*Op. 15 núm. 1* i la noble distinció interpretativa mostrada en l'*Op. 65 núm. 1*. Així mateix el *Scherzo núm. 2*, amb el seu temible *presto*, amb continuades progressions d'acords i arpegis, amb episodis brillants i èpics com l'*Agitato* i intimistes i reflexius com el *Sostenuto*, va ser aprofitat per Lucchesini per oferir una versió monumental, lluminosa, oberta, dinàmica i sempre atent a reflectir el sentit de la paraula *Scherzo* sense obviar termes com l'apassionament i la vehemència, cabdals per assolir una interpretació notòria de la partitura.

Del romanticisme de Chopin, Lucchesini —que ja havia mostrat part del seu talent, encapçalat per la tècnica i per un estil interpretatiu allunyat de gests inútils, de dinàmiques absurdes i de tot allò que pugui distorsionar la comunicació musical, va submergir-se en la intimitat i el simfonisme de Brahms. Primer una lectura deliciosa, de l'*Opus 118*; sensibilitat en l'*Intermezzo en La*, perfecte equilibri sonor entre ambdues mans —cabdal per transmetre el simfonisme brahmsià— i un traç no-

ble i distingit que deixaven ben clar que Lucchesini serà un dels grans en el món interpretatiu. La maduresa del seu Brahms, la sàvia experiència que sembla haver-se acumulat en cadascuna de les notes que pronuncia amb una dicció clara i diàfana, denoten la seva categoria com a músic. Recolçant-se en un so majestuós, podia haver ofert una versió de les *Variacions Paganini* basada exclusivament en els jocs d'artifici, en l'explosivitat de la tècnica. Cadascuna de les *Variacions* té un problema tècnic particular —acords sincopats contra cinc corxeres en octava a l'esquerra, poliritmia...— i Lucchesini els va resoldre amb una aparent facilitat, com si la tècnica i el virtuosisme fossin aspectes innats dominats a la perfecció.

La profunditat d'estudi i intel·ligència d'aquest pianista, que —per cert— va suprimir l'última variació del primer quadern i el tema inicial del segon per donar unitat formal i tonal a ambdós llibres, van ser claus per oferir una versió oberta, diàfana, espectacular i profundament musical de les temibles *Variacions brahmsianes*. Com a rúbrica una *Sonata* de Scarlatti i la *Campanella dels estudis Paganini* de Liszt, un punt final enlluernador, que va evidenciar que Lucchesini, a més de posseir una tècnica sensacional, posseeix una musicalitat exquisida i refinada.

Correcte Oratori de Bach

per X. C.-D.

Si a Catalunya hi ha una orquestra a la cerca d'un espai ampli, aquesta és la Simfònica del Vallès. En aquesta ocasió han proposat —a preus populars— tres cantates de les sis que integren l'*Oratori de Nadal BWV 248* de J.S. Bach. El resultat va ser un Palau de la Música ple de gom a gom i satisfacció general.

Cal destacar en primer rengle l'estupenda actuació de la Coral Cantiga (preparada per Josep Prats), amb so d'una gran excel·lència, il·lusionada i pletòrica, i alhora tècnicament equilibrada, homogènia, flexible. I també la intervenció del tenor Josep Benet en la doble comesa d'Evange-

lista i tenor solista. Benet va brodar el paper de narrador. Ho va fer tan bé que és recomanable que els organitzadors es recordin d'ell per encarregar-li l'*Evangelista* de les *Passions*, paper del màxim compromís que ell defensarà com els millors per l'amplitud de tessitura, incisivitat del fraseig i consistència en la línia vocal.

La mezzosoprano Mireia Pintó debutava al Palau i la seva millor carta de presentació va ser un color vocal realment encisador. Si és perseverant, arribarà a solcar la profunditat de les àries bachianes. Brevíssima, la intervenció de la soprano Maria Lluïsa Muntada, digna de les expectatives que el seu nom suscita, i correcta la del baríton Jordi Ricart,

forçat pels requeriments en el registre greu —i, en conseqüència poc expressiu—, més còmode en l'ària que en els recitatius.

L'OSV, reduïda a formació de cambra, va tenir alts i baixos, tan notoris els uns com els altres, amb indubtables moments de correcció, amb unes fustes de primer ordre. La direcció del seu titular, Jordi Mora, va potenciar una lectura àmplia a la recerca de la bellesa més que no pas de plantejaments estructurals.

A la vista del resultat, cal esperar que cada any es pugui comptar amb un tast d'aquest *Oratori* nadalenc, com és el cas de l'irrenunciable "Concert de valsos" dels vallesans.

Un cicle sòlid, un any més

per JOAN VIVES

A ny rera any, des del 1981, la ciutat de Mataró ve gaudint del que podríem qualificar de segon festival de música antiga a Catalunya, òbviament després del de Barcelona. Es tracta de la Setmana de Música Antiga promoguda pels membres del trio de música barroca Unda Maris i organitzada conjuntament amb els membres de la comissió de música del Patronat Municipal de Cultura de Mataró.

Malgrat que pugui semblar una paradoxa, enguany el número XIII ha portat la confirmació de la consolidació d'aquest cicle que ja es venia comprovant en les edicions dels cinc últims anys, alhora que també el seu moment més àlgid quant a la resposta del públic.

En aquest sentit, pot ser significatiu el fet que en principi la Setmana té com a marc habitual l'anomenada Capella dels Dolors de la basílica de Santa Maria de Mataró, decorada a principis del segle XVIII pel pintor català més

gran del barroc: Antoni Viladomat. La Capella en qüestió té un aforament inferior a les 200 persones, fet que impossibilita sovint la realització d'alguns dels concerts previstos, com ha passat en aquesta edició.

La setmana va començar divendres 18 de novembre amb el concert del quartet vocal Odarum, format per Margarida Lladó, Ricard Bordas, Lluís Vilamajó i Pau Bordas, que van oferir un programa de música exclusivament del Renaixement, centrat la primera part en autors anglesos i la segona en Palestrina, Lasso, Vázquez i Fletxa.

El dilluns dia 21 va venir el punt àlgid de la Setmana amb l'actuació de La Capella Reial de Catalunya, dirigida per Jordi Savall, interpretant les *Vespres de Sant Jordi* de Joan Pau Pujol (1570-1626), un dels grans culminadors de la polifonia espanyola del Renaixement (i pre-barroc) que, a més, havia nascut a Mataró. A part de l'atractiu intrínsec de la mateixa música, s'hi afegia el del retrobament d'una música que no s'havia interpretat des de la mort del compositor.

El concert va ser capaç de congregar més de 1600 persones a la nau central de la basílica mataronina.

El dia següent, 22 de novembre, a la Capella dels Dolors, es va oferir una taula rodona a càrrec dels historiadors i musicòlegs Francesc Cortès, Francesc Costa i Joan Giménez, amb la tasca de moderador a càrrec de Jaume Boter de Palau. El tema va ser "El Renaixement, Mataró i Joan Pau Pujol"... En definitiva, es va tractar d'una reflexió entorn de la personalitat i l'obra de Pujol i el seu marc històric i geogràfic.

La setmana s'havia d'acabar amb l'habitual producció pròpia dels membres del Trio Unda Maris, que enguany comptaven amb la participació de l'interpret de viola de gamba Pere Ros. Però un accident del clavecinista del Trio va obligar l'organització a suspendre el concert.

Aquesta XIII edició de la Setmana de Música Antiga de Mataró ha refermat la impressió de solidesa i continuïtat d'un cicle ja ben conegut entre els aficionats a la música antiga del nostre país.

catàlunya música

123

revista musical catalana

HEWLETT PACKARD FUNDACIÓ ORFEÓ CATALÀ-PALAU DE LA MÚSICA

S'ha renovat, per a la Temporada 1994-95, l'acord de col·laboració com a **Membre d'Honor**, entre **Hewlett Packard** i la **Fundació Orfeó Català-Palau de la Música Catalana**, que en el seu dia van signar el Sr. Richard L. Raimondi, Director General de **Hewlett Packard Barcelona Peripherals Operation** i el Sr. Fèlix Millet i Tusell, President de la **Fundació Orfeó Català-Palau de la Música Catalana**.

Amb aquest patrocini **Hewlett Packard** expressa, una vegada més, el seu ferm suport a la cultura.

Debut del Quartet Toldrà

per X. C.-D.

El diumenge 6 de novembre es va presentar en el marc de la Sala Maria Aurèlia Capmany un nou quartet de cordes anomenat Toldrà. Ho va fer de la mà de Catalunya Música i amb el generós patrocini de la casa Volvo.

La formació està integrada pels violinistes Evgeni Gratch, *concertino* de l'OBC en la seva etapa anterior, i Pere Bardagí; el violinista Paul Cortese (també integrat en l'Orquestra durant unes temporades) i el violoncel·lista Joaquim Alabau.

El programa constava de la *Quartet-satz* de Schubert, el *Quartet núm. 3 op. 18* de Beethoven i el *Quartet núm. 8 op. 110* de Shostakòvitx i cal dir que la interpretació més reeixida em va semblar la d'aquest darrer, *a priori* l'obra més compromesa de la vetllada.

Schubert els va trobar una mica freds, encara, i el *Quartet* de Beethoven, que no figura certament entre els millors de la seva producció, va ser dit amb més correcció que no personalitat. En tots dos compositors es va palesar cohesió entre el capteniment del primer violí i el violoncel, la força correlativa dels altres dos instruments i l'intent de poetització.

De l'obra de Shostakòvitx, en va fer una lectura prou idiosincràtica, carregada de matisos en una aposta clara pel lirisme i la introspecció i amb un cert rebuig pels ribets expressionistes que exploten sistemàticament altres formacions. El so general era suau, suggerent, com si tot el quartet tendís d'un bon principi cap al *Largo* final, tan impregnat de lassitud, de resignació.

Un excel·lent per a Byrne

per DAVID PICÓ S.

M'agrada que la gent balli, però també està bé que el públic, senzillament, escolti, va declarar David Byrne en arribar a Barcelona. No és estrany que en veure el Palau de la Música, s'entusiasmes. Era el recinte ideal per presentar el seu darrer disc, el més autobiogràfic de la seva carrera. Potser per això, el concert del dia 15 de novembre li va sortir rodó, i aleshores qui es va entusiasmar va ser el públic. Un públic que omplia el Palau de gom a gom i que va escoltar, gaudir i, finalment –impossible de resistir-s'hi–, ballar les cançons de Byrne. Gairebé dues hores d'un concert formalment senzill, intens i completísim, que va merèixer una nota d'excel·lent.

David Byrne és una de les personalitats del *pop-rock* més fèrtils, eclèctiques i innovadores de les últimes dècades.

Nascut a Escòcia però criat a Baltimore (EUA), Byrne és internacionalment conegut en el món de la música com el cantant i l'ànima del grup Talking Heads (Caps Xerraires). Talking Heads van debutar l'any 1975 a l'emblemàtic CBGB de Nova York, quan el *punk* despuntava. Amb poc temps es van convertir en els capdavanters de la New Wave (nova ona) americana, gràcies a l'explosiva barreja del so retallat i incisiu de l'avantguarda novaïorquesa i una mínima base lúdica de ritme *funk*. A principis dels vuitanta van experimentar amb tonades africanes i noves tecnologies, per crear una música rítmica, obsessiva i sofisticada, que els va donar a conèixer per tot el món. Amb els anys van evolucionar cap a terrenys més melòdics, influenciats per la psicodèlia i, sobretot, pels ritmes caribenys. L'interès cada cop més gran de

Byrne per fer evolucionar les seves cançons –aquesta vegada per mitjà dels ritmes llatins– va provocar, a finals dels vuitanta, la ruptura definitiva de Talking Heads. Des d'aleshores Byrne ha editat tres discos en solitari, *Rei Momo*, una catàleg de ritmes tropicals en anglès (*cumbia*, *merengue*, *cha-cha-cha*, etc.), *Uh-Oh*, una exquisida mescla del so Talking Heads i ritmes calents, i *David Byrne*, el compendi de totes les habilitats i influències que Byrne ha assimilat amb el temps.

A més, Byrne ha compost música per a obres del director de teatre d'avantguarda Bob Wilson –coautor amb Philip Glass d'*Einstein on the Beach*, que es va veure al Liceu l'any 1992–, per a coreografies de Twyla Tharp, per a bandes sonores (*Algo Salvaje*, *El último emperador*, *True Stories*, *16th 1989*, etc.), i ha editat recopilacions de música caribenyia.

Byrne visitava Barcelona per tercer cop. El concert va començar amb to intimista i a poc a poc va anar creixent fins a adquirir la contundència pròpia de Talking Heads. La formació (baix, guitarra, percussió i bateria) i l'espectacle van ser austers, però eficaços i originals, tot obtenint el màxim resultat dels mínims elements. Byrne no es va limitar a promocionar el darrer treball (només va tocar 6 temes dels 12), sinó que va fer un repàs per la primera època de Talking Heads (*Don't worry about the government*, *I Zimbra...*), per l'època d'eclosió (*Once in a lifetime*, *This must be the place...*), i per la darrera època (*City of dreams*, *And she was...*), a més de cantar un grapat de temes del seu penúltim i magnífic disc en solitari. I com a bis, cançons molt ovacionades, com *Burning down the house*, *Heaven* (popularitzada a ritme de jazz per Simply Red), i la cançó-himne *Psycho killer*. Excel·lent.

Pretensions contraculturals desfades

per X. C.-D.

Auspiciat per l'inquieta Ilercàmera i embolcallat amb una propaganda desproporcionada, Carles Santos va presentar al Palau un dels seus darrers treballs davant d'un públic tan escàs com parcial. Es tracta de *La porca i vibriàtica teclúria*, per a piano, que encadena terrabastalls seqüencials en contrast amb perorates minimalistes, coincidència i divergència de ritmes trufades amb algunes frases paròdiques. Un detall per demostrar-ne la inconsistència: un aparatós *crescendo* va ser estroncat sense cap

conseqüència perquè l'interpret s'ei-xugués la suor que li regalimava front avall... Declaracions prèvies, "fideuàs" de presentació, esperit de clan, curiositat... La pregunta és: ¿hi ha algú que cregui que participa en un acte de creació que transcendeixi la facècia lúdica amb nostàlgia de pretensions contraculturals?

Total: cinquanta minuts de sorollositat erràtica que palesa una vocació de *one man show* vàlida, només, a partir de la connivència apriorística –i acrítica– amb un públic afecte. Una "santonada" per no perdre contacte amb uns incondicionals que recorden amb delit

els impactes d'*illo tempore*. Melopees "teclúriques" que denoten esterilitat creadora.

Santos va tenir una funció revulsiva, la d'un incordi vivificador i "antifilisteu". Però ara s'entesta massa sovint en l'usdefruit d'aquella capacitat d'incordiar babaus i es reclama contestari quan només ofereix incontinències més propícies a la benevolença que a la polèmica o la revulsió. Unes declaracions sobre l'enamorament amb el seu nou piano tenen més gràcia que el resultat de la tan airejada relació. I, per això, no cal anar a concert: és suficient comprar el diari el dia abans.

Concurs Francesc Viñas: fidelitat a si mateix

per JCC

La darrera edició del Concurs Internacional de Cant Francesc Viñas, l'edició trenta-dosena ja, s'ha mogut en el marc tan propi de les seves característiques. La d'enguany se sembla a la de l'anterior de manera pràcticament exacta, sense que s'albirin, ni mínimament, escaletxes innovadores de cap mena. Potser perquè després de tot, la cosa funciona prou bé. Hi ha una fórmula molt consolidada, molt ben acceptada, també, segons la qual any rera any es va produint l'esdeveniment amb una normalitat serena i sense gairebé marge ni per a la sorpresa més lleu.

Per altra part, l'organització es mou amb una suficiència esplèndida, amb un domini absolut de tota la complexa maquinària, fet especialment destacable si hom té present que tot es produeix en un àmbit familiar, de base amateur i en el qual l'experiència, el coneixement del *metier*, i sobretot l'amor i la devoció per l'empresa substitueixen amb resultats plenament satisfactoris l'absència d'una estructura professionalitzada.

El Francesc Viñas és un concurs en el qual, òbviament, es ret culte a la veu. Però no a tota la veu, sinó d'una manera molt preferent —em permeto opinar que massa preferent— a un tipus de veu. La veu adreçada al teatre líric i, d'una manera més específica, a l'òpera. Ningú no ha d'enganyar-se. La presència, en l'oferta de guardons secundaris, d'un dedicat a oratori-*lied*, un altre al millor intèrpret de Schubert, a un especialista mozartià i un darrer a música espanyola, constitueixen una mena d'il·lusió —o més exactament illots— absolutament secundaris, que passen desapercebuts envestits enèrgicament per la força dominant que és la vocació operística del concurs. I encara hi afegiria, apurant la consideració qualitativa, que fa la sensació que, almenys d'una forma implícita, dins de l'esmentada vocació operística preval el concepte de la grandiloqüència, de la veu dita gran, també dita "important" —concepte molt equivocat—, en detriment d'una concepció més refinada i estrictament expressiva o artística. Però, amb tot, no voldria pontificar. En tot cas, matissar aquest aspecte i advocar per

obrir el concurs a consideracions més complexes i més riques del món de la lírica.

Una altra via de consideració és el fet que només es valori el concursant en el moment del concurs i no en el si d'un possible procés o d'unes expectatives. I en aquest sentit crec que seria oportú buscar una forma de premiar —assumint el risc que això comporta— no sols l'artista ja fet, aquell que és a punt de donar el salt a la professionalitat oberta, sinó també a aquell que encara no és en aquest punt però que manifesta un horitzó falaguer i obert a un demà més llunyà.

Amb gairebé dos-cents participants —exactament 192—, destaquen les aportacions d'àrees geogràfiques específiques, com la que comprèn l'antiga Unió Soviètica, amb una trentena de participants, i l'asiàtica oriental extrema amb una quarantena, mentre que països amb un potencial artístic de tan relleu com Anglaterra —dos participants— o els Estats Units —set—, eren una imatge ben oposada de la mateixa moneda. Hom advertiria en aquest context que s'observa que hi destaca més un nivell mitjà notable que no la presència de veus o de capacitats artístiques que apunten a la genialitat. Fa la sensació que el món de la lírica ha entrat en aquell terreny del músic de "factoria" que m'esmentava fa temps Vladimir Ashkenazy, referint-se als pianistes; músics dotats tots ells d'una tècnica i d'un ofici molt consistent a una edat jove i que, tanmateix, queden bloquejats a l'hora de l'autèntica transcendència artística.

Si de la quantitat, en sorgeix la qualitat, una vegada més el bloc soviètic ha imposat la seva llei, acaparant guardons en una nova demostració d'un capteniment ben inequívoc envers aquest concurs. El fet que els límits màxims d'edat siguin força avançats afavoreix la presència de cantants amb una concreta experiència professional o paraprofessional que es beneficien d'un context de treball i formació força afavoridor d'oportunitats i que fa que es presentin a concursos com el Viñas, amb unes possibilitats implícitament "primades". I seguint amb el mateix axioma de les proporcions entre quantitat i qualitat, el domini força

Vicenç Sardinero, membre del Jurat

acusat de veus femenines respecte de les masculines pot haver afavorit també que la màxima distinció entre els homes hagi quedat deserta, fet que a l'òrbita del que es va poder escoltar, sembla del tot coherent. I això no vol pas dir que no hi apareguessin veus notables, com les que a la fi van aconseguir les distincions atorgades.

Pel que fa a les dones, el jurat no ho va tenir fàcil, perquè hi havia dos conceptes interpretatius en joc molt llaminers, però bàsicament dissemblants. Per una part la russa Larisa Rudakova-Pichtchik, una noia, millor dit una dona, ja força feta, amb una veu lírica molt ben afermada i una maduresa notable per a una concursant i fins i tot per a una professional. L'altra cara, la posava la italiana Rosita Frisani, més menuda físicament, aparentment menys rodada, amb una veu menys "gran", però dotada d'una sensibilitat i una exquisidesa extraordinàries. Les preferències finalment es van decantar per la primera, mentre que la segona compartia el segon premi amb l'abkhaziana Khibla Gerzmava, una cantant de notables qualitats però no especialment acusades justament allà on la italiana excel·lí més: l'apartat expressiu.

En el concert de lluïment la italiana va guanyar més que ningú el cor del públic, gràcies al seu refinat gust artístic, jugant amb l'avantatge que igual que en la final, aquí no es va "jugar el tipus" amb àries que comportessin riscos tècnics exagerats i també que la guanyadora va haver d'interpretar *Una voce poco fa* en un to diferent del que volia, per imposició de l'orquestra.

El trenta-dosè Concurs Francesc Viñas ja és història. O, més ben dit, encara no ho és. La seva història continua a través del seguiment de les trajectòries dels seus participants. Dels que han aconseguit premis i dels qui no. I hom, defugint el risc que comporta sempre jugar a futuròleg, llançant-se al buit sense l'ajut ni d'un elemental paraigua, apunta que la història que queda d'aquesta edició, pot passar per noms com el de l'esmentada Rosita Frisani o el del baix rus Stanislav Chevets, aliè a cap premi important, però que amb només vint anys d'edat té un futur obert a tot.

Él Tema que presentem a continuació és d'un interès molt particular ja que hom hi vindica la figura d'un dels músics catalans més importants d'aquest segle. Condió que, d'antuvi, sembla que no hauria de fer necessari aquest gest, justament, de vindicació. I tanmateix no és així.

A redós de Miquel Llobet s'han congregat una sèrie de circumstàncies insòlites que han donat com a resultat el fet que actualment el seu nom sigui per a molts amants de la música, fins i tot per a moltes persones vinculades al món de la guitarra, poc menys que un desconegut. Darrer esglaió pràcticament del moment més transcendent de l'escola guitarrística catalana, la que va vivificar

aquest instrument a la primera tercera part del segle actual, la seva dimensió gegantina queda testimoniada per algú que va tenir el privilegi de compartir ensenyaments i activitat professional i sobretot per una obra compositiva d'una extraordinària categoria.

El pretext d'una exposició, de visió obligada, que promou i acull el Museu Municipal de la Música, serveix per endinsar-nos en la personalitat excepcional del guitarrista, compositor i arranjador barceloní; primer en

base a les explicacions de l'esmentada exposició i després a través d'un estudi biogràfic fet amb gran coneixement de causa, devoció i material de gran vàlua. Finalment resta a la consideració el testimoni memorialístic feliçment viu d'una persona gran en si mateixa i com a músic; una figura que ha viscut i protagonitzat part de la història llegendària de la guitarra de la centúria actual.

Tot plegat ens permet establir una aproximació

significativa, bé que no extensa, a la personalitat i obra de qui mereix un desbloqueig profund i ampli del context de tenebres en què s'ha mogut la seva memòria. I amb ell, de l'obra de qui va ser molt més que el guitarrista més important de la seva generació. L'obra d'un músic

integral, d'una gran profunditat, renovador de la tècnica interpretativa de la guitarra, autor d'unes memorables i perfectes transcripcions, i amant selecte de les cançons populars catalanes que la seva alta categoria de músic va entronitzar devotament i va divulgar arreu del món.

Per tot això, i per molt més, s'imposa una revisió d'actituds i una línia de continuïtat intensa i profunda en l'estudi, anàlisi i, en definitiva, vindicació exhaustiva d'aquesta personalitat excepcional.

Vindicació d'un gran músic català

El llegat de Miquel Llobet al Museu de la Música

Una exposició d'homenatge (gener-juny, 1995)

per ROMÀ ESCALAS

“Llobet no fou solament el guitarrista més extraordinari del seu temps, sinó un dels més eminents artistes universals de la música, fet força significatiu en un període en el qual la guitarra no fruïa d'un veritable prestigi en el món musical, mancada com estava d'un repertori suficient per a guanyar l'estima del públic culte davant del qual actuava”. Aquestes paraules d'Emili Pujol —condeixable amb Llobet de Francesc Tàrraga— per a l'article dedicat a Llobet a l'*Encyclopédie de la Musique et Dictionnaire du Conservatoire de Paris* resumeixen el motiu pel qual el Museu de la Música vol retre homenatge a aquest mestre músic català.

D'un temps ençà el Museu ha previst un espai per a l'exposició temporal dels fons i documents pertanyents al seu arxiu musical, com un preludi del que volem que sigui la Sala dels Mestres Catalans en el nostre projecte a l'Auditori. Aquest projecte representa un intent de perpetuar la memòria dels nostres músics i alhora fer més accessible la seva obra, per mitjà dels documents musicals i biogràfics originals, i també de mobiliari i altres objectes, que, de mica en mica, han anat engrandint el nostre arxiu: fons Albéniz, fons Granados, fons Malats, fons Manén, fons Morera, etc.

El nostre arxiu no conserva pròpiament massa documentació biogràfica del mestre guitarrista, però Llobet, més que ningú, té una significació especial per a la nostra col·lecció d'instruments musicals. Tenim el gran honor de comptar, entre els nostres instruments, gairebé amb la seva total col·lecció de guitarres, 18 exemplars de notabilíssima factura que la filla de Llobet, Miguelina, oferí al Museu l'any 1953. Entre les guitarres, s'hi conserven les més preuades per a l'interpret i les que més utilitzà durant la seva dilatada carrera concertística arreu del món, com les dues guitarres d'Antonio de Torres, o guitarres dels mestres luthiers dels segles XVIII i XIX, Pagès, Benedid, Alcañiz, España, Altimira, etc.

Avui, aquesta exposició, volem presentar-la al costat de les vitrines on s'exposen permanentment les seves guitarres, les quals per a aquesta ocasió es documentaran a bastament. A partir de les mateixes guitarres i de documentació original cedida en gran

part per la seva alumna i col·lega María Luisa Anido, l'exposició pot fer descobrir —a alguns—, i reconèixer —a altres— la vida i obra d'aquest mestre català, que morí l'any 1938 a Barcelona, diuen que afligit pels esdeveniments de la guerra civil.

L'exposició que s'inaugurarà durant aquest mes de gener i es clourà el mes de juny d'aquest any, s'il·lustrarà amb mostres sonores de les transcripcions per a guitarra que Miquel Llobet féu de les melodies tradicionals catalanes, potser l'obra més coneguda i celebrada del nostre músic.

La col·lecció de guitarres de Miquel Llobet inclou exemplars d'extraordinari interès organològic i musical. Fent un seguiment cronològic de les guitarres, podem reviure la gran tradició dels guitarrers espanyols, amb la presència importantíssima de l'escola dels *luthiers* andalusos i catalans. Tradició que va lligada al desenvolupament d'un instrument que esdevindrà l'ambaixador mundial de la nostra música, projectada amb la força i la qualitat concertística que li donà l'escola catalana d'interprets i compositors per a guitarra, representada per figures de la categoria de F. Sors, F. Tàrraga, E. Pujol i el mateix M. Llobet.

Podrem fruit, a l'exposició, d'instruments de gran qualitat, testimonis documentals de primer ordre i, encara més, models per als constructors actuals. Hem de fer especial esment de l'instrument més antic de la col·lecció de Miquel Llobet, la guitarra de Joseph Benedid, feta a Cadis l'any 1783 (MDMB 634), instrument de transició entre la guitarra barroca i la guitarra romàntica del segle XIX. Originàriament estava encordada amb cinc cordes, i encara conserva l'estructura original malgrat el cordatge modern, amb sis ordres simples. Aquest instrument és un dels millors i escassos representants de l'escola de Cadis del segle XVIII, construït amb materials cars —els riscles són de caqui— per la seva estructura interna del barratge harmònic en ventall que prefigura ja en molts aspectes la construcció moderna.

La guitarra de Juan Pages, Cadis, any 179(2), (MDMB 620)¹ segueix les pautes generals dels guitarrers andalusos de la seva època. Els elements decoratius emprats en l'ornamentació, les fileres de quadrets de nacre de la boca, cercles de fileteria i

Drets, d'esquerra a dreta: Lleó Farré, Enrique García (constructor luthier) i Juan Parras del Moral. Asseguts, d'esquerra a dreta: Francesc Tarragó (fill), Andrés Segovia, Miquel Llobet i Eugenio Gual (foto: Vilatobà)

arabescos del pont són ben típics de l'escola andalusina. Manté un cert arcaisme en l'enclavament dels trasts finals sobre la tapa, però incorpora també el ventall de cinc varetes al barratge interior, característic d'instruments posteriors.

La guitarra de José Recio, Cadis, any 1824, (MDMB 624), continua la trajectòria de qualitat de l'escola de Cadis que fundaren José i Juan Pages amb Jose Benedit a finals del segle XVIII. És un instrument de sis ordres amb elements de construcció del mànec, trasts i claviller ja absolutament entroncats en la tradició del segle XIX.

De la nissaga dels Pages de Cadis, Francisco Pagés, representat per la guitarra (MDMB 621) feta a l'Havana, Cuba, l'any 1841, fou segons José Romanillos,² un constructor cubà que es confon sovint amb un oficial guitarrer del taller de Juan Pages, ja que tenia el mateix nom i cognom. Fet que ens sembla una mica improbable, atès que a l'etiqueta d'una de les guitarres de la col·lecció Gòdia Sales de Barcelona trobem una inscripció que diu: "Hecha en la Habana por D. Francisco Pages fabricante de Cádiz Año 183(5)", text demostratiu que F. Pages de Cadis es traslladà a l'Havana.

Per finalitzar la nodrida representació de l'instrumentari d'aquesta escola, hem d'incloure la guitarra de Pedro Pages, Cadis segle XIX (MDMB 622).

La figura màxima de l'art de la guitarrerria del se-

gle XIX, creador del disseny modern de la guitarra, investigador i artesà incomparable, va ésser sens dubte Antonio de Torres. Dues guitarres d'aquest gran mestre es mostren a les vitrines del Museu, procedents també del fons Miquel Llobet. La MDMB 626, construïda a Sevilla l'any 1859, és un instrument de disseny totalment modern amb 6 cordes melòdiques i 19 trasts. Els riscles i fons són de caqui. Tapa harmònica bombada i varetes en forma de ventall.

Un tret especial d'aquesta guitarra és la incorporació del tornaveu intern, peça metàl·lica per millorar el so. Aquest giny acústic va ser introduït per guitarrers de Barcelona anteriors a Antonio de Torres, però sembla que aquest en millorà el disseny per facilitar l'execució situant-lo a l'interior de la caixa.

Un altre instrument és la guitarra d'Antonio de Torres, feta a Sevilla l'Any 186(2), (MDMB625). Aquest exemplar, el qual va pertànyer anteriorment a Francesc Tàrraga, representa l'aspecte creatiu i de recerca del geni d'Antonio de Torres en construir-li el fons i els riscles amb un material semblant al cartó pedra per demostrar que aquestes parts de l'instrument no afectaven substancialment la qualitat del so.

És molt fina de construcció: un varetatge harmònic sofisticat i l'encaix del mànec i el taló amb la caixa demostren una forma de construcció innovado-

ASSOCIACIÓ D'AMICS DE LA MÚSICA

CURS DE 1924-1925
ANY X

TERÇ CONCERT

DIMARTS, DIA 9 DE DE-
SEMBRE DE 1924. A TRES
QUARTS DE DEU DE LA NIT

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

RECITAL DE GUITARRA

PER L'IL·LUSTRE ARTISTA CATALÀ

MIQUEL LLOBET

PROGRAMA

I

MINUET	SOR
ESTUDI	"
ESTUDI	AGUADO
ANDANTE (Don Joan)	MOZART
ESTUDI BRILLANT	N. COSTE

II

PRELUDI	BACH
SARABANDA	"
SONATINA (1.ª audició)	MORENO TORROBA
(Allegro-Andante-Allegro)	

III

LA BARCA	MOMPÓU
CANÇO DEL FOC FOLLET	M. DE FALLA
(De <i>El Amor Brujo</i>)	
HOMENATGE A DEBUSSY	"
DOS PRELUDIS	TÀRREGA
DANSA	GRANADOS

Programa de mà d'un concert de guitarra de Llobet al Palau de la Música

ra, testimoni de l'extraordinària imaginació i capacitat del seu constructor.

La tradició de l'escola catalana de guitarrerria es manté fins al segle XX amb representants dignes dels nostres millors intèrprets. Testimoni d'aquesta tradició són les guitarres d'Altimira, Barcelona, segle XIX (MDMB 619), Francisco España, Barcelona, c. 1900 (MDMB 627), Pedro Pérez, Barcelona, segle XIX (MDMB 628), Ribot y Alcañiz, Barcelona, segle XIX (MDMB 1385), la de J. Ribot i V. Storch Masseguer, Barcelona, segle XIX (MDMB 629) i la de J. Ribot i V. Storch Masseguer, Barcelona, segle XIX (MDMB 632).

Agustí (?) Altimira nasqué a Barcelona l'any 1805 i establí el seu taller Fabrica de Instrumentos al carrer d'Escudellers. Luthier expert, va construir un gran nombre de violins, violes, violoncel·ls, contrabaixos i guitarres. Integrà, a la seva manufactura, elements de construcció dels *luthiers* francesos, ja que treballà 15 anys associat amb el mestre francès Etienne Maire Breton, establert a Barcelona.

Francisco Pedro España, natural de Sant Joan les Fonts, neix el 1793 i mor a Barcelona el 1877. Influït també pel *luthier* de Mirecourt establert a Barcelona Thérèse, construí també instruments de corda de marcat estil francès, tot contribuint a l'impuls de construcció de la guitarra amb criteris més con-

servadors, tir curt (64 cm) i caixa estreta. D'altra banda, l'instrument d'aquesta col·lecció està finament decorat i la construcció és de la màxima qualitat.

Els tallers barcelonins dels Ribot i dels seus descendents, com molts d'altres, han sobreviscut fins fa pocs anys, en què la competència aclaparadora del consumisme i la manca de suport a un art històric i a una tradició artesanal de categoria reconeguda mundialment, varen estroncar una trajectòria d'aprenentatge i elaboració difícils de reconstruir. Malgrat tot això, els instruments s'han conservat i, sortosament, gràcies als col·leccionistes i a la tasca de conservació del nostre Museu. I encara és possible recuperar i aprendre d'aquesta tradició mitjançant el testimoni directe de les peces dels nostres mestres guitarrers.

NOTES

¹. MDMB és el número de registre de les col·leccions del Museu de la Música de Barcelona. Per trobar informació més detallada podeu consultar el *Catàleg d'instruments* d'aquest museu, publicat per l'Ajuntament de Barcelona l'any 1991.

². Jose Romanillos *The Spanish Guitar*. Catàleg de l'exposició al Metropolitan Museum of Art. Sociedad Estatal Quinto Centenario, Madrid, 1991. p. 143.

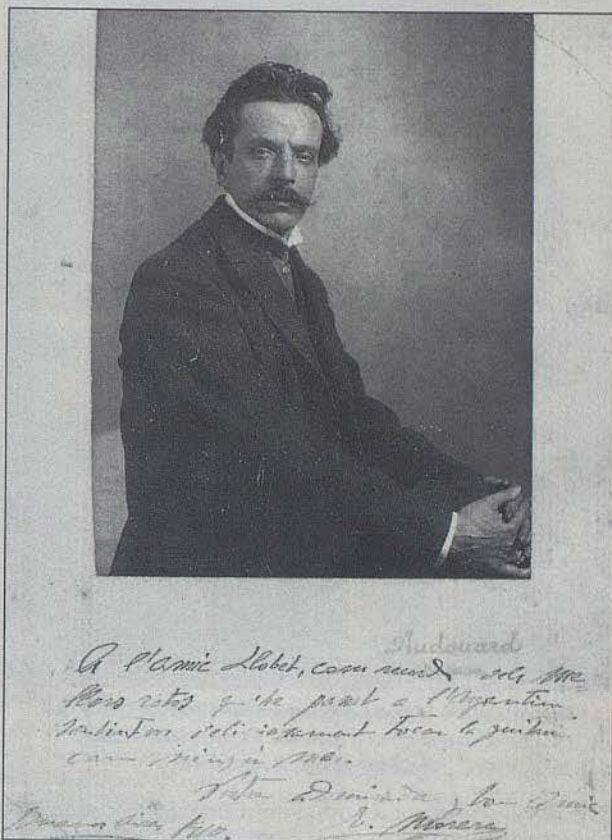
Miquel Llobet (1878-1938). Guitarrista i compositor

Miquel Llobet el 1921

per FERNANDO ALONSO I CARLES TREPAT

L'escassa i a vegades equívoca informació que s'ha tingut sobre Miquel Llobet ha fet que sigui una figura enigmàtica en la història de la guitarra, i per això en resta confús un capítol. A la llum de noves dades que posseïm, i coneixent bé la seva tasca i els seus mèrits, podem veure que la seva influència ha estat transcendental per al desenvolupament i protagonisme que aquest instrument ha experimentat en el transcurs del segle XX. La seva trajectòria concertística va ser tan brillant que des de molt jove es va destacar com el primer guitarrista del seu temps, tot guanyant-se l'admiraació i el respecte de la crítica i dels músics més prestigiosos, els quals el van considerar un dels millors intèrprets del moment. La seva obra és pionera de la tècnica i el llenguatge moderns i és un llegat magnífic que els guitarristes hem rebut. Tot això el situa amb els grans guitarristes-compositors del passat com van ser Ferran Sors i Francesc Tàrraga. El següent resum biogràfic intenta donar a conèixer alguns dels moments més decisius de la seva vida artística.

Dedicatòria d'Enric Morera: "A l'amic Llobet, com record dels millors ratos qu'he passat a l'Argentina sentint ton deliciosament tocar la guitarra com ningú més".
Any 1910, Buenos Aires

Infantesa: pintura i música

Miquel Llobet i Solés va néixer a Barcelona, al carrer de la Palma de San Just, el 18 d'octubre de 1878. Fill de Casimir Llobet i de Joaquina Solés, va créixer envoltat d'ambient artístic, atès que el seu pare era daurador d'imatges i tenia, en societat amb Dionís Renart, un establiment d'escultura religiosa on conreaven tot tipus d'arts plàstiques. Allà naixeria la seva primera vocació: la pintura. A la Llotja de Barcelona, Francesc Torrescasana el guiaria en aquesta matèria.

Sentint també una forta atracció per la música, als deu anys va iniciar estudis de solfeig, piano i violí a l'Escola Municipal de Música, que dirigia el mestre Rodoreda, i va ser condeixeble de Manuel Burgés, Pau Casals i Maria Barrientos.

El 1889 la impressió que li va causar un concert del famós guitarrista Antonio J. Manjón li faria emprendre l'estudi de la guitarra; les primeres lliçons van ser del mestre Magí Alegre.

Llobet va ser un nen especialment dotat per a l'art. Els treballs de pintura de la seva infantesa i adolescència així ho demostren, dels quals destaquen pel seu vigor i fermesa en el dibuix. Va realit-

**Escultura de Llobet del barceloní Josep Cardona.
Es troba a l'Institut de Expresión Visual
de San Juan, Argentina**

zar diverses exposicions, i en una crítica publicada al "Diari de Barcelona", el situen en "lloc preferent entre els nostres pintors".

Amb el piano i el violí es va mostrar com un intèrpret excel·lent. Utilitzà aquests instruments en alguns dels seus primers concerts. Però ell sabia que per sobresortir en qualsevol de les facetes que dominava, hauria de decidir-se per una, i va optar per la seva vocació més poderosa: la guitarra.

Una trobada decisiva

Miquel Llobet i Francesc Tàrraga es van conèixer en una guitarrereria del carrer Ample, l'any 1892. Emili Pujol, en el seu assaig biogràfic titulat *Tàrraga* ens ho relata de la manera següent: "Una tarda del mes d'octubre de l'any esmentat, van coincidir a la guitarrereria Tàrraga i el petit guitarrista, el qual immediatament va ser presentat al mestre. En adonar-se aquest de les facultats extraordinàries del noi, li va obrir les portes de la seva llar per anar-hi tantes vegades com volgués rebre els seus consells. El sentit musical i artístic de Miquel Llobet, cultivat ja pels estudis de solfeig a l'Escola Municipal i per l'ambient favorable en què es movia, li va permetre adonar-se immediatament de la superioritat de Tàrraga, i modificar, en bé de les seves execucions, l'orientació del seu sentit instrumental i artístic".

En aquell temps el gran mestre de Vila-real es trobava en plenitud creativa. Les seves innova-

cions enriqueixen la tècnica de la guitarra i li donaven una nova dimensió expressiva. Poques lliçons van fer falta a Llobet per assimilar els coneixements de Tàrraga: l'alumne va resultar un superdotat. La seva clara intel·ligència, el seu caràcter observador i analític, unit a un acusat interès per tot allò que fos modern, molt aviat li van permetre brillar amb llum pròpia. Amb setze anys ja estava sòlidament format, i a partir de febrer de 1895 apareixen les primeres i engrescadores cròniques dels seus concerts en els periòdics catalans.

En els anys successius, ambdós guitarristes van col·laborar en la realització de diverses transcripcions, tot creant-se, dins de la seva amistat i admiració, una competència en la qual els treballs de Tàrraga van ser superats per la modernitat de Llobet, el qual amb el seu virtuosisme desenrotllà la tècnica que ha predominat en el segle XX.

Les composicions i harmonitzacions de les cançons populars *Plany*, *La filla del marxant*, *El testament d'Amèlia*, etcètera, que va escriure al final de la seva adolescència, innovadores i fortament impregnades de l'esperit modernista, sorprenen el seu mestre. No deixa de ser significatiu que la composició més avançada de Tàrraga, el *Preludi núm. 2 en La menor*, fos dedicada a Miquel Llobet.

Primeres gires

A començament de segle inicia les gires arreu dels principals centres musicals d'Espanya. El primer concert el va fer a València. L'èxit assolit va ser enorme i li valgué ser qualificat per Eduardo López Chavarri com "un músic complet que converteix la guitarra en orquestra especial i inesperada", i després d'elogiar les seves composicions, conclou que: "Jove com és, ha arribat ja, i la seva tasca perfecta el col·loca en el primer lloc al costat del gran Tàrraga" (diari "Las Provincias").

Després d'un concert a Màlaga, va ser nomenat professor honorari i soci facultatiu del Conservatori. En un diari de la ciutat, el musicòleg Rafael Mitjana assenyalava que Llobet "és una veritable glòria artística. Potser ell mateix no tingui consciència del seu mèrit, però això no importa, els intel·ligents sabran valorar-lo en el que val". I afegeix, profèticament: "...estic segur que el dia que vulgui recollirà, el mateix a Berlín que a París, el mateix a Londres que a Nova York, els aplaudiments i els lloers amb què arreu era acollit Ferran Sors".

A Granada actua al Teatro Principal i l'entusiasme que desperta fa que li siguin organitzats tres nous recitals la mateixa primavera. A Madrid oferí diversos concerts a l'Ateneo i al Teatro de la Comedia i, finalment, la seva vertiginosa carrera el porta a tocar al Palau Reial davant dels monarques. Allí fou presentat per Tomás Breton i hi va actuar tres anys consecutius.

Animat pels èxits aconseguits i motivat per l'a-

CATALUNYA MÚSICA **Programació mes de gener**

DILLUNS, 2 DE GENER DE 1995

7.00 L'OBERTURA

Música per començar el dia. Recull d'obres breus escollides i presentades per Joan Vives.

10.00 SELECCIÓ DIGITAL

GOUNOD: Missa Solemne de Santa Cecília. Barbara Hendricks, Laurence Dale, Jean-Philippe Lafont. Cors de Ràdio França. Nouvel Orchestre Philharmonique de Ràdio França. Dir.: Georges Prêtre. (48m). L. MOZART: Simfonia burlesca. Ensemble Eduard Melkus. (10m). ENGLUND: Sonata I per a pianoforte. Eero Heinonen. (19m). CARULLI: Concert per a guitarra en La M (arranjament de Behrend). Siegfried Behrend. I Musici. (9m). LECOCQ: Mam'zelle Angot, ballet. National Philharmonic Orchestra. Dir.: Richard Bonyngue. (39m). HAYDN: Divertiment per a corda i vent n. 3 a 8 veus, Hob. X:3. Ricercar Consort. (17m). MUS-SORSGSKI: Cants i danses de mort, (arr. Kalevi Aho). Martti Talvela, baix. Orquestra Simfònica de la Ràdio Finlandesa. Dir.: Neeme Järvi. (17m).

13.00 MÚSICA PER A NENS

ELGAR: Nursery suite. Orquestra de l'Ulster. Dir. B. Thomson. (25m). GRIEG: Peer Gynt. Suite n. 2, op. 55. Orquestra Filharmònica de Berlín. Dir: Herbert von Karajan. (19m). RODRIGO: Cinc peces infantils. Orquestra de la Ràdio de Berlín. Dir.: Hans-Dieter Baum. (11m).

14.00 LA CANTATA DEL CAFFÈ

Programa de música coral. Selecció, guió i presentació: Àlex Robles. EL RITME DEL COR: Novetats discogràfiques, concerts i notícies que fan referència al món coral.

16.00 SELECCIÓ DIGITAL

OFFENBACH: Gaîté Parisienne, ballet. Orquestra Simfònica de Montréal. Dir.: Charles Dutoit. (42m). TORELLI: Concert per a trompeta en Re M. Maurice André, trompeta. Weiner Solisten. (8m). ROMBERG: Quintet per a clarinet, violí, dues violes i violoncel, op. 57. Thea King. Quartet de corda Britten. (23m). SCHÖNBERG: Friede auf Erden, op. 13. Cors i membres de l'Orquestra Musica Sacra. Dir.: Richard Westenburg.

(9m). ELLINGTON: Suite de "The River" (orquestrat per Ron Collier). Orquestra Simfònica de Detroit. Dir.: Neeme Järvi. (27m). CHARPENTIER: In nativitate Domini Jesu Christi, oratori H 414. Les Arts Florissants. Dir.: William Christie. (16m). DVORAK: Simfonia n. 3, Op. 10. Orquestra Filharmònica de Berlín. Dir.: Rafael Kubelik. (38m). GADE: Records d'Ossian, obertura op. 1. Orquestra Simfònica de la Ràdio Nacional Danesa. Dir.: Dmitri Kitaienko. (15m). FIELD: Sonata per a piano en Si M, H 17. Míceál O'Rourke. (13m). HAYDN: Simfonia n. 29. Philharmonia Hungarica. Dir.: Antal Dorati. (17m). GRANADOS: Valsos poètics. Julian Bream, guitarra. (12m).

20.00 SELECCIÓ DE JAZZ

Programa dedicat a la música de jazz amb guió d'Albert Mallofré.

22.00 ELS NOSTRES CONCERTS

CONCERT enregistrat per Catalunya Música el dia 1 de maig de 1991 al Centre Cultural Fundació "La Caixa". BACH: Sonata per a violí i clavicèmbal, BWV 1014. Sonata BWV 1015. Sonata BWV 1001. Sonata BWV 1016. Monica Huggett. Ton Koopman. (51m).

23.30 NOCTURN

Música per acabar el dia. Selecció i presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 REPERTORI DE NIT

DIMARTS, 3 DE GENER DE 1995

7.00 L'OBERTURA

Música per començar el dia. Recull d'obres breus escollides i presentades per Joan Vives.

10.00 SELECCIÓ DIGITAL

TXAIKOVSKI: Simfonia n. 5, op. 64. Orquestra Simfònica de l'URSS. Dir.: Evgeny Svetlanov. (48m). ROMAN: Concert per a violí en re m. Nils-Erik Sparf, violí. Conjunt de Cambra Orpheus. (14m). GIULIANI: Potpourri de l'Opera Tancredi per a flauta i guitarra, op. 76. Mikael Helasvuo, Jukka Savijoki. (14m). MOZART: Missa in honorem Sanctissimae Trinitatis, KV 167. Cor i Orquestra Simfònica de la Ràdio de Leipzig. Dir.: Herbert Kegel. (32m). GRIEG: Cants i danses populars

nòrdiques, op. 17. Gerhard Oppitz, piano. (32m). CRUSELL: Quartet amb clarinet n. 2, op. 4. Thea King. Membres del Quartet de corda Allegri. (18m).

13.00 MÚSICA PER A NENS

PROKOFIEV: La foguera d'hivern, suite per a nens op. 122. The New London Orchestra. Finchley Children's Music Group. Dir.: Ronald Corp. (19m). VILLA-LOBOS: Dues peces de "Prole do bebê n. 1". Luiz de Moura Castro, piano. (4m). HARTY: The Children of Lir, poema per a orquestra. Heather Harper, soprano. Orquestra de l'Ulster. Dir.: B. Thomson. (32m).

14.00 MOMENTS LÍRICS

SOUTULLO I VERT: La del sotto del parral. Angeles Gulín. Antonio Blancas. Francisco Ortiz. Isabel Higuera. Cors Cantors de Madrid. Orquestra Filharmonia d'Espanya. Dir.: Rafael Frühbeck de Burgos. (53m). DELIBES, GOUNOD, BIZET, LALO i DONIZETTI: Àries d'òpera per a tenor. Alain Vanzo, tenor. Orquestra Radio-Lyrique. Dir.: Jesús Etcheverry. (33m). OFFENBACH: La Gran Duquesa de Gerolstein (extractes). Jane Rhodes, mezzo-soprano. Orquestra de Bordeus-Aquitània. Dir.: Roberto Benzi. (13m).

16.00 SELECCIÓ DIGITAL

RAKHMANINOV: Danses simfòniques, op. 45. Orquestra Simfònica de Saint Louis. Dir: Leonard Slatkin. (34m). VAN EYCK: Pavane Lacryme. Marion Verbruggen, flautes de bec. (11m). DVORAK: Quartet de corda n. 6, op. 12 (B.40). Quartet de corda de Praga. (32m). SÜSSMAYR: Moviment de concert per a clarinet baix. Thea King. Orquestra de Cambra Anglesa. Dir.: Leopold Hager. (10m). BERG: Sonata per a piano, op. 1. Glenn Gould. (13m). BIZET: Pàtria, Obertura, op. 19. Orquestra Filharmònica de la ciutat de Mèxic. Dir.: Enrique Bátiz. (14m). BONPORTI: Concerto a quattro op. 11 n. 6. I Virtuosi dell'Accademia. (11m). VALLS: Cançó d'Ester. Anna Ricci, mezzo-soprano. Bernat Castillejo, flauta. (4m). SCHUBERT: Simfonia n. 8 D. 759 "Inacabada". Orquestra del Concertgebouw d'Amsterdam. Dir: Bernard Haitink. (26m).

19.00 L'ÀUDIO-VISUAL

Un programa d'Àlex Gorina. EL GRAN REPERTORI: Revisió

de les grans bandes sonores del cine. NIT D'ESTRENA: Presentació de les bandes sonores més recents.

20.45 CONCERT EN DIRECTE

Transmissió en directe des del Palau de la Música Catalana. Obres de FISCHER, O. STRAUSS, HUBAY, BRAHMS, J. STRAUSS i J. STRAUSS. Rita Csáry-Bogár, violí. Orquestra Simfònica Johann Strauss de Budapest. Dir.: Istvan Bogar.

23.00 LES CANTATES DE BACH

Guió: Raimon Colomer i Joan Vives. "Der Herr denket an uns" (Que ens recordi Jahvé), cantata BWV 196. Helmut Wittek. Kurt Equiluz. Thomas Hampson. Cor de nens de Tolz. Concentus Musicus de Viena. Dir.: Nikolaus Harnoncourt. (12m). "Gott ist unsre Zuversicht" (Déu és la nostra seguretat), cantata BWV 197. Jan Patrick o'Farell. René Jacobs. John Elwes. Harry van der Kamp. Cor de nens de Hannover. Collegium Vocale. Leonhardt-Consort. Dir.: Gustav Leonhardt. (30m).

00.00 NOCTURN

Música per acabar el dia. Selecció i presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 REPERTORI DE NIT

DIMECRES, 4 DE GENER DE 1995

7.00 L'OBERTURA

Música per començar el dia. Recull d'obres breus escollides i presentades per Joan Vives.

10.00 SELECCIÓ DIGITAL

BACH: Missa BWV 236, E 4. Agnès Mellon. Gérard Lesne. Christoph Prégardien. Peter Kooy. Cor i Orquestra del Collegium Vocale de Cant. Dir.: Philippe Herreweghe. (28m). THALBERG: Fantasia sobre motius de Beatrice di Tenda de Bellini, op. 49. Francesco Nicolosi, piano. (13m). MOZART: Concert per a oboè i orquestra KV 314 (KV 271 k). Heinz Holliger, oboè. Academy of St. Martin-in-the-Fields. Dir.: Heinz Holliger. (20m). ROUSSEL: Le festin de l'araignée, ballet - pantomima op. 17. Orquestra dirigi-

da per Albert Roussel. (16m). JOSQUIN: Pange Lingua. (Cant pla). The Tallis Scholars. Dir.: Peter Phillips. (4m). HARTY: A John Field Suite. Orquestra de l'Úlster. Dir.: Bryden Thomson. (20m). PAGANINI: Quartet per a guitarra i corda n. 3, op. 4. Quartet Paganini. (21m). GERSHWIN: Segona rapsòdia per a piano i orquestra. Cristina Ortiz. Orquestra Simfònica de Londres. Dir.: André Previn. (15m). LULLY: L'Amour médecin. Comèdia-Ballet. (extraïdes). Isabelle Poulenard. Agnes Mellon. Bernard Delétré. Les Musiciens du Louvre. (11m). ELGAR: 2 marxes militars de Pompa i Circumstància, op. 39. Orquestra Simfònica de la BBC. Dir.: Leonard Bernstein. (12m).

13.00 MÚSICA PER A NENS

STRAVINSKI: El cant del rossinyol. Orquestra Simfònica de Montréal. Dir.: C. Dutoit. (21m). BAX: Lullaby, berceuse. Eric Parkin, piano. (4m). MAHLER: Des Knaben Wunderhorn, 4 cançons. Yvonne Minton, mezzo-soprano. Orquestra Simfònica de Xicago. Dir.: Georg Solti. (15m). MOZART: Dotze variacions per a piano sobre "Ah, vous dirai-je maman", KV 265. Walter Chodack. (14m).

14.00 EL GRAN SEGLE

Programa de música antiga. Selecció, guió i presentació a càrrec de Joan Vives. CARISSIMI IL'ORATORI. TEMPS DE LES MUSES.

16.00 SELECCIÓ DIGITAL

CHOPIN: Concert per a piano i orquestra n. 1, op. 11. Murray Perahia. Orquestra Filharmònica d'Israel. Dir.: Zubin Mehta. (38m). MOZART: Divertimento per a instruments de vent n. 8, KV 213. Octophoros. (10m). BRUCKNER: Missa n. 1, en re m. Joan Rodgers. Catherine Wyn-Rogers. Keith Lewis. Alastair Miles. Corydon Singers i Orquestra. James O'Donnell, orgue. Dir.: Matthew Best. (44m). DITTERSDORF: Simfonia en Do M. "Simfonies a partir de les Metamorfosis d'Ovidi". Cantilena. Dir.: Adrian Shepherd. (18m). FAURE: Balada, op. 19. Paul Crossley, piano. (17m). VILLA-LOBOS: Concert per a guitarra i petita orquestra. Turibio Santos. Orquestra de Cambra Brasileira. Dir.: Bernardo Bessler. (17m). BEETHOVEN: Simfonia n. 6, op. 68 "Pastoral". Orquestra de Cambra d'Europa. Dir.: Nikolaus Harnoncourt. (44m). MOM-

POU: Cançons populars. Carme Bustamante, soprano; Carme Bravo, piano. (16m). PACHELBEL: Xacona en fa m. John Butt, orgue. (8m). BELLINI: Concert per a oboè i corda. Alf. G. Nilsson. Reial Orquestra de Cambra Sueca. Dir.: Mats R. Liljefors. (8m).

20.00 SELECCIÓ DE NOVE-TATS

Espai patrocinat per CRISOL.

22.00 ALMANAC

Un espai destinat a evocar i reviu els fets més representatius del passat musical. Guió i selecció d'Àlex Robles.

23.30 NOCTURN

Música per acabar el dia. Selecció i presentació a càrrec d'Àlfred Celaya.

00.30 REPERTORI DE NIT

DIJOUS, 5 DE GENER DE 1995

7.00 L'OBERTURA

Música per començar el dia. Recull d'obres breus escollides i presentades per Joan Vives.

10.00 SELECCIÓ DIGITAL

MOZART: Rèquiem, KV 626. Elly Ameling. Barbara Scherler. Louis Devos. Roger Soyer. Emidio Coutinho. Cor Sinfònic i Orquestra de la Fundació Gulbenkian. Dir.: Michel Corboz. (55m). SAINT-SAËNS: Concert per a piano i orquestra n. 3, op. 29. Pascal Rogé. Orquestra Filharmònica de Londres. Dir.: Charles Dutoit. (31m). KOECHLIN: La cursa de la primavera, poema simfònic op. 95 (Cicle "El llibre de la selva"). Orquestra Simfònica de la Ràdio de Berlín. Dir.: David Zinman. (32m). VIVALDI: Concert per a violoncel i orquestra, RV 408. Miklós Perényi. Orquestra de l'Acadèmia Franz Liszt. Dir.: Albert Simon. (11m). SIBELIUS: Simfonia n. 5, op. 82. Philharmonia Orchestra. Dir.: Vladimir Ashkenazy. (32m).

13.00 MÚSICA PER A NENS

TXAIKOVSKI: La bella dorment, suite. Orquestra Filharmònica de Viena. Dir.: H. von Karajan. (22m). KODALY: Suite Háy János. Orquestra Simfònica de Baltimore. Dir.: S. Comissiona. (25m). BERNSTEIN: Peter Pan. (4 cançons). Roberta Alexander, soprano. Tan Cro-ne, piano. (8m).

14.00 MÚSICS DE CATALUNYA

GERHARD: Suite Pandora. Orquestra de Cambra del Teatre Lliure. Dir.: Josep Pons. (27m). BRUDIEU: Dues cançons. Coral Sant Jordi. Dir.: Oriol Martorell. (6m). SCHUBERT: Trio amb piano, D 28. "Sonatentsatz". Enregistrament fet per Catalunya Música. Ramón Coll. Gonçal Comellas. Marçal Cervera. (9m). BACH: Concert per a dos pianos i corda, BWV 1060. Enregistrament fet per Catalunya Música. Leonora Milà i Bernat Deltell, pianos. Orquestra de Cambra de la Xina. Dir.: Han Zhong Jie. (13m). GUINJOAN: Tensió-Relax. Xavier Joaquin, percussió. (13m). GARRETA: Suite en Sol. Orquestra Simfònica Catalana. Dir.: Antoni Ros Marbà. (30m).

16.00 SELECCIÓ DIGITAL

PURCELL: "Great parent, hail to thee". Oda pel centenari del Trinity College Dublin. Solistes vocals. The King's Consort. Dir.: Robert King. (24m). MEDTNER: Danses simfòniques per a dos pianos, op. 45. Dmitri Alexeev i Nikolai Demidenko, piano. (32m). C.Ph.E. BACH: Dotze variacions sobre "La Folia", Wq 118/9. Quartet Purcell. (8m). HUMMEL: Concert per a trompeta i orquestra en Mi b M. Ludwig Güttler. Neues Bachisches Collegium Musicum Leipzig. Dir.: Max Pommer. (16m). CHAVEZ: Simfonia índia. The New World Symphony. Dir.: Michael Tilson Thomas. (12m). STRAVINSKI: Missa per a cor i doble quintet de vent. Trinity Boys' Choir. Cor i membres de l'Orquestra de l'English Bach Festival. Dir.: Leonard Bernstein. (20m). TARTINI: Sonata en sol m "El trinat del diable". Anne-Sophie Mutter, violí. Orquestra Filharmònica de Viena. Dir.: James Levine. (17m). BRAHMS: Sonata per a piano, op. 1. Andrea Bonatta. (31m).

19.00 PENTAGRAMA

Programa de divulgació musical. Guió i realització: Pere Burés i Àlex Robles.

20.00 "A LA MANERA DE..."

Un convidat ens proposa i comenta la música que li agrada. Guió i presentació de Joan Vives. Producció de Dolors Busquets.

22.00 CONCERT IMAGINARI

Guió i selecció: Raimon Colomer i Joan Vives.

23.30 NOCTURN

Música per acabar el dia. Selecció i presentació a càrrec d'Àlfred Celaya.

00.30 MÚSICA DEL SEGLE XX

Selecció de Carmina Malagarri-ga. MÚSICA A LA UNIO SOVIÉTICA. Abans de 1950. GLAZUNOV: Concert per a piano i orquestra n. 2, op. 100. Dmitri Alexeev. Gran Orquestra Simfònica de la RTV de Moscou. Dir.: Yuri Nikolaevski. (20m). LYAPUNOV: Zelazowa Wola, poema simfònic op. 37. Orquestra Simfònica de l'Acadèmia de l'URSS. Dir.: Yevgeny Svetlanov. (15m). RAKHMANINOV: Tres cants russos per a cors i orquestra simfònica, op. 41. Cors russos Yurlov. Orquestra Simfònica de Moscou. Dir.: Evgueni Svetlanov. (14m). POPOV: Simfonia de Cambra op. 2, en Do. Conjunt de solistes del Teatre Bolxoi. Dir.: Alexander Lazarev. (33m).

02.00 REPERTORI DE NIT

DIVENDRES, 6 DE GENER DE 1995

7.00 L'OBERTURA

Música per començar el dia. Recull d'obres breus escollides i presentades per Joan Vives.

10.00 SELECCIÓ DIGITAL

BACH: Concert per a tres clavicembals i orquestra, BWV 1064. Ton Koopman. Tini Mathot. Patrizia Marisaldi. Orquestra Barroca d'Amsterdam. Dir.: Ton Koopman. (16m). KORN-GOLD: Serenata Simfònica op. 39. Orquestra Filharmònica del Nordoest d'Alemanya. Dir.: Werner Andreas Albert. (32m). BIZET: Àries d'Els pescadors de perles i Carmen. Plácido Domingo. Orquestra Filharmònica de Los Angeles. Dir.: Carlo Maria Giulini. (8m). BOISMORTIER: Sonata per a fagot i baix continu n. 2. Danny Bond, fagot. Richte van der Meer, violoncel. Robert Kohnen, clavecí. (8m). VAUGHAN WILLIAMS: Simfonia Antàrtica. Sheila Armstrong, soprano. Cor i Orquestra Filharmònica de Londres. Dir.: Bernard Haitink. (42m). RAKHMANINOV: Rapsòdia sobre un tema de Paganini, op. 43. Bella Davidovitch, piano. Orquestra del Concertgebouw. Dir.: Neeme Järvi. (24m). DE-

BUSSY: Sonata per a flauta, viola i arpa. Wolfgang Schulz. Wolfram Christ. Margit-Anna Süs. (18m). **GERHARD:** Alegrias, divertiment flamenc. Orquestra Simfònica de Tenerife. Dir.: Víctor Pablo Pérez. (12m).

13.00 MÚSICA PER A NENS

BRAHMS: Geistliches Wiegenlied, per a contralt, viola i piano, op. 91. Nathalie Stutzman, contralt. Gérard Caussé, viola. François-René Duchable, piano. (6m). **BAYER:** Die Puppenfee (La fada nina), ballet. Staatsphilharmonie Rheinland-Pfalz. Dir.: Kurt Eichhorn. (42m). **BUSONI:** Sonatina ad usum infantis. Geoffrey Douglas Madge, piano. (7m).

14.00 NOUS INTERPRETS

MOZART: Bastià i Bastiana, òpera en versió catalana. Rosa Mateu, soprano. Florenci Puig, tenor. Josep Ferrer, baix. Orquestra J.J.M.M. de Catalunya. Dir.: Francesc Llongueres. (30m). **MOLAS:** Esferes. Grup Tàbal, percussions. (13m). **SETÓ:** Worlock. Enregistrament fet per Catalunya Música. Conrad Setó Trio. (5m).

15.00 EL DIA DE L'OIENT

Programació realitzada a partir de les peticions que els nostres oients han fet al contestador de Catalunya Música, tel. 202 35 35.

22.00 GRANS OBRES

MENDELSSOHN: Simfonia n. 2, "Lobgesang" ("Cant de lloança"). M. Price, soprano. S. Burgess, soprano. S. Jerusalem, tenor. Cor Filharmònic de Londres. Orquestra Filharmònica de Londres. Dir.: Riccardo Chailly. (72m).

23.30 NOCTURN

Música per acabar el dia. Selecció i presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 REPERTORI DE NIT

DISSABTE, 7 DE GENER DE 1995

07.00 L'OBERTURA

Música per començar el dia. Recull d'obres breus escollides i presentades per Dolors Busquets.

10.00 PENTAGRAMA

Repetició del programa emès el dimarts.

11.00 EL DIA DE L'OIENT

Programació realitzada a partir de les peticions que els nostres oients han fet al contestador de Catalunya Música, tel. 202 35 35.

22.00 ELS NOSTRES CONCERTS

CONCERT enregistrat per Catalunya Música el dia 29 de març de 1994 a l'Església de Sant Felip Neri de Barcelona. Música del Segle XVII. Cor del Patriarcat de Moscou. Dir.: Anatoli Grindenko. (60m).

23.30 NOCTURN

Música per acabar el dia. Selecció i presentació a càrrec de Maró Jané.

00.30 REPERTORI DE NIT

DIUMENGE, 8 DE GENER DE 1995

07.00 L'OBERTURA

Música per començar el dia. Recull d'obres breus escollides i presentades per Pilar Subirà.

10.00 LA MÚSICA RELIGIOSA

Espai monogràfic dedicat a la música religiosa de tots els temps. **WEBER:** Missa solemnis n. 1 "Missa del caçador". Solistes vocals. Cor i Orquestra Simfònica de Bamberg. Dir: Horst Stein. (39m). **LULLY:** Exaudi Deus. Petit Motet. Les Arts Florissants. Dir: William Christie. (6m).

11.00 TRANSMISSIÓ EN DIRECTE DE LA MISSA CONVENTUAL DES DEL MONESTIR DE MONTSERRAT

12.30 DIVERTIMENT

Un aperitiu musical de Carmina Malagarriga que combina la música amb la informació i la participació dels nostres oients. **BLOC DE NOTES. EL TREN-CACLOSQUES. SAC DE DUBTES.**

15.00 "A LA MANERA DE...."

Repetició del programa emès el dijous al vespre.

17.00 TEMPORADA D'ÒPERA DE CATALUNYA MÚSICA
JANACEK: Jenufa. Elisabeth Söderström. Wieslaw Ochman. Petr Dvorsky. Eva Randová. Lucia Popp. Cor de l'Òpera de Viena. Orquestra Filharmònica

de Viena. Dir.: Charles Mackerras. (131m).

19.25 REPERTORI DE CONCERT

C.Ph.E.BACH: Quartet per a clavecí, flauta, viola i violoncel, Wq 95. Ton Koopman. Wilbert Hazelze. Wiel Peeters. Richt van der Meer. (13m). **SCHUBERT:** Simfonia n. 9, D 944 "La Gran". Orquestra Simfònica de Viena. Dir: Georg Solti. (55m). **VIVALDI:** Concert per a fagot i corda RV 473. Gábor Janota. Orquestra de Cambra Franz Liszt. Dir.: Janos Rolla. (12m). **FAURE:** Dolly, op. 56. Katia i Marielle Labèque, duet de piano. (17m). **MUSSORGSKI:** Una nit a la muntanya pelada. Gran Orquestra Simfònica de la RTV de l'URSS. Dir.: Vladímir Fedoseev. (12m). **HAYDN:** Simfonia n. 7 "El migdia". The English Concert. Dir.: Trevor Pinnock. (23m). **WAGNER:** Els mestres cantaires de Nürnberg, preludi i himne de l'acte primer. Orquestra de l'Òpera de Viena. Dir.: Georg Solti. (13m).

22.00 ELS NOSTRES CONCERTS

CONCERT enregistrat per Catalunya Música el dia 16 de març de 1994 a la Catedral de Barcelona. Cicle L'ORGUE DE LA CATEDRAL. Obres de A. GABRIELI, G. GABRIELI, CASTELLO, PESCECETTI, B. MARCELLO, GALUPPI i VIVALDI. Davide Masarati, orgue. Stefano Cassaccia, flauta. (66m).

23.30 NOCTURN

Música per acabar el dia. Selecció i presentació a càrrec de Maró Jané.

00.30 REPERTORI DE NIT

DILLUNS, 9 DE GENER DE 1995

7.00 L'OBERTURA

Música per començar el dia. Recull d'obres breus escollides i presentades per Joan Vives.

10.00 SELECCIÓ DIGITAL

VIVALDI: Glòria, RV 589. Sylvia McNair. Eva Mei. Elisabeth von Magnus. Marjana Lipovsek. Cor Arnold Schönberg. Concentus Musicus de Viena. Dir.: Nikolaus Harnoncourt. (28m). **BEETHOVEN:** Sonata per a violoncel i piano n. 2, op. 5. Lynn Harrell, violoncel. Vladímir Ashkenazy, piano. (25m).

M. HAYDN: Simfonia n. 5, P. 3. Orquestra de Cambra Eslovaca. Dir.: Bohdan Warchal. (26m). **J.V. STAMITZ:** Concert per a trompetà en Re M. H. Hardenberger. Academy of St. Martin-in-the-Fields. Dir.: Neville Marriner. (16m). **ARENSKI:** Variacions sobre un tema de Txaikovski, op. 35 a. Orquestra de Cambra de Bielorrússia. Dir.: Valery Poliansky. (15m). **DELALANDE:** Cinquena Suite (Simfonies pels sopars del Rei). Ensemble La Symphonie du Marais. Dir.: Hugo Reyne. (30m). **RAKHMANINOV:** L'illa dels morts, poema simfònic op. 29. Orquestra Filharmònica de Berlín. Dir.: L. Maazel. (20m).

13.00 DON QUIXOT

RUBINSTEIN: Don Quixot, humoresca per a orquestra, op. 87. Orquestra Filharmònica Eslovaca. Dir.: Michael Halász. (21m). **REUTTER:** Cinc capricis sobre Cervantes. Ihsan Turnagoel, guitarra. (16m). **IBERT:** Quatre cançons de Don Quixot. Feodor Chaliapine, baix. Orquestra dirigida per Jacques Ibert. (13m).

14.00 LA CANTATA DEL CAFFÈ

Programa de música coral. Selecció, guió i presentació: Àlex Robles.

16.00 SELECCIÓ DIGITAL

SCHUMANN: Phantasiestücke, op. 12. Karl Engel, piano. (30m). **SALIERI:** Concert per a flauta, oboè i orquestra en Do M. Aurèle Nicolet, flauta. Heinz Holliger, oboè. Academy of St. Martin-in-the-Fields. Dir: Neville Marriner. (19m). **BERNSTEIN:** Concert per a orquestra "Jubilee Games". Orquestra Filharmònica d'Israel. Dir.: Leonard Bernstein. (30m). **HÄNDEL:** Beato in ver, duet. Concerto vocale. Dir.: René Jacobs. (9m). **MOZART:** Simfonia n. 36, KV 425, "Linz". The Academy of Ancient Music. Dir.: Ch. Hogwood. (39m). **DEVienne:** Concert per a fagot en Sib M. Eckart Hübner. Orquestra de Cambra Eslovaca. Dir.: Bohdan Warchal. (19m). **SMETANA:** Quartet de corda n. 2. Quartet Smetana. (19m).

19.00 SELECCIÓ DE JAZZ

Programa dedicat a la música de jazz amb guió d'Albert Mallofré.

20.45 CONCERT EN DIRECTE

Transmissió en directe des del

Palau de la Música Catalana. BEETHOVEN: Obertura Coriolà, op. 62. WAGNER: Wesendonk Lieder. DVORAK: Simfonia n. 8, op. 88. Liliana Bizineche, soprano. Jove Orquestra Simfònica de Catalunya. Dir.: Josep Pons.

23.30 NOCTURN

Música per acabar el dia. Selecció i presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 REPERTORI DE NIT

DIMARTS, 10 DE GENER DE 1995

7.00 L'OBERTURA

Música per començar el dia. Recull d'obres breus escollides i presentades per Joan Vives.

10.00 SELECCIÓ DIGITAL

SAINT-SAENS: El Diluvi, poema bíblic. Françoise Pollet, soprano. Lucile Vignon, mezzo-soprano. Daniel Galvez-Vallejo, tenor. Philippe Rouillon, baríton. Cor Regional Vittoria i Orquestra Nacional d'Ile de France. Dir.: Jacques Mercier. (43m). KUSSER: Suite n. 4. L'Arpa Festante München. Dir.: Michi Gaigg. (16m). SCHOBERG: Trio per a piano-forte, violí i violoncel, Op. XVI n. 1. Luciano Sgrizzi, piano-forte. Chiara Banchini, violí. Philipp Bosbach, violoncel. (15m). SPOHR: Concert per a clarinet i orquestra n. 2, op. 57. Karl Leister. Orquestra Simfònica de la Ràdio de Stuttgart. Dir.: Rafael Frühbeck de Burgos. (25m). XOSTAKOVITX: Pírogo, suite op. 76. Orquestra Simfònica de la Ràdio Belga. Dir.: José Serebrier. (17m). TELEMANN: Jauchzet dem Herrn, alle Welt, cantata sobre el salm 100. Ernst Gerold Schramm, baix. Guy Touvron, trompeta. Sinfonietta RIAS Berlin. Dir.: Uros Lajovic. (11m). MENDELSSOHN: Quartet de corda op. 12. Quartet de corda Coull. (22m). ABEL: Simfonia op. 10 n. 2. La Stagione Frankfurt. Dir.: Michael Schneider. (11m).

13.00 DON QUIXOT

GURIDI: Una aventura de Don Quixot. Orquestra Simfònica de RTVE. Dir.: Miguel A. Gómez Martínez. (12m). R. STRAUSS: Don Quixot, op. 35. Raphael Wallfisch, violoncel. John Harrington, viola. Orquestra Nacional Escocesa. Dir.: Neeme Järvi. (44m).

14.00 MOMENTS LÍRICS

WEILL: L'òpera dels tres rals. Lotte Lenya. Wolfgang Neuss. Willy Trenk-Trebitsch. Trude Hesterburg. Erich Schellow. Cor Günther Arndt. Orquestra Sender Freies Berlin. Dir.: Wilhelm Brückner-Rüggeberg. (68m). ARRIETA: "Brindis" de Marina. Jaume Aragall. Victor de Narke. Cor de Cambra de l'Orfeó Donostiarra. Orquestra Filharmonia d'Espanya. Dir.: Rafael Frühbeck de Burgos. (6m). SULLIVAN: The Pirates of Penzance, extractes. Solistes vocals. Cors del Festival de Glyndebourne. Orquestra Pro Arte. Dir.: Malcolm Sargent. (15m). DONIZETTI: Aries de Don Sebastian i Lucia di Lammermoor. Dmitri Hvorostovsky, baríton. Philharmonia Orchestra. Dir.: Ion Marin. (10m).

16.00 SELECCIÓ DIGITAL

TXAIKOVSKI: Quartet de corda n. 1, op. 11. Quartet Borodin. (30m). HAYDN: Simfonia n. 68. Orquestra Reial Concertgebouw. Dir.: Nikolaus Harnoncourt. (29m). BACH: Concert per a clavicèmbal i orquestra n. 6, BWV 1057. Orquestra Barroca d'Amsterdam. Solista i director: Ton Koopman. (16m). R. STRAUSS: Nocturn op. 44 n. 1. Linda Finnie, mezzo-soprano. Orquestra Nacional Escocesa. Dir.: Neeme Järvi. (19m). KUHLAU: Gran trio per a flautes, op. 90. Toke Lund Christiansen. Henrik Svitzer. Ole Birger Pedersen. (23m). RESPIGI: Fontes de Roma. Poema simfònic. Orquestra Simfònica de San Francisco. Dir.: Edo de Waart. (17m). BOCCHERINI: Simfonia op. 35 n. 4, G 512. Deutsche Kammerakademie Neuss. Dir.: Johannes Goritzki. (13m). BORODIN: Quartet de corda n. 1. Quartet Borodin. (36m). HANDEL: Concert per a orgue op. 7 n. 1, HWV 306. Herbert Tachezi. Concentus Musicus de Viena. Dir.: Nikolaus Harnoncourt. (12m). BARTOK: Divertimento per a orquestra de corda, Sz 113. Orquestra de Cambra Saint Paul. Dir.: Hugh Wolff. (25m).

20.00 L'ÀUDIO-VISUAL

Un programa d'Àlex Gorina. EL GRAN REPERTORI: Revisió de les grans bandes sonores del cine. NIT D'ESTRENA: Presentació de les bandes sonores més recents.

22.00 LES CANTATES DE BACH

Guió: Raimon Colomer i Joan Vives. "Lass, Fürstin, lass noch

einen Strahl" (Deixa, princesa, deixa un altre raig), cantata BWV 198 (Trauer-Ode). Ingrid Schmithüsen, soprano. Charles Brett, contralt. Howard Crook, tenor. Peter Kooy, baix. Cor i Orquestra de la Chapelle Royale. Dir.: Philippe Herreweghe. (34m). "Mein Herze schwimmt im Blut" (El meu cor neda en la sang), cantata BWV 199. Barbara Boney. Cor de nens de Tolz. Concentus Musicus de Viena. Dir.: Nikolaus Harnoncourt. (24m). "Bekennen will ich seinen Namen" (Vull proclamar el seu nom), cantata (fragment) BWV 200. Mechthild Georg, contralt. Solistes instrumentals. Dir.: Helmuth Rilling. (3m).

23.30 NOCTURN

Música per acabar el dia. Selecció i presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 REPERTORI DE NIT

DIMECRES, 11 DE GENER DE 1995

7.00 L'OBERTURA

Música per començar el dia. Recull d'obres breus escollides i presentades per Joan Vives.

10.00 SELECCIÓ DIGITAL

BRAHMS: Concert per a violí i orquestra, Op. 77. David Oistrakh. Orquestra Simfònica de la RTV de l'URSS. Dir.: Kirill Kondratin. (39m). HAYDN: Andante con variazioni, Hob XVII:6. Alfred Brendel, piano. (15m). FASCH: "Beständigkeit bleibt mein Vergnügen", cantata per a tenor i baix continu. Peter Schreier. Virtuosi Saxoniae. Dir.: Ludwig Güttler. (7m). CAMBINI: Quintet de vent op. 4 n. 2. Quintet Arnold. (18m). BEETHOVEN: Simfonia n. 3, Op. 55. "Heroica". The Academy of Ancient Music. Dir.: Christopher Hogwood. (50m). TELEMANN: Suite per a flauta, violí i continu n. 6 en re m. Barthold Kuijken, flauta. Sigiswald Kuijken, violí. Wieland Kuijken, violoncel. Robert Kohnen, clavicel. (16m). ROSSINI: Sonata per a corda n. 4. Orquestra de Cambra Franz Liszt. Dir.: János Rolla. (14m).

13.00 DON QUIXOT

RAVEL: Don Quixot a Dulcinea. Shura Gerhman, baix. Nina Walker, piano. (7m). GERHARD: Danses simfòniques de Don Quixot. Orquestra Simfònica de la BBC. Dir.: Antal Dorati. (16m). FALLA: El retablo de

Maese Pedro. Joan Martín. Iñaki Fresán. Joan Cabero. Orquestra de Cambra Teatre Lliure de Barcelona. Dir.: Josep Pons. (27m).

14.00 EL GRAN SEGLE

Programa de música antiga. Selecció, guió i presentació a càrrec de Joan Vives. EL CÒDEX CALIXTINUS. TEMPS DE LES MUSES.

16.00 SELECCIÓ DIGITAL

FAURE: Quintet n. 2, op. 115. Jean Hubeau, piano. Quatuor Via Nova. (31m). MOZART: Litaniae de venerabili altaris sacramento, KV 243. Renate Frank-Reinecke. Annelies Burmeister. Eberhard Büchner. Hermann Christian Polster. Cor i Orquestra Simfònica de la Ràdio de Leipzig. Dir.: Herbert Kegel. (37m). VORISEK: Simfonia en re m. Orquestra de Cambra Pardubice. Dir.: Libor Hlavacek. (27m). VIVALDI: Sonata per a violí i continu n. 8, F XIII 56, RV 22. Fabio Biondi. Rinaldo Alessandrini. Maurizio Naddo. Paolo Pandolfo. Rolf Lislevand. (13m). CLEMENTI: Concert per a piano en do m. Ivan Drenikov. Orquestra de Cambra de Sofia. Dir.: Vasil Kazandjiev. (22m). DANSES POPULAIRES FRANÇAISES DEL SEGLE XVI. The Broadside Band. Dir.: Jeremy Barlow. (15m). TXAIKOVSKI: Serenata per a corda, op. 48. Orquestra de Cambra de Bielorrússia. Dir.: Valery Poliansky. (36m). OTTO: Concert per a trompeta en mi b m. Maurice André. Württembergisches Kammerorchester Heilbronn. Dir.: Jörg Faerber. (15m). J. Ch. BACH: Tres corals. Wilhelm Krumbach, orgue. (4m). MAHLER: Das klagende Lied: Hochzeitsstück. Joan Rodgers. Linda Finnie. Hans Peter Blochwitz. Robert Hayward. Cors del Festival de Bath. Waynflete Singers. Bournemouth Symphony Orchestra. (20m).

20.00 SELECCIÓ DE NOVE-TATS

Espai patrocinat per TOCS.

22.00 ALMANAC

Un espai destinat a evocar i reviu els fets més representatius del passat musical. Guió i selecció d'Àlex Robles.

23.30 NOCTURN

Música per acabar el dia. Selecció i presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 REPERTORI DE NIT

DIJOUS, 12 DE GENER DE 1995

7.00 L'OBERTURA

Música per començar el dia. Recull d'obres breus escollides i presentades per Joan Vives.

10.00 SELECCIÓ DIGITAL

SPOHR: Concertante n. 2 per a violí, arpa i orquestra. Ursula Holliger, arpa. Christoph Poppen, violí. Orquestra de Cambra Anglesa. Dir.: Heinz Holliger. (25m). LULLY: George Dandin. Comèdia-Ballet. (extractes). Solistes vocals. Les Musiciens du Louvre. Dir.: Marc Minkowski. (14m). SIBELIUS: Simfonia n. 6, op. 104. Philharmonia Orchestra. Dir.: Vladimir Ashkenazy. (28m). KROMMER: Sextet de vent en Mi b M. Consortium Classicum. (17m). CAMPRA: Messe ad Majorem Dei Gloriam. Solistes vocals. Cor i Orquestra Le Concert Spirituel. Dir.: Hervé Niquet. (18m). PROKOFIEV: Concert per a piano i orquestra n. 1, Op. 10. Michel Béroff. Orquestra de la Gewandhaus de Leipzig. Dir.: Kurt Masur. (14m). MENDELSSOHN: Simfonia n. 4, op. 90 "Italiana". Orquestra Filharmònica de Londres. Dir.: Semyon Bychkov. (30m). GIULIANI: Gran duet de concertante, op. 52. Virginia Sindelar, flauta. Richard Schilling, guitarra. (14m).

13.00 DON QUIXOT

PURCELL: Don Quixote. James Bowman. David Thomas. Judith Nelson. Emma Kirkby. Martin Hill. The Academy of Ancient Music. Dir.: Christopher Hogwood. (39m). MASSENET: Don Quichotte (acte V, la mort de Don Quichotte). Teresa Berganza. José van Dam. Alain Fondary. Orquestra del Capitole de Toulouse. Dir.: Michel Plasson. (12m). PAISIELLO: Don Chisciotte, simfonia. Orquestra del Teatre de l'Òpera de Roma. Dir.: Pier Giorgio Morandi. (3m).

14.00 MÚSICS DE CATALUNYA

MILHAUD: Scaramouche, suite per a dos pianos. M. Lourdes i Lluís Pérez Molina. (8m). ANÓNIM: Missa Salisburgensis. Escolania de Montserrat. Cor de nens de Tolz. Collegium Aureum. Dir.: Ireneu Segarra. (43m). TURULL: Tríptic tonal.

Josep Fuster, clarinet. Quartet Glinka. (13m). MOMPOU: Variacions sobre un tema de Chopin. Josep Colom, piano. (23m). SORS: Fantasia op. 30. Luis Orlandini, guitarra. (12m).

16.00 SELECCIÓ DIGITAL

BOCCHERINI: Concert per a clavecí o hammerflügel i orquestra. E. Selheim. Collegium Aureum. Dir.: F. Meier. (17m). FRANCK: Pique, poema simfònic per a cor i orquestra. Cors de la Ràdio TV Belga. Orquestra de Lieja. Dir.: Paul Strauss. (47m). GEMINIANI: Sonata per a violoncel i baix continu op. 5 n. 1. Hidemi Suzuki, violoncel. Ricercar Consort. (10m). KOECHLIN: Els Bandar-log, poema simfònic op. 176 (Cicle "El llibre de la selva"). Orquestra Simfònica de la Ràdio de Berlín. Dir.: David Zinman. (17m). RIMSKI-KORSAKOV: Concert per a piano i orquestra op. 30. Malcolm Binns. The English Northern Philharmonia. Dir.: David Lloyd-Jones. (14m). ABEL: Simfonia op. 10 n. 3. La Stagione Frankfurt. Dir.: Michael Schneider. (9m). XOSTAKOVITX: Quartet de corda n. 8, op. 110. Quartet de corda Borodin. (22m). MOZART: Divertimento n. 2, KV 155. Orquestra Pro Arte de Munic. Dir.: Kurt Redel. (9m). LECLAIR: Concert per a violí op. 7 n. 5. Collegium Musicum 90. Solista i director: Simon Standage. (15m).

19.00 PENTAGRAMA

Programa de divulgació musical. Guió i realització: Pere Burés i Àlex Robles.

20.00 "A LA MANERA DE...."

Un convidat ens proposa i comenta la música que li agrada. Guió i presentació de Joan Vives. Producció de Dolors Busquets.

22.00 CONCERT IMAGINARI

Guió i selecció: Raimon Colomer i Joan Vives.

23.30 NOCTURN

Música per acabar el dia. Selecció i presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 MÚSICA DEL SEGLE XX

Selecció de Carmina Malagarriga. MÚSICA A LA UNIO SOVIÈTICA. Abans de 1950. MIASKOVSKY: Simfonia n. 12, op. 35 "Granja col·lectiva". Orquestra Simfònica de la Ràdio Txeca a Bratislava. Dir.:

Robert Stankovsky. (34m). IPOLITOV-IVANOV: Escenes caucasiànes. Orquestra Nacional Filharmònica. Dir.: Charles Gerhardt. (25m). PROKOFIEV: Hamlet, música d'escena. Ludmila Koroleva, soprano. Boris Stetsenko, bariton. Conjunt coral Blagovest. Orquestra Simfònica Maly de Moscou. Dir.: Vladimir Ponkin. (24m).

02.00 REPERTORI DE NIT

DIVENDRES, 13 DE GENER DE 1995

7.00 L'OBERTURA

Música per començar el dia. Recull d'obres breus escollides i presentades per Joan Vives. RIMSKI-KORSAKOV: Simfonia n. 3, op. 32. Orquestra Simfònica de Londres. Dir.: Yondani Butt. (30m). HANDEL: Laudate pueri. Salm 112. Rosemary Hardy, soprano. Deller Consort. Deller Choir. Dir.: Mark Deller. (21m). COWEN: Rapsòdia índia. Orquestra Filharmònica Estatal a Kosice. Dir.: Adrian Leaper. (16m). QUANTZ: Trio sonata per a flauta, oboè i clavecí en do m. Ensemble Baroque de París. (11m). HOLST: Una fantasia coral, op. 51. Lynne Dawson, soprano. Guildford Choral Society. John Birch, orgue. Royal Philharmonic Orchestra. Dir.: Hilary Davan Wetton. (18m). VIVALDI: Concert per a mandolina, corda i baix continu, P. 134. Paul Grund. Württembergisches Kammerorchester, Heilbronn. Dir.: Jörg Faerber. (10m). JANACEK: Idil·li, per a corda. Orquestra Filharmònica Janacek d'Ostrava. Dir.: Otakar Trhlík. (29m). MOZART: Concert per a piano i orquestra n. 12, KV 414. Radu Lupu. Orquestra de Cambra Anglesa. Dir.: Uri Segal. (25m).

13.00 DON QUIXOT

TELEMANN: Don Quixot a les noces de Comacho, òpera còmica. Raimund Nolte. Michael Schopper. Silke Stapf. Mechtild Bach. Heike Hallaschka. Annette Kohler. Karl-Heinz Brandt. La Stagione. Dir.: Michael Schneider. (59m).

14.00 NOUS INTÈPRETS

FAURE: Trio amb piano op. 120. Trio Lux. (19m). MENDELSSOHN: Concert per a violí i orquestra op. 64. Sergi Alpiste. Jove Orquestra Simfònica de Catalunya. Dir.: Josep Pons. (29m).

15.00 EL DIA DE L'OIENT

Programació realitzada a partir de les peticions que els nostres oients han fet al contestador de Catalunya Música, tel. 202 35 35.

22.00 GRANS OBRES

MINKUS / LANCHBERY: La Bayadère, ballet en tres actes. Stephanie Gonley, violí. Orquestra de Cambra Anglesa. Dir.: Richard Bonyngue. (114m).

24.10 NOCTURN

Música per acabar el dia. Selecció i presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 REPERTORI DE NIT

DISSABTE, 14 DE GENER DE 1995

07.00 L'OBERTURA

Música per començar el dia. Recull d'obres breus escollides i presentades per Dolors Busquets.

10.00 PENTAGRAMA

Repetició del programa emès el dimarts.

11.00 EL DIA DE L'OIENT

Programació realitzada a partir de les peticions que els nostres oients han fet al contestador de Catalunya Música, tel. 202 35 35.

22.00 ELS NOSTRES CONCERTS

CONCERT enregistrat per Catalunya Música el dia 7 de maig de 1994 a les Escoles Pies de Barcelona. MAIG CORAL DEL BARCELONÈS. DIVERSOS AUTORS: Cançons profanes de l'Europa del Renaixement. TALABALL: Cinc cançons. RHEINBERGER: Missa op. 109. Coral Universitària de Ciències de l'Educació. Coral Sant Jordi. Cor Ariadna. Dir.: Manuel Cabero, Jordi Noguera i Mireia Barrera. (62m).

23.30 NOCTURN

Música per acabar el dia. Selecció i presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 REPERTORI DE NIT

DIUMENGE, 15 DE GENER DE 1995

07.00 L'OBERTURA

Música per començar el dia. Recull d'obres breus escollides i presentades per Pilar Subirà.

10.00 LA MÚSICA RELIGIOSA

Espai monogràfic dedicat a la música religiosa de tots els temps. TALLIS: Gaude gloriosa Dei Mater. The Sixteen Choir. Dir.: Harry Christophers. (17m). HANDEL: Have mercy upon me, Anthem Chandos n. 3. Lynne Dawson, soprano. Ian Partridge, tenor. Cor i Orquestra The Sixteen. Dir.: Harry Christophers. (20m). BRITTEN: The Journey of the Magi, càntic op. 86. Anthony Rolfe Johnson, tenor. Michael Chance, contratenor. Alan Opie, baríton. Roger Vignoles, piano. (12m).

11.00 TRANSMISSIÓ EN DIRECTE DE LA MISSA CONVENCIONAL DES DEL MONESTIR DE MONTSERRAT

12.30 DIVERTIMENT

Un aperitiu musical de Carmina Malagarriga que combina la música amb la informació i la participació dels nostres oients. BLOC DE NOTES. EL TRENCACLOSQUES. SAC DE DUBTES.

15.00 "A LA MANERA DE..."

Repetició del programa emès el dijous al vespre.

17.00 TEMPORADA D'ÒPERA DE CATALUNYA MÚSICA

DELIBES: Lakmé, òpera en tres actes. Alessandra Ruffini. Giuseppe Morino. Bruno Praticò. Serena Lazzarini. Cor de Cambra de Bratislava. Orquestra Internacional d'Itàlia. Dir.: Carlos Piantini. (152m).

19.45 REPERTORI DE CONCERT

KODALY: Danses de Galanta. Orquestra de Cambra Saint Paul. Dir.: Hugh Wolff. (16m). SCHUBERT: Quintet op. 163, D 956. Yo-Yo Ma, violoncel. Quartet de Cleveland. (55m). L.MOZART: Passeig musical en trineu. Ensemble Eduard Melkus. (23m). BRUCH: Concert per a violí i orquestra n. 1, op. 26. Jean-Jacques Kantorow. Orquestra de Cambra Holandesa. Dir.: Antoni Ros-Marbà. (23m).

22.00 ELS NOSTRES CONCERTS

CONCERT enregistrat per Catalunya Música el dia 30 d'abril

de 1994 a les Reials Drassanes de Barcelona. MOZART: Don Giovanni, obertura. Concert per a clarinet i orquestra, KV 622. MENDELSSOHN: Simfonia n. 4, op. 90. Joan-Enric Lluna, clarinet. Filharmonia de Cambra de Barcelona. Dir.: Ernest Martínez-Izquierdo. (64m).

23.30 NOCTURN

Música per acabar el dia. Selecció i presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 REPERTORI DE NIT

DILLUNS, 16 DE GENER DE 1995

7.00 L'OBERTURA

Música per començar el dia. Recull d'obres breus escollides i presentades per Joan Vives.

10.00 SELECCIÓ DIGITAL

BERLIOZ: Simfonia Fantàstica. Orquestra Nacional de Ràdio França. Dir.: Thomas Beecham. (52m). ALBINONI: Concert en Do M, per a trompeta, tres oboès, dos fagots i clavicèmbal. Wolfgang Basch, trompeta. Han de Vries, Bart Schneemann i Maarten Dekkers, oboè. Frans Robert Berkhout i Brian Pollard, fagot. Bob van Asperen, clavicèmbal. (10m). BEETHOVEN: Quartet amb piano WoO 36, n. 3. Philippe Cassard, piano. Raphael Oleg, violí. Miguel Da Silva, viola. Marc Coppey, violoncel. (18m). COLLASSE: Sur le bonheur des Justes et sur le malheur des réprouvés, segon càntic espiritual de Jean Racine. Agnès Mellon. Sandrine Piau. Benoît Thivel. Les Talens Lyriques. Dir.: Christophe Rousset. (12m). BIZET: Escenes bohemies. Orquestra Filharmònica del Loira. Dir.: Marc Soustrot. (12m). BONONCINI: Sonata en trio per a dos violins i continu. Il Seminario musicale. (12m). STICH-PUNTO: Concert per a trompa i orquestra n. 6. Vladimira Klánská-Bouchalová. Orquestra de Cambra de Praga. Dir.: Frantisek Vajnar. (14m). TURINA: Canto a Sevilla. Pilar Lorengar. Orquestra Filharmònica de Londres. Dir.: Jesús López Cobos. (20m). FUX: Tres sonates, K 365, K 385 i K 370. Capella Agostino Steffani. Dir.: Lajos Rovatkay. (10m).

13.00 MÚSICA D'ORIENT

J. STRAUSS(II): Les Mil i una Nits, vals. Orquestra Filharmònica de Viena. Dir.: Willi Bos-

kovsky. (8m). SAINT-SAENS: Caprici àrab. Christian Ivaldi i Noël Lee, pianos. (7m). LYAPUNOV: Hashish, poema simfònic oriental op. 53. Orquestra Simfònica de l'Acadèmia de l'URSS. Dir.: Yevgeny Svetlanov. (24m). KUHLAU: Els tres germans de Damasc, obertura. Orquestra Simfònica Odense. Dir.: Edward Serov. (9m). KETELBEY: En un mercat persa. Ambrosian Singers. Philharmonia Orchestra. Dir.: John Lanchbery. (6m).

14.00 LA CANTATA DEL CAFFÈ

Programa de música coral. Selecció, guió i presentació: Àlex Robles.

16.00 SELECCIÓ DIGITAL

ELGAR: Variacions Enigma, op. 36. Orquestra Simfònica de Xicago. Dir.: Georg Solti. (29m). CROFT: Suite en do m. Bradford Tracey, clavicèmbal. (12m). MOZART: Concert per a violí n. 5, KV 219. Régis Pasquier. Orquestra Filharmònica de Lleida i de la Comunitat Francesa. Dir.: Pierre Bartholomée. (28m). LOCATELLI: Introduction en Sol. Christian Mendoze, flauta de bec. Concerto Köln. (8m). MENDELSSOHN: Quintet de corda, op. 87. Salvatore Accardo. Margaret Batjer. Toby Hoffman. Sylvie Gazeau. Gary Hoffman. (31m). GERVAISE: Suite de danses. Musica Antiqua. Dir.: Christian Mendoze. (8m). DEBUSSY: La Damoiselle Elue. Maria Ewing. Brigitte Balleys. Cor i Orquestra Simfònica de Londres. Dir.: Claudio Abbado. (21m). HAYDN: Quartet amb flauta op. 5 n. 1, Hob II:D9. Barthold Kuijken. Sigiswald Kuijken. François Fernandez. Wieland Kuijken. (15m). BRAHMS: Danses hongareses (n. 1 a 12). Orquestra Simfònica de Budapest. Dir.: Kurt Redel. (36m). MARAIS: Alcione, primera suite. Le Concert des Nations. Dir.: Jordi Savall. (13m). F.BENDA: Concert per a flauta en La M. András Adorján. Ensemble Ars Rediviva de Praga. Dir.: Milan Munclinger. (19m).

20.00 SELECCIÓ DE JAZZ

Programa dedicat a la música de jazz amb guió d'Albert Mallofré.

22.00 TEMPORADA DE L'OB

CONCERT enregistrat per Catalunya Música el dia 15 de gener de 1995 al Palau de la Música Catalana. VARESE: Desserts.

RESPIGHI: Concert gregorià per a violí i orquestra. DELÁS: Episodios en el recuerdo. RAVEL: Dafnis i Cloe. Andrea Cappelletti, violí. Orquestra simfònica de Barcelona i nacional de Catalunya. Dir.: Arturo Tamayo.

23.30 NOCTURN

Música per acabar el dia. Selecció i presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 REPERTORI DE NIT

DIMARTS, 17 DE GENER DE 1995

7.00 L'OBERTURA

Música per començar el dia. Recull d'obres breus escollides i presentades per Joan Vives.

10.00 SELECCIÓ DIGITAL

TXAIKOVSKI: Concert per a piano n. 2, op. 44 (versió original). Peter Donohoe. Orquestra Simfònica de Bournemouth. Dir.: Rudolof Barshai. (47m). CAMPRA: "Les Femmes", cantata per a baix solista i conjunt instrumental. Jean-François Gardeil, baríton. Les Arts Florissants. Dir.: William Christie. (13m). BOCCHERINI: Trio de corda op. 47 n. 3, G 109. Trio l'Europa Galante. (12m). PROKOFIEV: Simfonia n. 5, op. 100. Orquestra Filharmònica de Leningrad. Dir.: Mariss Jansons. (38m). STROZZI: Hor che Apollo, serenata, op. 8. Rosina Sonnenschmidt, soprano. Sephira Ensemble. (15m). CIMAROSA: Concertante per a flauta, oboè i orquestra en Sol M. Aurèle Nicolet, flauta. Heinz Holliger, oboè. Academy of St. Martin-in-the-Fields. Dir.: Kenneth Sillito. (17m). LISZT: Després d'una lectura del Dante. Claudio Arrau, piano. (18m).

13.00 MÚSICA D'ORIENT

DUKAS: La Péri, poema dansat. Orquestra de l'Úlster. Dir.: Yan Pascal Tortelier. (18m). GURDJIEFF - DE HARTMANN: Cants i Ritmes d'Orient (segona part). Alain Kremski, piano. (13m). BARTOK: El mandarí meravellós op. 19, suite. Orquestra Philharmonia. Dir.: Neeme Järvi. (20m).

14.00 MOMENTS LÍRICS

NIETO / GIMÉNEZ: "Me llaman la primorosa", d'El barbero de Sevilla. Isabel Rey. Orquestra de Cambra Anglesa. Dir.: Enrique Ricci. (5m).

WOLF: Manuel Venegas, fragments. Mitsuko Shirai, Josef Protschka. Cornelius Hauptmann. Christoph Späth. Oliver Widmer. Kor-Jan Dusseljee. Württembergischer Kammerchor Stuttgart. Harmut Höll, piano. (34m). **LEHAR:** Giuditta, extractes. Jarmila Novotná. Richard Tauber. Orquestra Simfònica de Viena. Dir.: Franz Lehár. (19m). **MOZART:** Les Noces de Figaro. (Obertura i extractes de l'acte I i II). Gundula Janowitz. Edith Mathis. Tatiana Troyanos. Hermann Prey. Dietrich Fischer-Dieskau. Cor i Orquestra de l'Opera de Berlín. Dir.: Karl Böhm. (30m). **EXTRACTES D'OPERA.** M. Hill Smith, soprano. P. Morrison, baríton. The Chandos Concert Orchestra. The Ambrosian Singers. Dir.: Stuart Barry. (11m).

16.00 SELECCIÓ DIGITAL

PAGANINI: Concert per a violí i orquestra n. 1, op. 6. Gabriel Croitoru. Orquestra Filharmònica de Niça. Dir.: Claude Bardón. (36m). **HAYDN:** Simfonia n. 84. "In nomine Domini". Orquestra Filharmònica de Berlín. Dir.: H. von Karajan. (26m). **HUMMEL:** Sonata per a violí i piano, Op. 5 n. 3. Ralph Holmes. Richard Burnett. (21m). **STRAVINSKI:** Apol·lo i le muses, ballet. Sinfonietta de Montréal. Dir.: Charles Dutoit. (31m). **VIVALDI:** In turbata Mare Irato, RV 627. Emma Kirkby, soprano. Orquestra The Tafelmusik baroque. Dir.: Jean Lamon. (15m). **SCHUBERT:** Simfonia n. 6, D 589. Orquestra Simfònica de la Ràdio-difusió de Colònia. Dir.: Günter Wand. (32m). **BÄRMANN:** Quintet amb clarinet n. 3, Op. 23. Dieter Klöcker. Philharmonia Quartett de Berlín. (19m). **C.Ph.E.BACH:** "Heilig", per a contralt, doble cor i dues orquestres, Wq 217. Hilke Helling. Rheinische Kantorei. Das kleine Konzert. Dir.: Hermann Max. (7m). **RAKHMANINOV:** La roca, fantasia op. 7. Orquestra Nacional Russa. Dir.: Mikhail Pletnev. (13m). **PRAETORIUS:** 9 danses de Terpsichore. Musica Antiqua. Dir.: Christian Mendoze. (10m). **TARTINI:** Concert a 5 per a flauta, corda i continu en Sol M. Severino Gazzelloni, flauta. I Musici. (12m).

20.00 L'ÀUDIO-VISUAL

Un programa d'Àlex Gorina. **EL GRAN REPERTORI:** Revisió de les grans bandes sonores del cine. **NIT D'ESTRENA:** Pre-

sentació de les bandes sonores més recents.

22.00 LES CANTATES DE BACH

Guió: Raimon Colomer i Joan Vives. "Singet dem Herrn ein neues Lied". Motet BWV 225. Bachcor Stockolm. Concentus Musicus de Viena. Dir.: Nikolaus Harnoncourt. (13m). "Der Geist hilft unser Schwachheit auf". Motet BWV 226. Solistes vocals. Cor Monteverdi. English Baroque Soloists. Dir.: John Eliot Gardiner. (8m). "Jesu, meine Freude". Motet BWV 227. The Sixteen. Dir.: Harry Christophers. (22m). "Fürchte dich nicht". motet BWV 228. The Amor Artis Chorale. (9m). "Komm, Jesu, komm!". motet BWV 229. The Sixteen. Dir.: Harry Christophers. (9m).

23.30 NOCTURN

Música per acabar el dia. Selecció i presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 REPERTORI DE NIT

DIMECRES, 18 DE GENER DE 1995

7.00 L'OBERTURA

Música per començar el dia. Recull d'obres breus escollides i presentades per Joan Vives.

10.00 SELECCIÓ DIGITAL

FRANCK: Simfonia en re m. Orquestra de París. Dir.: H. von Karajan. (43m). **BACH:** Sonata per viola de gamba i clavicèmbal, BWV 1029. Kim Kashkashian. Keith Jarrett. (13m). **STRAVINSKI:** Escenes de ballet. Orquestra Filharmònica d'Israel. Dir.: Leonard Bernstein. (19m). **VIVALDI:** Concert per a oboè, corda i clavecí, RV 447. Maurice Bourgue. I Solisti Veneti. Dir.: Claudio Scimone. (13m). **ELGAR:** Quatre Cançons op. 53. The Finzi Singers. Dir.: Paul Spicer. (17m). **C.Ph.BACH:** Simfonia per a corda n. 4, Wq 182. The English Concert. Dir.: Trevor Pinnock. (13m). **CHAVEZ:** Simfonia Romàntica. New York Studium Symphony Orchestra. Dir.: Carlos Chávez. (22m). **SCHUBERT:** Quartet de corda n. 7, D 94. Quartet Melos. (19m).

13.00 MÚSICA D'ORIENT

RIMSKI-KORSAKOV: Sadko, op. 5. Orquestra Filharmònica de Rotterdam. Dir.: David Zinman. (12m). **TALIBULL:** Cine

cançons xineses. Montserrat Martorell, contralt. Conjunt de cambra. Dir.: Marçal Gols. (11m). **BALAKIREV:** Islamey. Orquestra Simfònica de l'Acadèmia de l'URSS. Dir.: E. Svetlanov. (8m). **R. STRAUSS:** Música de festa japonesa, op. 84. Orquestra de l'Estat de Baviera. Dir.: Richard Strauss. (14m). **TARREGA:** Caprici àrab. Pepe Romero, guitarra. (5m).

14.00 EL GRAN SEGLE

Programa de música antiga. Selecció, guió i presentació a càrrec de Joan Vives. **QUARTETS DE TELEMANN.** TEMPS DE LES MUSES.

16.00 SELECCIÓ DIGITAL

PADEREWSKI: Sonata per a piano op. 21. Andrzej Stefanski. (28m). **MEHUL:** Simfonia n. 3. Orquestra de la Fundació Gulbenkian. Dir.: Michel Swierczewski. (24m). **HAYDN:** Concert per a trompa i orquestra n. 2, Hob VIIId:2. Lowell Greer. Orquestra Filharmònica de Mèxic. Dir.: Fernando Lozano. (18m). **FASCH:** Obertura (suite) en re m. Virtuosi Saxoniae. Dir.: Ludwig Güttler. (34m). **GARCIA:** Noble, magestuosa, cantata. Elvira Padín, soprano. Conjunt instrumental. Dir.: Miguel Angel Tallante. (6m). **BEETHOVEN:** Quartet de corda op. 18, n. 4. Quartet de corda de Tokio. (24m). **HANDEL:** Concert per a orgue op. 4 n. 1. Peter Hurford. Orquestra de Cambra del Concertgebouw. Dir.: Joshua Rifkin. (16m). **MOZART:** Simfonia concertant KV 297b. Aurèle Nicolet, flauta. Heinz Holliger, oboè. Hermann Baumann, trompa. Klaus Thunemann, fagot. Academy of St. Martin-in-the-Fields. Dir.: Neville Marriner. (28m). **MILHAUD:** Septet de corda, op. 408. Gérard Jarry. Jacques Ghestem. Serge Collot. Michel Wales. Michel Tournus. Michel Renard. Jacques Cazauran. (17m). **PURCELL:** Rejoice in the Lord alway, Z 49. Solistes vocals. Cor i Orquestra del Collegium Vocale. Dir.: Philippe Herreweghe. (8m). **LISZT:** Reminiscències de Norma, S 394. Leslie Howard, piano. (17m).

20.00 SELECCIÓ DE NOVE-TATS

Espai patrocinat per TOCS.

22.00 ALMANAC

Un espai destinat a evocar i reviu els fets més representatius del passat musical. Guió i selecció d'Àlex Robles.

23.30 NOCTURN

Música per acabar el dia. Selecció i presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 REPERTORI DE NIT

DIJOUS, 19 DE GENER DE 1995

7.00 L'OBERTURA

Música per començar el dia. Recull d'obres breus escollides i presentades per Joan Vives.

10.00 SELECCIÓ DIGITAL

BLOW: Venus i Adonis. Catherine Bott. Michael George. Libby Crabtree. Coristes de l'Escola de l'Abadia de Westminster. New London Consort. Dir.: Philip Pickett. (57m). **RODRIGO:** Tres peces espanyoles. Julian Bream, guitarra. (15m). **VOLKMANN:** Concert per a violoncel op. 33. Johannes Wohlmacher. Orquestra Filharmònica del Nordoest d'Alemanya. Dir.: Werner Andreas Albert. (17m). **J.Ch.BACH:** Simfonia op. 6 n. 6. Ars Rediviva Ensemble. Dir.: Milan Munclinger. (13m). **SCHUBERT:** Impromptu n. 3, D 935. Claudio Arrau, piano. (14m). **RIMSKI-KORSAKOV:** Caprici espanyol, suite op. 34. Orquestra Simfònica de Bolxoi. Dir.: Alexander Lazarev. (15m). **HAYDN:** Quartet de corda op. 1 n. 1. Quartet Kodaly. (17m). **TELEMANN:** "Am 3. Sonntage nach Trinitatis", cantata. Berry Hayward Consort. (12m).

13.00 MÚSICA D'ORIENT

BRITTEN: El Príncep de les Pagodes, ballet op. 57. (Primer acte). Orquestra de la Royal Opera House, Covent Garden. Dir.: Benjamin Britten. (33m). **MARTUCCI:** Colore orientale, op. 44 n. 3. The Philharmonia. Dir.: Francesco d'Avalos. (10m). **SZYMANOWSKI:** Lieber des verliebten Muezzin, op. 42. Gertrud Otenthal, soprano. Orquestra Simfònica de la Ràdio de Berlín. Dir.: Guido Maria Guida. (11m).

14.00 MÚSICS DE CATALUNYA

BROTONS: Sonata per a violoncel i piano op. 19. Membres del Leopold Piano Quartet. (15m). **FALLA:** Homenatge a Dukas. Homenatge a Debussy. Eulàlia Solé, piano. (7m). **A.SOLLER:** Sonata per a clavicèmbal n. 132. Bob van Asperen. (10m). **GERHARD:** Cançon de Pedrell. Josep Benet, tenor. Or-

questra de Cambra del Teatre LLIure. Dir.: Josep Pons. (17m). DEMACHY: Suite per a baix de viola en Sol M. Jordi Savall. (16m). BONET: Homenatge a Gaudí. Orquestra Ciutat de Barcelona. Dir.: Josep Pons. (9m). CANTS GREGORIANS: Missa Pasqual I. Cor Monàstic de l'Abadia de Montserrat. Dir.: Odiló Cunill. (12m). MARTÍ: Sonata. Gregori Estrada, orgue. (4m).

16.00 SELECCIÓ DIGITAL

VIOTTI: Concert per a violí i orquestra n. 13. Adelina Oprean. Orquestra de Cambra de la Comunitat Europea. Dir.: Jörg Färber. (22m). Scriabin: Poema simfònic en re m. Orquestra Simfònica de la Ràdio de l'URSS. Dir.: Boris Demchenko. (12m). CAMBRA: De profundis. Solistes vocals. Cor i Orquestra Le Concert Spirituel. Dir.: Hervé Niquet. (17m). GRIEG: Sonata per a violí i piano n. 1, op. 8. Olivier Charlier. Brigitte Engerer. (24m). JANACEK: Taras Bulba, rapsòdia per a orquestra. Orquestra Filharmònica Txeca. Dir.: Jiri Bělohávek. (23m). GIULIANI: Gran serenata, op. 82. Virginia Sindelar, flauta. Richard Schilling, guitarra. (15m). FIELD: Concert per a piano i orquestra n. 2. John O'Connor. Nova Orquestra de Cambra Irlandesa. Dir.: Janos Fürst. (34m). CORELLI: Sonate da camera op. 2, n. 3 i n. 4. London Baroque. (13m).

19.00 PENTAGRAMA

Programa de divulgació musical. Guió i realització: Pere Burés i Àlex Robles.

20.00 "A LA MANERA DE...."

Un convidat ens proposa i comenta la música que li agrada. Guió i presentació de Joan Vives. Producció de Dolors Busquets.

22.00 CONCERT IMAGINARI

Guió i selecció: Raimon Colomer i Joan Vives.

23.30 NOCTURN

Música per acabar el dia. Selecció i presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 MÚSICA DEL SEGLE XX

Selecció de Carmina Malagarriga. MÚSICA A LA UNIO SOVIETICA. Abans i després de 1950. KHATXATURIAN: Mas-

carada, suite. Orquestra Nacional Escocesa. Dir.: Neeme Järvi. (16m). KHATXATURIAN: Sonata - Fantasia per a violoncel. Yvan Chiffolleau. (13m). XOSTAKOVITX: Sonata per a violoncel i piano, op. 40. Ivan Monighetti. Vassili Lobanov. (27m). XOSTAKOVITX: Sonata per a viola i piano, op. 147. Feodor Droujinine. Mikhail Muntian. (30m).

02.00 REPERTORI DE NIT

DIVENDRES, 20 DE GENER DE 1995

7.00 L'OBERTURA

Música per començar el dia. Recull d'obres breus escollides i presentades per Joan Vives.

10.00 SELECCIÓ DIGITAL

BEETHOVEN: Concert per a piano i orquestra n. 4, op. 58. Alfred Brendel. Orquestra Simfònica de Xicago. Dir.: James Levine. (33m). LOCATELLI: Sonata per a violí i continu, op. 6 n. 6. Trio Locatelli. (18m). GLUCK: Don Joan, música de ballet. Rheinisches Kammerorchester Köln. Dir.: Jan Corazolla. (19m). HANDEL: Dixit Dominus. Lynne Dawson. Lynda Russell. Charles Brett. Ian Partridge. Michael George. Cor i Orquestra The Sixteen. Dir.: Harry Christophers. (33m). BRAHMS: Trio amb clarinet, op. 114. Thea King, clarinet. Karina Georgian, violoncel. Clifford Benson, piano. (26m). J.A.BENDA: Simfonia n. 8. Orquestra de Cambra Salieri. Dir.: Tamás Pál. (7m).

13.00 MÚSICA D'ORIENT

BUSONI: Turandot, Suite op. 41. Orquestra Filharmònica de la Scala. Dir.: Riccardo Muti. (24m). RAVEL: Shéhérazade. Elly Ameling, mezzo-soprano. Orquestra Simfònica de San Francisco. Dir.: Edo de Waart. (17m). KETELBEY: Al jardí d'un temple xinès. Ambrosian Chorus. London Promenade Orchestra. Dir.: Alexander Faris. (7m). STRAVINSKI: Tres poemes de la lírica japonesa. Evelyn Lear, soprano. Orquestra Simfònica de Colúmbia. Dir.: Robert Craft. (3m).

14.00 NOUS INTÈRPRETS

SCHUBERT: 6 lieder. Assumpta Mateu, soprano. Yerzy Artysz, baríton. Guillem Martí, piano. (23m). PAGANINI: Sonata concertada. Sergi Alpiste, violí. Carles Trepas, guitarra.

(11m). DEBUSSY: Imatges, 1ª sèrie. Eulàlia Valls, piano. (15m).

15.00 EL DIA DE L'OIENT

Programació realitzada a partir de les peticions que els nostres oients han fet al contestador de Catalunya Música, tel. 202 35 35.

22.00 GRANS OBRES

TEIXEIRA: Te Deum, per a solistes, cor i orquestra Lynda Russell. Gillian Fisher. Catherine Denley. Catherine Wyn-Rogers. Cor i Orquestra The Sixteen. Dir.: Harry Christophers. (80m).

23.30 NOCTURN

Música per acabar el dia. Selecció i presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 REPERTORI DE NIT

DISSABTE, 21 DE GENER DE 1995

07.00 L'OBERTURA

Música per començar el dia. Recull d'obres breus escollides i presentades per Dolors Busquets.

10.00 PENTAGRAMA

Repetició del programa emès el dimarts.

11.00 EL DIA DE L'OIENT

Programació realitzada a partir de les peticions que els nostres oients han fet al contestador de Catalunya Música, tel. 202 35 35.

22.00 ELS NOSTRES CONCERTS

CONCERT enregistrat per Catalunya Música el dia 26 de maig de 1994 al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona. CICLE SOLISTES DE L'OCB. MOZART: Trio amb piano n. 2, KV 502. MENDELSSOHN: Trio amb piano op. 49. Francisca Mendoza. Vincent Ellegiers. Albert Guinovart. (55m).

23.30 NOCTURN

Música per acabar el dia. Selecció i presentació a càrrec de Maró Jané.

00.30 REPERTORI DE NIT

DIUMENGE, 22 DE GENER DE 1995

07.00 L'OBERTURA

Música per començar el dia. Recull d'obres breus escollides i presentades per Pilar Subirà.

10.00 LA MÚSICA RELIGIOSA

Espai monogràfic dedicat a la música religiosa de tots els temps. MESSIAEN: Meditacions sobre el misteri de la Santíssima Trinitat (meditació 6 i 7). Olivier Messiaen, orgue. (15m). MOZART: Missa brevis KV 220. Thomas Rieger. Florian Mock. Gerhard Werlitz. Ulrich Streckmann. Cor de Cambra del Augsburger Domsingknaben. Collegium Aureum. Dir.: Reinhard Kammler. (14m). PALESTRINA: Magnificat Primi Toni. Conjunt Vocal Europeu de la Chapelle Royale. Ensemble Organum. Dir.: Philippe Herreweghe. (12m). VAUGHAN WILLIAMS: Te Deum. Cor de la Catedral de Worcester. Dir.: Christopher Robinson. (7m).

11.00 TRANSMISSIÓ EN DIRECTE DE LA MISSA CONVENTUAL DES DEL MONESTIR DE MONTSERRAT

12.30 DIVERTIMENT

Un aperitiu musical de Carmina Malagarriga que combina la música amb la informació i la participació dels nostres oients. BLOC DE NOTES. EL TRENCA-CLOQUES. SAC DE DUBTES.

15.00 "A LA MANERA DE..."

Repetició del programa emès el dijous al vespre.

17.00 TEMPORADA D'ÒPERA DE CATALUNYA MÚSICA

VERDI: Otello, òpera en quatre actes. Plácido Domingo. Cheryl Studer. Sergei Leiferkus. Denyce Graves. Cors i Orquestra de l'Òpera de la Bastilla. Dir.: Wyung-Whun Chung. (132m).

19.30 REPERTORI DE CONCERT

RESPIGHI: Pins de Roma. Poema simfònic. Orquestra Simfònica de San Francisco. Dir.: Edo de Waart. (22m). BACH: Suite anglesa n. 5, BWV 810. Glenn Gould, piano. (16m). SCHUMANN: Obertura Manfred, Op. 115. Orquestra Simfònica de la Ràdio de Baviera. Dir.: Rafael Kubelik. (12m). MOZART: Concert per a violí i orquestra n. 3, KV 216. Itzhak Perlman, violí. Orquestra Filharmònica de Viena. Dir.: James Levine.

(25m). A. MARCELLO: Concert per a oboè, corda i continu en Rem. Heinz Holliger. I Musici. (12m). BRAHMS: Dues rapsòdies, op. 79. Radu Lupu, piano. (16m). COPLAND: Appalachian Spring. Saint Paul Chamber Orchestra. Dir.: D. Russell Davies. (26m).

22.00 ELS NOSTRES CONCERTS

CONCERT enregistrat per Catalunya Música el dia 27 de novembre de 1993 a l'Auditori de la Caixa de Sabadell. MÚSICA DE CAMBRA. Joan Cabero, tenor. Manuel Cabero, piano. (42m).

23.30 NOCTURN

Música per acabar el dia. Selecció i presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 REPERTORI DE NIT

DILLUNS, 23 DE GENER DE 1995

7.00 L'OBERTURA

Música per començar el dia. Recull d'obres breus escollides i presentades per Joan Vives.

10.00 SELECCIÓ DIGITAL

M. HAYDN: Missa Sancti Aloysii. Eva Marton. Katalin Szökefalvi-Nagy. Zsuzsa Németh. Cor de noies i Orquestra Filharmònica Győr. Dir.: Miklós Szabó. (31m). BALAKIREV: Concert per a piano i orquestra n. 1, op. 1. Malcolm Binns. The English Northern Philharmonia. Dir.: David Lloyd-Jones. (14m). WITT: Septet per a clarinet, fagot, trompa, violins, viola, violoncel i contrabaix, en Fa M. Charis Ensemble. (26m). SZYMANOWSKI: Harnasie, ballet pantomima op. 55. Cor i Orquestra Filharmònica Estatal Polonesa (Katowice). Dir.: Karol Stryja. (28m). TELEMANN: Sonata per a oboè i orgue en Mi b. André Isoir. Michel Gihoureaux. (10m). MAHLER: Simfonia n. 1. Orquestra Filharmònica d'Israel. Dir.: Zubin Mehta. (51m).

13.00 MÚSICA REIAL

HÄNDEL: "Eternal Source of Light Divine", Oda per a l'Aniversari de la Reina Anna. Gillian Fisher, soprano. James Bowman, contratenor. Michael George, baix. Cor del New College d'Oxford. The King's Consort. Dir.: Robert King. (29m). SCHUMANN: Vom Pagen und

der Königstochter (El patge i la filla del rei), quatre balades per a solistes, cor i orquestra Op. 140. D. Soffel. W. Berry. I. Gramatzki. B. Lindner. J. Protschka. P. Meven. A. Michael. A. Schmidt. Cor des Städtischen Musikvereins de Düsseldorf. Orquestra Simfònica de Düsseldorf. Dir.: Bernhard Klee. (29m).

14.00 LA CANTATA DEL CAFFÈ

Programa de música coral. Selecció, guió i presentació: Àlex Robles.

16.00 SELECCIÓ DIGITAL

ZEMLINSKY: La Nereida. Orquestra Simfònica de la Ràdio de Berlín. Dir.: Riccardo Chailly. (40m). MOZART: Divertimento KV. 251. Orquestra de Cambra Orpheus. (25m). GRAINGER: Fantasia sobre Porgy and Bess de Gershwin. Katia i Marielle Labèque, pianos. (22m). LECLAIR: Obertura op. 13 n. 1. The Purcell Quartet. (12m). LIPINSKI: Concert per a violí i orquestra n. 2, op. 21 "Militar". Igor Iwanow. Orquestra Simfònica Nacional Polonesa a Varsòvia. Dir.: Stanislaw Wislocki. (27m). MILHAUD: Suite sobre Corrette per a trio de canyes, op. 161 b. Zdenek Hedba, oboè. Adolf Nechvátal, clarinet. Pavel Zedník, fagot. (9m). LISZT: Simfonia Faust. G. Korondy, tenor. Cor d'homes de l'exèrcit hongarès. Orquestra de l'estat hongarès. Dir.: János Ferencsik. (66m). POKORNY: Concert per a flauta, op. 27 (Atribuït a Boccherini). Simion Stanciu "Syrinx", flauta de pan. Orquestra de Cambra de Zuric. Dir.: Edmond de Stoutz. (17m).

20.00 SELECCIÓ DE JAZZ

Programa dedicat a la música de jazz amb guió d'Albert Mallofré.

22.00 ELS NOSTRES CONCERTS

CONCERT enregistrat per Catalunya Música el dia 6 d'octubre de 1993 al Centre Cultural de la Caixa de Terrassa. SCARLATTI: Tres sonates. BEETHOVEN: Sonata per a piano n. 32, op. 111. BARBER: Sonata op. 26. COWELL: Tres peces. CHOPIN: Andante spianato i gran polonesa. Christine Diwyk, piano. (84m).

00.00 NOCTURN

Música per acabar el dia. Selecció i presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 REPERTORI DE NIT

DIMARTS, 24 DE GENER DE 1995

7.00 L'OBERTURA

Música per començar el dia. Recull d'obres breus escollides i presentades per Joan Vives.

10.00 SELECCIÓ DIGITAL

LALO: Simfonia en sol m Orquestra Nacional de l'Opera de Monte-Carlo. Dir.: Antonio de Almeida. (28m). BACH: L'ofrena musical, BWV 1079. Musica Antiqua de Colònia. Dir.: Reinhard Goebel. (49m). TXAIKOVSKI: Suite per a orquestra n. 4, op. 61 "Mozartiana". Orquestra Simfònica de l'URSS. Dir.: E. Svetlanov. (28m). SAUMELL: Quatre contradanses. Georges Rabol, piano. (6m). L. MOZART: Simfonia da caccia per a quatre trompes i corda. Herman Jeurissen. Michael Hölzel. Vincent Lévesque. Lenno de Ruyter. Concerto Rotterdam. Dir.: Heinz Friesen. (12m). HAYDN: Concert per a piano i orquestra, Hob. XVIII. Orquestra de Cambra de Viena. Director i solista: Philippe Entremont. (19m). VERDI: Quartet de corda en mi m. Giovane Quartetto Italiano. (18m).

13.00 MÚSICA REIAL

PURCELL: Música pel funeral de la Reina Mary. Solistes vocals. Cor del King's Consort. Cor del New College, Oxford. The King's Consort. Dir.: Robert King. (21m). BEETHOVEN: "El Rei Esteve", música d'escena, Op. 117. Ambrosian Singers. Orquestra Simfònica de Londres. Dir.: Michel Tilson Thomas. (24m). SCHUMANN: Gedichte der Königin Maria Stuart, op. 135. Victòria dels Angels. Manuel García Morante. (10m).

14.00 MOMENTS LÍRICS

DONIZETTI: Betly, òpera bufa. Maurizio Comencini. Susanna Rigacci. Roberto Scaltriti. Cor del Teatre Rossini. Orquestra Simfònica dell'Emilia Romagna "Arturo Toscanini". Dir.: Bruno Rigacci. (61m). SERRANO: El mal de amores. Maria Uriz. Isabel Rivas. Cecilia Fondevila. Ramón Contreras. Joan Pons. Orquestra Simfònica de Barcelona. Dir.: García Na-

varro. (15m). LEHAR: Schön ist die Welt, extractes. Sylvia Geszty. Rudolf Schock. Orquestra Simfònica de Berlín. Dir.: Werner Schmidt-Boelcke. (24m).

16.00 SELECCIÓ DIGITAL

SCRIABIN: Simfonia n. 2, op. 29. Gran Orquestra Simfònica de la RTV de l'URSS. Dir.: V. Fedoseev. (44m). MONTEVERDI: Magnificat a 8. (Himne de "Selva Morale e Spirituale"). Emma Kirkby, Rogers Covey-Crump, David Thomas. Taverner Consort i Taverner Players. Dir.: Andrew Parrott. (13m). HONEGGER: Concerto da Camera. Josef Jelínek, flauta. Jiri Kaniak, corn anglès. Orquestra de Cambra de Praga. Dir.: Frantisek Vajnar. (20m). STANLEY: Concert per a orgue en do m. Hannes Meyer. Quartet Sonare. Ichiro Noda, contrabaix. (14m). SIBELIUS: Pel·les i Melisanda, op. 46. Orquestra Filharmònica de Berlín. Dir.: H. von Karajan. (32m). RESPIGHI: Antics aires i danses per a llaüt, suite III. I Musici. (18m). MOZART: Divertimento per a instruments de vent n. 13, KV 253. Octophoros. (15m). MARTINU: Obertura, per a orquestra. Orquestra Filharmònica Txeca. Dir.: Jiri Belohlávek. (6m). BERNSTEIN: West Side Story. (Selecció) Kiri Te Kanawa. Josep Carreras. Tatiana Troyanos. Kurt Ollmann. Marilyn Horne. Cor i Orquestra. Dir.: Leonard Bernstein. (50m).

20.00 L'ÀUDIO-VISUAL

Un programa d'Àlex Gorina. EL GRAN REPERTORI: Revisió de les grans bandes sonores del cine. NIT D'ESTRENA: Presentació de les bandes sonores més recents.

22.00 LES CANTATES DE BACH

Guió: Raimon Colomer i Joan Vives. "Lobet den Herrn alle Heiden", motet BWV 230. The Sixteen. Dir.: Harry Christophers. (7m). "Sei Lob und Preis mit Ehren", motet BWV 231. Solistes vocals. Cor Monteverdi. English Baroque Soloists. Dir.: John Eliot Gardiner. (4m). Oratori de Pàsqua, BWV 249. Emily Van Evera. Caroline Trevor. Charles Daniels. Peter Kooy. Taverner Consort and Players. Dir.: Andrew Parrott. (40m).

23.30 NOCTURN

Música per acabar el dia. Selecció i presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 REPERTORI DE NIT

DIMECRES, 25 DE GENER DE 1995

7.00 L'OBERTURA

Música per començar el dia. Recull d'obres breus escollides i presentades per Joan Vives.

10.00 SELECCIÓ DIGITAL

XOSTAKOVITX: Concert per a violoncel i orquestra n. 1, op. 107. Pierre Struch. Orquestra Regional de Picardia "Le Sinfonietta". Dir. A. Myrat. (30m). D.SCARLATTI: Sonata, K 104. Virginia Black, clavecí. (6m). BEETHOVEN: Cantata sobre la mort de Joseph II. Nadine Denize, James Doing, Robert Gierlach. Cors i Orquestra Philharmonia Nacional de Cracòvia. Dir.: Jean-Paul Penin. (37m). SALIERI: Falstaff (Simfonia). Orquestra de Cambra Salieri. Dir.: Tamás Pál. (4m). SEVERAC: De vacances. Philippe Corre i Edouard Exerjean, duet de pianos. (18m). SIBELIUS: Rei Christian II, música incidental op. 27. Sauli Tiilikainen, baríton. Orquestra Simfònica d'Islandia. Dir.: Petri Sakari. (31m). RUST: Trio per a viola d'amor i dues flautes en Re M. Dorothea Jappe, viola d'amor. Manfredo Zimmermann i Christoph Huntgeburth, flautes traverseres. (15m). RAVEL: Concert per a piano (mà esquerra). Pascal Rogé. Orquestra Simfònica de Montréal. Dir.: Charles Dutoit. (19m).

13.00 MÚSICA REIAL

CHERUBINI: Missa de la Coronació del Rei Carles X. Cor i Orquestra Philharmonia. Dir.: Riccardo Muti. (50m). J. STRAUSS(I): Homenatge a la Reina Victòria de Gran Bretanya, Vals op. 103. Orquestra Simfònica de Londres. Dir.: John Georgiadis. (8m).

14.00 EL GRAN SEGLE

Programa de música antiga. Selecció, guió i presentació a càrrec de Joan Vives. LES SIMFONIES PELS SOPARS DEL REI (Delalande). TEMPS DE LES MUSES.

16.00 SELECCIÓ DIGITAL

STRAVINSKI: Simfonia dels Salmes. Cor de Cambra Romand. Cor Pro Arte de Lausanne. Societat coral de Brassus. Orquestra de la Suisse Romande. Dir.: Neeme Järvi. (21m). GEMINIANI: Concerto grosso, op. 3 n. 4. I

Musici. (6m). POULENC: Albada, concert coreogràfic per a piano i 18 instruments. Julian Evans. The New London Orchestra. Dir.: Ronald Corp. (19m). C.Ph.E.BACH: Sonata per a viola da gamba i fortepiano, en sol m. Siegfried Pank. Christiane Jaccottet. (18m). RUSSO: Street Music, un concert de blues. Corky Siegel, harmònica. Orquestra Simfònica de San Francisco. Dir.: Seiji Ozawa. (32m). FIELD: Rondó per a hammerflügel i corda. E. Selheim. Collegium Aureum. Dir.: F. Meier. (8m). HÄNDEL: The Faithful Shepherd Suite (Arranjament de Beecham). Royal Philharmonic Orchestra. Dir.: Yehudi Menuhin. (26m). GRANADOS: Escenes romàntiques. Alicia de Larrocha, piano. (24m). FIBICH: La Romança de la Primavera, op. 23. N. Sormova, soprano. K. Prusa, baix. Cor de la Ràdio de Praga. Orquestra Simfònica de la Ràdio de Praga. Dir.: Frantisek Vajnar. (15m). HAYDN: Quartet de corda op. 77 n. 2, Hob III: 82. Quartet Mosaïques. (27m). PONCHIELLI: Dansa de les hores, de La Gioconda. Orquestra Filharmònica de Berlín. Dir.: Herbert von Karajan. (11m). VILLA-LOBOS: Quatre cançons de "La Selva de l'Amazones" (instrumentació d'Alfred Heller). Membres de la Societat de Cambra Villa-Lobos. (12m).

20.00 SELECCIÓ DE NOVE-TATS

Espai patrocinat per TOCS.

22.00 ALMANAC

Un espai destinat a evocar i reviu els fets més representatius del passat musical. Guió i selecció d'Àlex Robles.

23.30 NOCTURN

Música per acabar el dia. Selecció i presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 REPERTORI DE NIT

DIJOUS, 26 DE GENER DE 1995

7.00 L'OBERTURA

Música per començar el dia. Recull d'obres breus escollides i presentades per Joan Vives.

10.00 SELECCIÓ DIGITAL

HOLST: Himnes corals del Rig Veda, op. 26. Royal Philharmonic Orchestra. Royal College of Music Chamber Choir. Dir.: D.

Willcocks. (37m). ROSETTI: Parthia, en Fa. Octophoros. Dir.: Paul Dombrecht. (19m). TELEMANN: Suite Festiva. Northwest Chamber Orchestra of Seattle. Dir.: Alun Francis. (17m). GLINKA: Gran sextet per a piano, dos violins, viola, violoncel i contrabaix en Mi b M. Conjunt de Cambra dels solistes soviètics. (27m). CHOPIN: Concert per a piano i orquestra n. 2, Op. 21. Claudio Arrau. Orquestra Filharmònica de Londres. Dir.: Eliahu Inbal. (34m). MOZART: Divertimento per a corni di bassetto n. 2, KV 439b. The New World Basset Horn Trio. (18m). MARTUCCI: Notturno per a violoncel i orquestra n. 1, op. 70. George Ives. Orquestra Philharmonia. Dir.: Francesco d'Avalos. (7m).

13.00 MÚSICA REIAL

MOZART: "Thamos", Rei d'Egipte; música d'escena per a solistes, cor i orquestra, KV 345. Thomas Thomaschke. Janet Perry. Anne-Marie Mühle. Marius van Altena. Harry van der Kamp. Niederländischer Kammerchor. Collegium Vocale. Orquestra del Concertgebouw d'Amsterdam. Dir.: Nikolaus Harnoncourt. (45m). HÄNDEL: Te Deum en Re M ("Queen Caroline"). James Bowman, contratenor. John Mark Ainsley, tenor. Michael George, baix. Cor del New College d'Oxford. The King's Consort. Dir.: Robert King. (11m).

14.00 MÚSICS DE CATALUNYA

BRAHMS: Variacions sobre un tema de Paganini, op. 35. Josep Colom, piano. (26m). GERHARD: Albada, interludi i dansa. Orquestra Simfònica de Tenerife. Dir.: Víctor Pablo Pérez. (11m). FORQUERAY: Suite n. 2. Jordi Savall, baix de viola. Ton Koopman, clavecí. Christophe Coin, baix de viola. (23m). BLANCAFORT: Cançó de l'amor primera. Anna Ricci, mezzo-soprano. Angel Soler, piano. (4m). SCHUMANN: Concert per a violoncel i orquestra, op. 129. Pau Casals. Orquestra del Festival de Prades. Dir.: Eugene Ormandy. (25m). DEL PUERTO: Consort. Quartet de bec "Frullato". (10m).

16.00 SELECCIÓ DIGITAL

HERBERT: Concert per a violoncel n. 2, op. 30. Julian Lloyd Webber. Orquestra Simfònica de Londres. Dir.: Charles Mackerras. (24m). R. STRAUSS: "Acht Lieder", op. 10. Lucia

Popp, soprano. Wolfgang Sawallisch, piano. (22m). MARAIS: Suite n. 1 per a flauta, baix de viola i clavecí. Leopold Stasny. Nikolaus Harnoncourt. Herbert Tachezi. (15m). GOLABEK: Simfonia n. 1. Orquestra Filharmònica de Cambra Poznan. Dir.: Robert Satanowski. (14m). W.F.BACH: 8 Fugues. Helene Salome, piano. (18m). PROKOFIEV: Romeu i Julieta, Op. 64. (Extractes). Orquestra de la Gewandhaus de Leipzig. Dir.: Kurt Masur. (45m). BOCCHERINI: Quintet amb guitarra n. 7. G 451. José Luis Lopategui. Quartet Moyzes. (22m).

19.00 PENTAGRAMA

Programa de divulgació musical. Guió i realització: Pere Burés i Àlex Robles.

20.00 "A LA MANERA DE..."

Un convidat ens proposa i comenta la música que li agrada. Guió i presentació de Joan Vives. Producció de Dolors Busquets.

22.00 CONCERT IMAGINARI

Guió i selecció: Raimon Colomer i Joan Vives.

23.30 NOCTURN

Música per acabar el dia. Selecció i presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 MÚSICA DEL SEGLE XX

Selecció de Carmina Malagarriaga. MÚSICA A LA UNIO SOVIÈTICA. Després de 1950. BABDJANIAN: Rapsòdia armènia per a dos pianos. Seta Tanyel i Jeremy Brown. (6m). DENISOV: Drei Bilder nach Paul Klee. Nieuw Ensemble. Wilke Te Brummelstroete, mezzo-soprano. Dir.: Ed Spanjaard. (16m). GUBAIDULINA: Offertorium. Concert per a violí i orquestra. Oleh Krysa. Reial Orquestra Filharmònica d'Estocolm. Dir.: James DePreist. (34m). SXEDRIN: Lenin al cor de la gent, oratori per a solistes, cor i orquestra. Ludmila Belobragina. Ludmila Zikina. Artur Zizen. Cor i Orquestra Simfònica de la Ràdio de l'URSS. Dir.: Gennadi Rozhdestvensky. (23m).

02.00 REPERTORI DE NIT

DIVENDRES, 27 DE GENER DE 1995

7.00 L'OBERTURA

Música per començar el dia. Recull d'obres breus escollides i presentades per Joan Vives.

10.00 SELECCIÓ DIGITAL

BACH: "Lobet Gott in seinen Reichen" (Lloeu Déu en el seu regne), cantata BWV 11. Barbara Schlick. Catherine Patriasz. Christoph Prégardien. Peter Kooy. Collegium Vocale. Dir.: Philippe Herreweghe. (29m). RHEINBERGER: Sis peces per a violí i orgue, op. 150. Ernő Sebestyén. Andreas Juffinger. (37m). M.HAYDN: Simfonia n. 16, P. 6. Orquestra de Cambra Eslovaca. Dir.: Bohdan Warchal. (18m). SAINT-SAENS: La joventut d'Hèrcules, poema simfònic op. 50. Nouvel Orchestre Philharmonique. Dir.: Marek Janowski. (18m). BACARISSE: Concertino per a guitarra i orquestra, op. 72. Narciso Yepes, guitarra. Orquestra Filharmònica d'Espanya. Dir.: R. Frühbeck de Burgos. (23m). VIVALDI: Dixit Dominus, RV 594. Margaret Marshall, soprano. Ann Murray, mezzosoprano. Anne Collins, contralt. Anthony Rolfe Johnson, tenor. Robert Holl, baix. John Alldis Choir. Orquestra de Cambra Anglesa. Dir.: Vittorio Negri. (30m). VAUGHAN WILLIAMS: Toccata marziale. Conjunt de vent Eastman. Dir.: Donald Hunsberger. (5m).

13.00 MÚSICA REIAL

SCHEIBE: Simfonia en si m de la Cantata fúnebre per la reina Lovise. Concerto Copenhagen. Dir.: Andrew Manze. (11m). HANDEL: "Sing Unto God", Anthem pel casament del Príncep Frederic i la Princesa Augusta de Saxe-Coburg. Gillian Fisher, soprano. James Bowman, contratenor. John Mark Ainsley, tenor. Michael George, baix. Cor del New College d'Oxford. The King's Consort. Dir.: Robert King. (17m). BERLIOZ: Le Cinq Mai, cant sobre la mort de l'Emperador Napoleó. Lieuwe Visser, Cor i Orquestra Simfònica de la Ràdio Holandesa. Dir.: Jean Fournet. (12m). MILA: Imatges de la Cort del Comte Berenguer IV de Catalunya. Leonora Milà, piano. (12m).

14.00 NOUS INTÈRPRETS

CONCERT enregistrat per Catalunya Música el dia 27 de novembre de 1992 a la Casa Elizalde. CICLE DE JOVES INTÈRPRETS. Obres de HAHNN, LISZT, R. STRAUSS, MOZART i BELLINI. Mireia

Pintó, soprano. Joan Manau, piano. (52m).

15.00 EL DIA DE L'OIENT

Programació realitzada a partir de les peticions que els nostres oients han fet al contestador de Catalunya Música, tel. 202 35 35.

22.00 GRANS OBRES

OFFENBACH: La Belle Hélène. Jessye Norman. John Aler. Gabriel Bacquier. Jean-Philippe Lafont. Charles Burles. Colette Alliot-Lugaz. Cors i Orquestra del Capitoli de Tolosa. Dir.: Michel Plasson. (109m).

00.00 NOCTURN

Música per acabar el dia. Selecció i presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 REPERTORI DE NIT

DISSABTE, 28 DE GENER DE 1995

07.00 L'OBERTURA

Música per començar el dia. Recull d'obres breus escollides i presentades per Dolors Busquets.

10.00 PENTAGRAMA

Repetició del programa emès el dimarts.

11.00 EL DIA DE L'OIENT

Programació realitzada a partir de les peticions que els nostres oients han fet al contestador de Catalunya Música, tel. 202 35 35.

22.00 ELS NOSTRES CONCERTS

CONCERT enregistrat per Catalunya Música el dia 17 de novembre de 1993 a la Catedral de Barcelona. CICLE L'ORGUE DE LA CATEDRAL. Obres de FRESCOBALDI, TITELOUZE, BACH, DU MAGE, BUXTEHUDE i TERBIANI. Aris Christofelis, contratenor. Frédéric Desenclos, orgue. (63m).

23.30 NOCTURN

Música per acabar el dia. Selecció i presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 REPERTORI DE NIT

DIUMENGE, 29 DE GENER DE 1995

07.00 L'OBERTURA

Música per començar el dia. Recull d'obres breus escollides i presentades per Pilar Subirà.

10.00 LA MÚSICA RELIGIOSA

Espai monogràfic dedicat a la música religiosa de tots els temps. PALESTRINA: Missa del Papa Marcel. Cor de l'Abadia de Westminster. Dir.: Simon Preston. (32m). SPOHR: Tres Salms op. 85. Ricardo Völlprecht. Doris Zucker. Georg Taube. Konrad Urban. Cor de la Ràdio de Berlín. Dir.: Dietrich Knothe. (18m).

11.00 TRANSMISSIÓ EN DIRECTE DE LA MISSA CONVENCIONAL DES DEL MONESTIR DE MONTSERRAT

12.30 DIVERTIMENT

Un aperitiu musical de Carmina Malagarriga que combina la música amb la informació i la participació dels nostres oients. BLOC DE NOTES. EL TRENCA-CACLOSQUES. SAC DE DUBTES.

15.00 "A LA MANERA DE...."

Repetició del programa emès el dijous al vespre.

17.00 TEMPORADA D'ÒPERA DE CATALUNYA MÚSICA

MASSENET: Hérodiade, òpera en quatre actes (enregistrament fet en directe el 6 de desembre de 1984 al Gran Teatre del Liceu). Dunja Vejzovic. Montserrat Caballé. Josep Carreras. Joan Pons. Enric Serra. Cors i Orquestra del Gran Teatre del Liceu. Dir.: Jacques Delacôte. (155m).

19.45 REPERTORI DE CONCERT

FIELD: Sonata per a piano op. 1 n. 3. Miceál O'Rourke. (16m). HAYDN: Simfonia n. 83 "La gallina". London Mozart Players. Dir.: Jane Glover. (23m). SAINT-SAENS: El Carnaval dels Animals. The London Sinfonietta. Dir.: Charles Dutoit. (23m). MOZART: Quintet amb clarinet KV 581. Thea King, clarinet. Quartet de corda Gabrieli. (33m). BACH: Magnificat, BWV 243. Maria Stader, soprano. Hertha Töpper, contralt. Ernst Haefliger, tenor. Dietrich Fischer-Dieskau, baríton. Cor i Orquestra Bach de Munic. Dir.: Karl Richter. (30m).

22.00 ELS NOSTRES CONCERTS

CONCERT enregistrat per Catalunya Música el dia 15 de novembre de 1993 al Monestir de Pedralbes de Barcelona. CONCERT PRESENTACIÓ IX TEMPORADA EUROCONCERT. DIVERSOS AUTORS: L'Esperit Sant. Antoni Sàbat, lector. Àlex Robles, lector. Schola de la Capella Imperial de Viena. Dir.: Hubert Dopf. (69m).

23.30 NOCTURN

Música per acabar el dia. Selecció i presentació a càrrec de Maró Jané.

00.30 REPERTORI DE NIT

DILLUNS, 30 DE GENER DE 1995

7.00 L'OBERTURA

Música per començar el dia. Recull d'obres breus escollides i presentades per Joan Vives.

10.00 SELECCIÓ DIGITAL

ARENSKI: Concert per a violí i orquestra op. 54. Sergei Stadler. Orquestra Filharmònica de Leningrad. Dir.: Vladislav Tchernuixenco. (23m). LAMBERT: Le repos, l'ombre, le silence, ària a dues veus. Les Arts Florissants. Dir.: William Christie. (8m). BEETHOVEN: Les criatures de Prometeu, ballet op. 43. Orquestra de Cambra Orpheus. (66m). ELGAR: Escenes de les terres altes bavareses, op. 27. Cor de l'Orquestra Simfònica de Bournemouth i The Bournemouth Sinfonietta. Dir.: Norman del Mar. (23m). CRUSELL: Quartet amb clarinet n. 3, op. 7. Thea King. Membres del Quartet de corda Allegri. (22m). SATIE: Quatre peces per a piano. Pascal Rogé. (18m).

13.00 CHOPIN

Trio per a piano, violí i violoncel op. 8. Anna Wesolowska, piano. Barbara Górzynska, violí. Stanislas Firlej, violoncel. (29m). Allegro de concert, Op. 46. Frankuski Setrak. Orquestra de Cambra de la Filharmònica de Polònia. Dir.: Wojciech Rajski. (16m). 4 cançons, op. 74. Elisabeth Söderström, soprano. Vladimír Ashkenazy, piano. (10m).

14.00 LA CANTATA DEL CAFÈ

Programa de música coral. Selecció, guió i presentació: Àlex Robles.

16.00 SELECCIÓ DIGITAL

BRAHMS: Serenata n. 1, op. 11. Orquestra Filharmònica de Berlín. Dir.: C. Abbado. (49m). **DELA BARRE:** Suite per a flauta travessera i continu n. 5 (primer llibre). Stephen Preston, flauta. Jordi Savall, viola de gamba. Blandine Verlet, clavicèmbal. Hopkinson Smith, tiorba. (14m). **LEHAR:** Or i plata, op. 79. Orquestra Johann Strauss de Viena. Dir.: Willi Boskovsky. (9m). **HAYDN:** Simfonia n. 43 "Mercuri". The English Concert. Dir.: Trevor Pinnock. (24m). **GRIEG:** Sonata op. 7. Gerhard Oppitz, piano. (18m). **D'INDY:** Poème des rivages, suite simfònica op. 77. Orquestra Filharmònica de Monte-Carlo. Dir.: Georges Prêtre. (33m). **LOCATELLI:** Concert op. 3 n. 3 "L'Arte del Violino". Elizabeth Wallfisch. The Raglan Baroque Players. Dir.: Nicholas Kraemer. (18m). **MOZART:** Litanie Lauretanae BMV, KV 195. Renate Frank-Reinecke. Annelies Burmeister. Eberhard Büchner. Hermann Christian Polster. Cor i Orquestra Simfònica de la Ràdio de Leipzig. Dir.: Herbert Kegel. (28m). **NIELSEN:** Quintet de vent, op. 43. James Galway, flauta. Björn Carl Nielsen, oboè. Niels Thomsen, clarinet. Jens Tofte-Hansen, fagot. Björn Fosdal, trompa. (27m).

20.00 SELECCIÓ DE JAZZ

Programa dedicat a la música de jazz amb guió d'Albert Mallofré.

22.00 TEMPORADA DE L'OB

CONCERT enregistrat per Catalunya Música el dia 28 de gener de 1995 al Palau de la Música Catalana. **MAHLER:** Quatre cançons de joventut. Das Klagen Lied. Bernadette Greevy. Paul Frey. Oskar Hillebrandt. Coral Càrmina. Orquestra simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya. Dir.: Franz-Paul Decker.

23.30 NOCTURN

Música per acabar el dia. Selecció i presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 REPERTORI DE NIT

DIMARTS, 31 DE GENER DE 1995

7.00 L'OBERTURA

Música per començar el dia. Recull d'obres breus escollides i presentades per Joan Vives.

10.00 SELECCIÓ DIGITAL

LALO: Namouna, música de ballet. Orquestra Filharmònica de Monte-Carlo. Dir.: David Robertson. (56m). **SALIERI:** Concert per a pianoforte i orquestra, en Si b M. Paul Badura-Skoda. I Solisti Veneti. Dir.: Claudio Scimone. (24m). **GLAZUNOV:** Quartet de corda n. 2, op. 10. Quartet Xostakovitx. (30m). **ALBÉNIZ:** Navarra. Orquestra Nacional d'Espanya. Dir.: Ataulfo Argenta. (6m). **LISZT:** Hongria, poema simfònic. Orquestra Simfònica de Budapest. Dir.: Árpád Jóó. (22m). **PURCELL:** Oda per l'aniversari de la Reina Mary. Deller Consort. Orquestra de Cambra del Festival de Stour. Dir.: Alfred Deller. (22m).

13.00 CHOPIN

12 Estudis per a piano, op. 10. Vladímir Ashkenazy. (30m). Introducció i Polonesa brillant per a violoncel i piano en Do Major, op. 3. Stanislas Firlej, Anna Wesolowska. (9m). Andante spianato i Gran Polonesa brillant, Op. 22. Claudio Arrau, piano. Orquestra Filharmònica de Londres. Dir.: Eliahu Inbal. (15m).

14.00 MOMENTS LÍRICS

MASCAGNI: L'amico Fritz. Mirrella Freni. Luciano Pavarotti. Laura Didier Gambardella. Vicente Sardinero. Royal Opera Chorus. Orquestra de la Royal Opera House, Covent Garden. Dir.: Gianandrea Gavazzeni. (93m). **PENELLA:** "Si Torero quiero sé", d'El Gato Montés. Josep Carreras. Isabel Rey. Orquestra de Cambra Anglesa. Dir.: Enrique Ricci. (7m).

16.00 SELECCIÓ DIGITAL

DEBUSSY: El Mar. Orquestra New Philharmonia. Dir.: Pierre Boulez. (24m). **MOLIQUE:** Concert per a flauta i orquestra en re m. Alain Marion. Orquestra Filharmònica de la Ciutat de Niça. Dir.: Maximiano Valdés. (21m). **MOMPOU:** Paissatges. Josep Colom, piano. (13m). **TXAIKOVSKI:** Simfonia n. 6, op. 74 "Patètica". Orquestra Filharmònica de Viena. Dir.: Claudio Abbado. (45m). **MONTEVERDI:** Lament d'Ariadna. Concerto Vocale. (12m). **VAUGHAN WILLIAMS:** Serenata per la música. Orquestra Filharmònica de Londres. Dir.: Vernon Handley. (11m). **VILLA-LOBOS:** Divagação. Sonhar. Berceuse, op. 50. Rebecca Rust, violoncel. David Apter, piano.

(7m). **CARTELLIERI:** Divertimento per a vent n. 3. Consortium Classicum. (22m). **DUPARC:** Phidylé. Soupir. Bernard Kruysen, bariton. Noel Lee, piano. (8m). **BRAHMS:** Danses hongareses. Orquestra Festival de Budapest. Dir.: Iván Fischer. (57m).

20.00 L'ÀUDIO-VISUAL

Un programa d'Àlex Gorina. **EL GRAN REPERTORI:** Revisió de les grans bandes sonores del cine. **NIT D'ESTRENA:** Presentació de les bandes sonores més recents.

22.00 ESPECIAL LICEU

Guió de Joan Vives.

23.30 NOCTURN

Música per acabar el dia. Selecció i presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 REPERTORI DE NIT

DIMECRES, 1 DE FEBRER DE 1995

7.00 L'OBERTURA

Música per començar el dia. Recull d'obres breus escollides i presentades per Joan Vives.

10.00 SELECCIÓ DIGITAL

GOUNOD: Simfonia n. 1. Orquestra del Capitoli de Tolosa. Dir.: Michel Plasson. (28m). **TELEMANN:** Sonata a tres en do m, per a flauta de bec, oboè i continu. Tripla Concordia. (11m). **MARTUCCI:** La canzone dei Ricordi. Carol Madalin, mezzo-soprano. Orquestra de Cambra Anglesa. Dir.: Alfredo Bonavera. (31m). **SCHUMANN:** Arabesc, op. 18. András Schiff, piano. (7m). **SIBELIUS:** La dríada, op. 45 n. 1. Orquestra Nacional Escocesa. Dir.: Alexander Gibson. (6m). **GEBAUER:** Quintet de vent n. 2. Le Concert Impromptu. (25m). **BERNSTEIN:** Serenata per a violí, orquestra de corda, arpa i percussió. Gidon Kremer. Orquestra Filharmònica d'Israel. Dir.: Leonard Bernstein. (30m). **CAMPRA:** Tancrede (extractes). C. Dussaut. J. Bonna. A. Arapian. Conjunt vocal d'Avinyó. Conjunt Instrumental de Provença. Dir.: Clément Zaffini. (22m).

13.00 CHOPIN

Rondo a la Krakowiak, op. 14. W. Kedra, piano. Orquestra Simfònica de Varsòvia. Dir.:

Witold Rowicki. (14m). Concert per a piano i orquestra n. 2, op. 21. Maria Joao Pires. Royal Philharmonic Orchestra. Dir.: André Previn. (32m). Dos nocturns per a piano, Op. 55 Jerzy Sterczynski. (9m).

14.00 EL GRAN SEGLE

Programa de música antiga. Selecció, guió i presentació a càrrec de Joan Vives. **ELS "CONCERTS SPIRITUELS" DE PARÍS.** TEMPS DE LES MUSES.

16.00 SELECCIÓ DIGITAL

SCRIABIN: Concert per a piano i orquestra, Op. 20. Garrick Ohlsson. Orquestra Filharmònica Txeca. Dir.: Libor Pesek. (30m). **F. COUPERIN:** Concert n. 9 "Intitulé Ritratto dell'amore" (Les Goûts-Réunis). Aurèle Nicolet, flauta de bec. Thomas Brandis, violí. Josef Ulsamer, viola de gamba. Christiane Jacquot, clavicèmbal. (17m). **DELIUS:** North Country Sketches. Orquestra de l'òpera nacional Gal·lesa. Dir.: Charles Mackerras. (27m). **SCHUBERT:** Valsos D. 969, (1 al 12). Alice Ader, piano. (13m). **ADAM:** Giselle, ballet (extractes) Orquestra Filharmònica de Viena. Dir.: H. von Karajan. (60m). **ARRIAGA:** Quartet de corda n. 1. Quartet Rasoumovsky. (24m). **MOURET:** Suite de simfonies: segona suite. H. Baumann i R. Vlatkovic, trompes. Les Trompes de França. The Academy of St. Martin-in-the-Fields. Dir.: Iona Brown. (15m). **R. STRAUSS:** Quatre últims lieder. Lucia Popp, soprano. Orquestra Simfònica de Londres. Dir.: Michael Tilson Thomas. (20m). **BOTTESINI:** Concert per a contrabaix n. 1, "Concerto di bravura". Mario Ricciuti, contrabaix. Luigi Zanardi, piano. (14m).

20.00 SELECCIÓ DE NOVE-TATS

Espai patrocinat per TOCS.

22.00 ALMANAC

Un espai destinat a evocar i reviu els fets més representatius del passat musical. Guió i selecció d'Àlex Robles.

23.30 NOCTURN

Música per acabar el dia. Selecció i presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 REPERTORI DE NIT

DIJOURS, 2 DE FEBRER DE 1995

7.00 L'OBERTURA

Música per començar el dia. Recull d'obres breus escollides i presentades per Joan Vives.

10.00 SELECCIÓ DIGITAL

LEKEU: Andròmeda, cantata. Dinah Bryant. Zeger Vanderstene. Philippe Huttenlocher. Jules Bastin. Cor Simfònic de Namur. Orquestra Filharmònica de Lieja. Dir.: Pierre Bartholomée. (45m). RAMEAU: Segon concert en Sol M. Ensemble Les Dominos. (16m). MARTINU: Les Paràboles. Orquestra Simfònica de la Ràdio de Praga. Dir.: Zdenek Kosler. (23m). MOZART: Divertimento per a trio de corda, KV 563. Trio de corda de París. (43m). TURINA: Simfonia sevillana. Orquestra Simfònica de RTVE. Dir.: Miguel A. Gómez Martínez. (26m). SCHMELZER: Sonata a 5. Tafelmusik. Dir.: Jeanne Lamont. (7m).

13.00 CHOPIN

Concert per a piano i orquestra op. 11. Setrak, piano. Orquestra Simfònica de la Filharmònica Bàltica. Dir: Wojciech Rajski. (40m). 24 Preludis per a piano, op. 28. (n. 1-12). Martha Argerich. (16m).

14.00 MÚSICS DE CATALUNYA

BALANYA: Pescadito del Cantàbrico. Josep Maria Balanyà, piano. (5m). RAVEL: Tres cançons hebraïques. Anna Ricci, mezzo-soprano. Jordi Russinyol, guitarra. (11m). FALLA: Concert per a clavicèmbal, flauta, oboè, clarinet, violí i violoncel. Lluís Vidal. Orquestra de Cambra Teatre Lliure. Dir.: Josep Pons. (14m). BOLIART: Poema d'estiu, per a cobla. Cobla Montgrins. (15m). RAVEL: Concert per a la mà esquerra. Alicia de Larrocha. Orquestra Filharmònica de Londres. Dir.: Lawrence Foster. (19m). BROTONS: Quartet amb piano op. 48 "A celebration of living". Leopold Piano Quartet. (17m). FERRABOSCO: Almains. Coranto. Galliard. Coranto. Pere Ros, viola da Gamba. (9m).

16.00 SELECCIÓ DIGITAL

MASSENET: Suite d'Esclarmonde. Orquestra Filharmònica de Hong Kong. Dir.: Kenneth Jean. (23m). MOSCHELES: Sonata melancòlica, op. 49. Noël

Lee, piano. (10m). MOLTER: Concert per a trompeta i corda n. 2, BWV IV, 13. Wynton Marsalis. Orquestra de Cambra Anglesa. Dir.: Raymond Leppard. (12m). GORECKI: Antiga Música Polonesa, op. 24. Orquestra Filharmònica Nacional a Varsòvia. Dir.: Andrzej Markowski. (27m). MOUTON: Celeste beneficium. Ensemble Metamorphoses de París. Dir.: Maurice Bourbon. (8m). LISZT: Missa coral. Lynton Atkinson. Mark Tinkler. Christopher Royall. William Kendall. Richard Suart. Cor del St. John's College, Cambridge. Stephen Cleobury, orgue. Dir.: George Guest. (32m). BEETHOVEN: Concert per a piano i orquestra n. 3, op. 37. Alfred Brendel. Orquestra Simfònica de Xicagó. Dir.: James Levine. (37m). DEMERSEMAN - BERTHELEMY: Duo brillant per a flauta i oboè sobre temes de "Guillem Tell" de Rossini. Jean Pierre Rampal, flauta. Pierre Pierlot, oboè. Royal Philharmonic Orchestra. Dir.: Plácido Domingo. (11m).

19.00 PENTAGRAMA

Programa de divulgació musical. Guió i realització: Pere Burés i Àlex Robles.

20.00 "A LA MANERA DE...."

Un convidat ens proposa i comenta la música que li agrada. Guió i presentació de Joan Vives. Producció de Dolores Busquets.

22.00 CONCERT IMAGINARI

Guió i selecció: Raimon Colomer i Joan Vives.

23.30 NOCTURN

Música per acabar el dia. Selecció i presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 MÚSICA DEL SEGLE XX

Selecció de Carmina Malagarriaga. MÚSICA A LA UNIO SOVIÈTICA. Després de 1950. SCHNITTKE: Choir concerto. Cor de la Ràdio Danesa. Dir.: Stefan Parkman. (44m). AGOPOV: Concert per a violoncel i orquestra, op. 10. Arto Noras. Orquestra Simfònica de la Ràdio Finlandesa. Dir.: Jukka-Pekka Saraste. (23m). KOSHKIN: "La caiguda dels ocells". (Andante quasi passacaglia i toccata). Alice Artzt, guitarra. (8m).

02.00 REPERTORI DE NIT

DIVENDRES, 3 DE FEBRER DE 1995

7.00 L'OBERTURA

Música per començar el dia. Recull d'obres breus escollides i presentades per Joan Vives.

10.00 SELECCIÓ DIGITAL

PROKOFIEV: Alexander Nevsky, op. 78. Linda Finnie, mezzosoprano. Cor i Orquestra Nacional Escocesa. Dir: Neeme Järvi. (40m). MONTECLAIR: Segon Concert per a fagot, clavicèmbal i violoncel. Jesse Read. Karen Flint. Doug McNames. (18m). ROMERO I MORENO TORROBA: Concert de Màlaga. Pepe Romero, guitarra. Academy of St. Martin-in-the-Fields. Dir.: Neville Marriner. (23m). HAYDN: Simfonia n. 33. The Academy of Ancient Music. Dir.: Christopher Hogwood. (22m). RESPIGHI: La boutique fantasque, ballet sobre temes de Rossini. Academy of St. Martin-in-the-fields. Dir: Neville Marriner. (20m). HÄNDEL: Sonates per a flauta i continu op. 1 n. 1b, 5 i 9. Aurèle Nicolet. Christian Jacottet. Mari Fujiwara. (27m). MILHAUD: Concertino d'hivern per a trombó i orquestra, op. 327. Jean Douay. Orquestra Regional de Cannes-Provence Alpes-Côte d'Azur. Dir.: Philippe Bender. (10m).

13.00 CHOPIN

3 Valsos, op. 34. Artur Rubinstein, piano. (13m). Les Sifides, suite de ballet. (orquestració de Roy Douglas). Orquestra Simfònica de la Ràdio de Berlín. Dir: Heinz Fricke. (29m). Polonesa - Fantasia op. 61. Peter Katin, piano. (14m).

14.00 NOUS INTÈRPRETS

SCHUBERT: Fantasia, op. 103. Marina Rodríguez, piano. Joan-Josep Gutiérrez, piano. (19m). GLENTWORTH: Blues for Gilbert. Robert Armengol, vibràfon. (5m). BARTOK: Sis danses romaneses. Mercè Hervada, piano. (5m). BERIO: Sequenza IX. Joan Pere Gil, clarinet. (13m). CHOPIN: Nocturn, op. 27 n. 1. Esperanza Muñoz, piano. (4m).

15.00 EL DIA DE L'OIENT

Programació realitzada a partir de les peticions que els nostres oients han fet al contestador de Catalunya Música, tel. 202 35 35.

22.00 GRANS OBRES

ELGAR: The Light of Life, oratori op. 29. Judith Howarth. Linda Finnie. Arthur Davies. John Shirley-Quirk. Cor i Orquestra Simfònica de Londres. Dir.: Richard Hickox. (63m).

23.30 NOCTURN

Música per acabar el dia. Selecció i presentació a càrrec d'Alfred Celaya.

00.30 REPERTORI DE NIT

DISSABTE, 5 DE FEBRER DE 1995

07.00 L'OBERTURA

Música per començar el dia. Recull d'obres breus escollides i presentades per Dolores Busquets.

10.00 PENTAGRAMA

Repetició del programa emès el dimarts.

11.00 EL DIA DE L'OIENT

Programació realitzada a partir de les peticions que els nostres oients han fet al contestador de Catalunya Música, tel. 202 35 35.

22.00 ELS NOSTRES CONCERTS

CONCERT enregistrat per Catalunya Música el dia 14 d'abril de 1994 al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona. CICLE SOLISTES DEL L'OCB. Disa English, oboè. David Parker, trompa. Evgueni Gratch, violí. David Runnion, violoncel. Vincent Ellegiers, violoncel. (45m).

23.30 NOCTURN

Música per acabar el dia. Selecció i presentació a càrrec de Maró Jané.

00.30 REPERTORI DE NIT

DIUMENGE, 5 DE FEBRER DE 1995

07.00 L'OBERTURA

Música per començar el dia. Recull d'obres breus escollides i presentades per Pilar Subirà.

10.00 LA MÚSICA RELIGIOSA

Espai monogràfic dedicat a la música religiosa de tots els temps. SCHUMANN: Missa op. 147. Audrey Michael. Lilia Bizimeche-Eisinger. Elisabeth Silveira. Susanna Teiseira. Markus Schaeffer. Michael

Brodard. Cor i Orquestra de la Fundació Gulbenkian de Lisboa. Dir.: Michel Corboz. (41m). PURCELL: O God, thou hast cast us out, Z 36. Solistes vocals. Cor del King's Consort. The King's Consort. Dir.: Robert King. (4m).

11.00 TRANSMISSIÓ EN DIRECTE DE LA MISSA CONVENTUAL DES DEL MONESTIR DE MONTSERRAT

12.30 DIVERTIMENT

Un aperitiu musical de Carmina Malagarriga que combina la música amb la informació i la participació dels nostres oients. BLOC DE NOTES. EL TREN-CACLOSQUES. SAC DE DUBTES.

15.00 "A LA MANERA DE...."

Repetició del programa emès el dijous al vespre.

17.00 TEMPORADA D'ÒPERA DE CATALUNYA MÚSICA

BEETHOVEN: Fidelio. Gundula Janowitz. Lucia Popp. René Kollo. Hans Sotin. Dietrich Fischer-Dieskau. Cor de l'Òpera de Viena. Orquestra Filharmònica de Viena. Dir.: Leonard Bernstein. (134m).

19.25 REPERTORI DE CONCERT

BEETHOVEN: Septet op. 20. Schweizer solisten. (41m). HAYDN: Concert per a oboè i or-

questra, Hob. XVIIg:C1. Lajos Lencses. Orquestra Simfònica de la Ràdio de Stuttgart. Dir.: Neville Marriner. (22m). LISZT: Del bressol a la tomba, poema simfònic. Orquestra Simfònica de Budapest. Dir.: Árpád Jéo. (17m). BACH: Fantasia cromàtica i Fuga, BWV 903. Huguette Dreyfus, clavicé. (12m). SAINT-SAËNS: Requiem, op. 54. Françoise Pollet. Magali Chalmeau-Damonte. Jean-Luc Viala. Nicolas Rivenq. Cor Regional Vittoria d'Ile de France. Orquestra Nacional d'Ile de France. Dir.: Jacques Mercier. (35m). R. STRAUSS: Les entremaliadures de Till Eulenspiegel, op. 28. Orquestra de Cleveland. Dir.: Lorin Maazel. (15m).

22.00 ELS NOSTRES CONCERTS

CONCERT enregistrat per Catalunya Música el dia 16 de novembre de 1993 a l'Església de Sant Felip Neri de Barcelona. IX TEMPORADA EUROCONCERT. DIVERSOS AUTORS: Lloanç a la Mare de Déu. Àlex Robles, lector. Antoni Sàbat, lector. Schola de la Capella Imperial de Viena. Dir.: Hubert Dopf. (72m).

23.30 NOCTURN

Música per acabar el dia. Selecció i presentació a càrrec de Maró Jané.

00.30 REPERTORI DE NIT

CONCERTS

BARCELONA (BARCELONÈS)

6 GENER	12 h.	Barri Gòtic	Concert de carilló. Eric Brottier, carillonista.
7 GENER	19 h.	Centre Cívic Cotxeres de Sants	Banda Municipal de Barcelona. Dir: Josep Mut. Yoder, Chutten, Schaeffer, Grofé.
8 GENER	11,30 h.	Centre Cívic Cotxeres de Sants	Banda Municipal de Barcelona. (Segona audició).
9 GENER	21 h.	Palau	Jove Orquestra Simfònica de Catalunya. Liliana Bizineche, mezzosoprano. Dir: Josep Pons. Beethoven, Wagner, Dvorák. (Ibercamera).
10 GENER	21 h.	Palau	Joaquín Achúcarro, piano. Schubert, Bach, Ravel, Mompou, Granados, Albéniz. (Palaucent).
12 GENER	20 h.	Saló de Cent	Alfons Reverté i Casas, clarinet. Salvador Alberola, fagot. David Rosell, trompa. Pere Serra, violí. Antoni Peña, violí. Eric Koontz, viola. Núria Calvo, violoncel. Enric Rigau, contrabaix. Mozart, Beethoven. (Solistes de l'OBC al Saló de Cent).
14 GENER	19 h.	Palau	Orquestra simfònica de Barcelona nacional de Catalunya. Andrea Cappelletti, violí. Dir: Arturo Tamayo. Varese, Respighi, Delàs, Ravel.
	19 h.	Centre Cívic Bon Pastor	Banda Municipal de Barcelona. Dir: R. Scott Cohen. Fillmore, Persichetti, Grainger, Barnes-Chance, Jaguer, Scott, Copland, Ward.
15 GENER	11 h.	Palau	Orquestra simfònica de Barcelona nacional de Catalunya. (Segona audició).
	11,30 h.	Sant Andreu Teatre	Banda Municipal de Barcelona. Dir: R. Scott Cohen. Fillmore, Persichetti, Grainger, Barnes-Chance, Jaguer, Scott, Copland, Ward.
16 GENER	21 h.	Palau	Augustin Dumay, violí. Jian Wang, violoncel. Maria João Pires, piano. Mozart, Beethoven, Brahms. (Ibercamera).
18 GENER	20 h.	Catedral	Gébor Lehotha, orgue. Pikéthy, Farkas, Lehotka, Bach, Liszt. (L'orgue a la catedral de Barcelona. Euroconcert).
	21 h.	Institut Francès	Alain Marion, flauta. Salvador Gratacós, flauta. Jordi Reguant, clavicèmbal. Sergi Boadella, violoncel. Bach, Vivaldi, Telemann, Devienne, Benda.

CONCERTS

20 GENER	21 h.	Palau	Orquestra simfònica de Barcelona nacional de Catalunya. Antoni Besses, piano. Dir: Paul Polivnick. Nuix, Bartók, Mussorgski/Ashkenazy.
21 GENER	11,30 h.	Drassanes	Banda Municipal de Barcelona. Dir: Isabel Costes. Rossini, Gómez, Chapí, Turina.
	19 h.	Centre Cívic Cotxeres de Sants	Banda Municipal de Barcelona. (Segona audició).
	19 h.	Palau	Orquestra simfònica de Barcelona nacional de Catalunya. (Segona audició).
	19 h.	SAT	Orquestra de Cambra Catalana. Dir: Joan Pàmias. Telemann, Haydn, Pergolesi.
22 GENER	11 h.	Palau	Orquestra simfònica de Barcelona nacional de Catalunya. (Tercera audició).
	11,30 h.	Centre Cívic Cotxeres de Sants	Banda Municipal de Barcelona. Dir: Isabel Costes. Rossini, Gómez, Chapí, Turina.
	12 h.	SAT	Orquestra de Cambra Catalana. Dir: Joan Pàmias. Telemann, Haydn, Pergolesi.
23 GENER	21 h.	Palau	Miriam Fried, violí. Alan Marks, piano. Schubert, Brahms, Bartók, Ravel. (Ibercamera).
24 GENER	21 h.	Palau	Orquestra de Cambra Teatre Lliure. Joan Cabero i Josep Benet, tenors. Josep Cabré, baríton. Josep Pieres, baix. Dir: Josep Pons. Stravinsky, J. Strauss/Schönberg, Schönberg. (Euroconcert).
27 GENER	21 h.	Palau	Orquestra simfònica de Barcelona nacional de Catalunya. Coral Càrmina. Solistes vocals. Dir: Franz-Paul Decker. Mahler.
28 GENER	19 h.	Palau	Orquestra simfònica de Barcelona nacional de Catalunya. Coral Càrmina. (Segona audició).
	19 h.	Centre Cívic Can Felipa	Banda Municipal de Barcelona. Dir: Josep Mut. Pender, Lennon i McCartney, Malanda, Kander, Rota, Mancini, Menken.
29 GENER	11 h.	Palau	Orquestra simfònica de Barcelona nacional de Catalunya. Coral Càrmina. (Tercera audició).
	11,30 h.	Centre Parroquial d'Horta	Banda Municipal de Barcelona. Dir: Josep Mut. Pender, Lennon i McCartney, Malanda, Kander, Rota, Mancini, Menken.
	18,30 h.	Conservatori Municipal	Joan Massià, M. Rosa Llorens i Núria Turull, piano. Mercè Puntí, soprano. Josep Calvo, violí. Massià. (Associació Massià-Carbonell. Concert commemoratiu del 25è aniversari de la mort de Joan Massià).
1 FEBRER	21 h.	Basílica Sta. Maria del Mar	Orquestra Simfònica i Cor del Gran Teatre del Liceu. <i>Un rèquiem alemany</i> , de Brahms.
2 FEBRER	20 h.	Saló de Cent	Salvador Martínez, flauta. Magdalena Barrera, arpa. Jozef Toporcer, violí. Eric Koontz, viola. Gheorghe Motatu, violoncel. Mozart, Reger, Villa-Lobos. (Solistes de l'OBC al Saló de Cent).
3 FEBRER	21 h.	Palau	Orquestra simfònica de Barcelona nacional de Catalunya. Amir Katz, piano (Premi Maria Canals 1993). Dir: Franz-Paul Decker. Rachmaninov, Shostakóvitx.
4 FEBRER	19 h.	Palau	Orquestra simfònica de Barcelona nacional de Catalunya. (Segona audició).
5 FEBRER	11 h.	Palau	Orquestra simfònica de Barcelona nacional de Catalunya. (Tercera audició).

CASTELLAR DEL VALLÈS (VALLÈS OCCIDENTAL)

8 GENER	18 h.	Auditori Municipal	Orquestra Simfònica del Vallès. Dir: Jordi Mora. Festival de valsos i danses.
----------------	--------------	--------------------	---

CASTELLBISBAL (VALLÈS OCCIDENTAL)

22 GENER **19 h.** Casa Cultural Orquestra Simfònica del Vallès. Dir: Jordi Mora. Festival de valsos i danses.

LLEIDA (SEGRIÀ)

4 GENER **21,30 h.** Auditori Granados Orquestra Simfònica del Vallès. Dir: Jordi Mora. Festival de valsos i danses.

MANRESA (BAGES)

7 GENER **21,30 h.** Teatre Conservatori Orquestra Simfònica del Vallès. Dir: Jordi Mora. Festival de valsos i danses.

MOLLET DEL VALLÈS (VALLÈS ORIENTAL)

8 GENER **11,30 h.** Can Gumà Orquestra Simfònica del Vallès. Dir: Jordi Mora. Festival de valsos i danses.

SABADELL (VALLÈS OCCIDENTAL)

29 GENER **11,30 h.** Auditori OSV Orquestra Simfònica del Vallès. Dir: Jordi Mora. Bizet. (II Cicle Concerts simfònics populars).

3 FEBRER **21,30 h.** La Faràndula Orquestra Simfònica del Vallès. Dir: Jordi Mora. Toldrà, Sibelius, Bizet.

SANT JOAN DE VILATORRADA (BAGES)

27 GENER **20,30 h.** Mas Sant Joan Quartet vocal Bacus.

TERRASSA (VALLÈS OCCIDENTAL)

19 GENER **21 h.** Centre Cultural Caixa de Terrassa Alicia de Larrocha, piano. Granados, Albéniz, Falla. (Fundació Caixa de Terrassa).

2 FEBRER **21 h.** Centre Cultural Caixa de Terrassa Orquestra Nacional de la Ràdio de Sofia. Dir: Lluís Vila. Txaikovski, Bizet, Sibelius. (Fundació Caixa de Terrassa).

TORROELLA DE MONTGRÍ (BAIX EMPORDÀ)

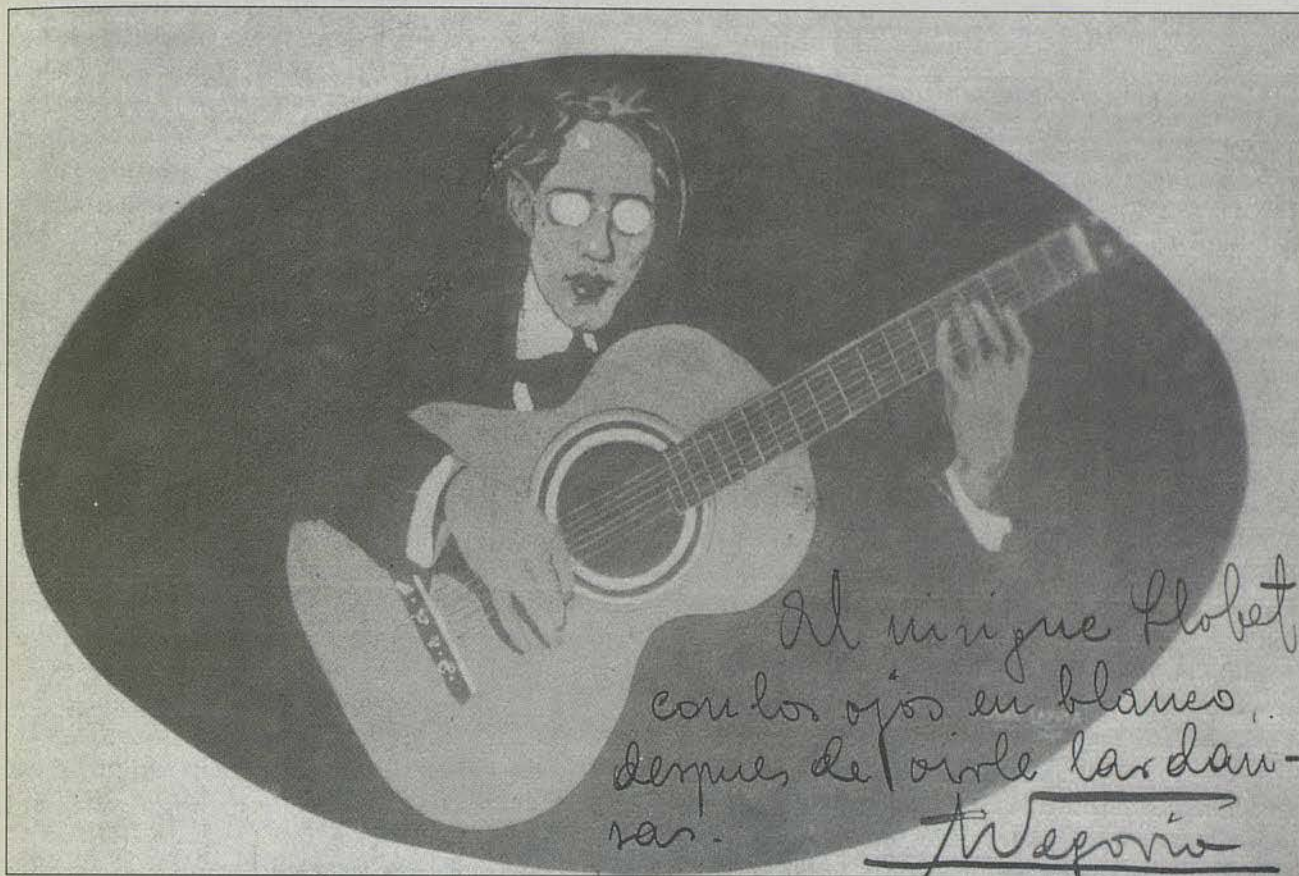
8 GENER **19 h.** Cine Petit Harmonia Quintet de Vent. Rossini, Bizet, Damase, Danzi, Berie, Gershwin. (JJMM de Torroella de Montgrí).

13 GENER **23,30 h.** La Sala Jorge Pardo, saxo. Tomás San Miguel, piano. Jazz. (JJMM de Torroella de Montgrí).

15 GENER **19 h.** Cine Petit Carlos Bergasa, baríton. Amparo García, piano. Ravel, Navarro, Moreno, Ginastera, Mozart, Wolf, Donizetti. (JJMM de Torroella de Montgrí).

27 GENER **23,30 h.** La Sala Deborah Davies, veu, piano, contrabaix, bateria. Jazz. (JJMM de Torroella de Montgrí).

29 GENER **19 h.** Cine Petit Wulfin Lieske, guitarra. Albéniz, Rodrigo, Llobet. (JJMM de Torroella de Montgrí).

Dedicatòria d'Andrés Segovia: "Al insigne Llobet con los ojos en blanco después de oírle las danzas". Es refereix a les Danzas españolas de Granados

tracció que irradiava l'ambient artístic de París, decideix traslladar-se a la capital francesa. Per a això compta, entre d'altres, amb el suport de Felip Pedrell, Tomás Breton i Rafael Mitjana.

París, consagració internacional

Durant el període comprès entre el 1905 i el 1914 Llobet va viure a París. de la mà d'Isaac Albéniz i Ricard Viñes s'introdueix en els àmbits musicals més avançats de la ciutat, i és escoltat per Fauré, Ravel, D'Indy, Dukas i Debussy, el qual, meravellat per l'art de Llobet, es declararia "el seu més fervent admirador i devot amic". La impressió que causa en ells li obre les portes de la Société National de Musique, La Trompette i altres centres musicals, en els quals escoltar un guitarrista era fins aleshores inaudit.

Un dels èxits més ressonants en els seus primers mesos de París va ser la seva participació en el Concert de Música Catalana celebrat a la Gran Sala de la Schola Cantorum, on també van intervenir Maria Gay, Blanca Selva i Ricard Viñes. Deodorat de Séverac va publicar a "Le Monde Musical" sobre aquest concert: "En el transcurs d'aquesta sessió es va escoltar el guitarrista Llobet. Llobet és en primer lloc un músic encantador, de gust delicat (la manera com ha harmonitzat *El testament d'Amèlia* ho pro-

va); però a més, és un intèrpret extraordinari i la guitarra es converteix a les seves mans en un meravellós instrument capaç de transmetre tant els sentiments més íntims com els més intensos i tan emocionant com el violí quan és tocat pels més grans".

Després de nombroses actuacions a França i Bèlgica, en un dels seus viatges a Barcelona, l'any 1907 es casa amb l'excel·lent pianista Anna Aguilar, deixeble de Malats i de Granados. Fruit d'aquest matrimoni seria la seva única filla, Miguelina. En anys successius Llobet va emprendre diverses gires per Europa i Amèrica. Visita Anglaterra, l'Argentina, Xile, el Brasil, els Estats Units, etcètera, i dona a conèixer la moderna escola que s'havia creat a Barcelona.

A Alemanya assoleix un dels triomfs més grans de la seva carrera. El crític musical Dr. Baure va publicar a la revista "Der Gitarrefreund" de Munic: "El professor Miquel Llobet, l'anomenada del qual com a primer virtuós de la guitarra havia arribat a nosaltres des de fa ja temps, ha aconseguit un èxit tal com rares vegades ha pogut enregistrar-se als annals de les sales de concerts. M'imagino que en el seu temps Paganini, a les seves actuacions, devia provocar sensacions idèntiques. Una tècnica que supera en molt tot el que nosaltres havíem conegut fins ara, una sonoritat emesa per aquest instrument simple de sis cordes que ningú no hauria sospitat mai, i encara més: una manera veritablement musical d'interpretar les peces més heterogènies, amb una delicadesa extrema. No sorprèn que

l'entusiasme del públic hagi anat en augment d'obra en obra fins a arribar finalment a produir un autèntica follia".

Va ser tan gran, la impressió causada per Llobet a Alemanya, que al llarg de la seva vida va tornar diverses vegades a aquest país que tant va valorar el seu art. Allà, el seu record i reconeixement romanen tan vius com aleshores.

L'esclat de la Primera Guerra Mundial l'obliga a suspendre una sèrie de concerts que tenia previst oferir a Alemanya, i davant la gravetat de la situació es trasllada amb la seva família a Barcelona.

De la seva època de París, Llobet portava amb ell les composicions següents: *La pastoreta*, *Variacions sobre un tema de F. Sors*, *Scherzo-Vals* i *El Mestre*, una de les pàgines més belles que s'ha escrit per a guitarra. I el que va poder ser la cosa més valuosa per a ell, l'amistat d'Albéniz, Viñes, Ravel, Caplet, Debussy, Séverac, Wanda Landowska, Falla, Stravinsky i Mompou.

Amb motiu de l'estrena mundial de l'òpera *Goyescas*, Enric Granados va viatjar rumb a Nova York el mes de novembre de 1915. L'acompanyava el seu entranyable amic Miquel Llobet, el qual havia de participar a diversos recitals que s'havien organitzat en homenatge al compositor lleidatà.

Goyescas es va estrenar el 26 de gener de 1916 al Metropolitan Opera House i Granados va poder gaudir de l'èxit aconseguit, en companyia de la seva esposa i de nombrosos amics, entre els quals es trobaven Pau Casals i la brillant pianista Paquita Madriguera.

Al mateix temps en el Princess Theatre i en presència del compositor, també s'havia produït una estrena singular: per primera vegada Granados era interpretat a la guitarra i Llobet n'havia estat l'artífex. L'obra escollida fou la cèlebre *Danza española núm. 5*.

Del mateix autor transcriuria també les *Danzas españolas* núms. 7 i 10, *La maja de Goya*, *Dedicatòria* i, per a dues guitarres, les *Danzas* núm. 6 i 11.

Homenatge a Debussy: elegia de la guitarra

Entre el gran guitarrista i Manuel de Falla hi havia una admiració mútua i s'havia creat una ferma amistat, iniciada en els seus anys a París. En diverses ocasions Llobet li havia demanat que compongués per a guitarra i, satisfent aquest vell anhel, el 1920 Falla va escriure el seu *Homenatge pour le Tombeau de Claude Debussy*, que seria publicat en el número de la «Revue Musical» dedicat a la memòria del gran compositor. Llobet el va estrenar a Burgos el 13 de febrer de 1921. Per a l'ocasió havia transcrit dues peces de *El amor brujo* –“Romance del pescador” i “Canción del fuego fatuo”– que acompanyarien l'*Homenatge*; era la primera vegada que la música de Falla sonava a la guitarra.

El fet que un compositor que no tocava la guitarra escrivís per a aquest instrument, va ser un fet sorprenent. A conseqüència de l'exemple donat per Falla i per Llobet, en pocs anys la literatura guitarrística es veuria incrementada amb les aportacions de López Chavarri, Moreno Torroba, Ponce, Turina, Roussel, Broqua, Rodrigo, Frank Martin, Antonio José, Castelnuovo Tedesco, etc.

A partir d'aleshores, l'*Homenatge a Debussy*, la sentida elegia que Falla va fer sorgir de la guitarra, Llobet la portaria amb orgull en el seu repertori.

Els nombrosos concerts que Llobet va oferir a l'Argentina i les seves llargues estades a Buenos Aires havien creat un ambient favorable per a l'estudi i vitalització de la guitarra. El seu alumne Domingo Prat i la concertista Josefina Robledo, deixebles de Tàrraga, van contribuir a difondre la nova escola, en la qual es formaria la meravellosa guitarrista María Luisa Anido.

En 1918 Llobet quedaria impressionat per la precoç artista –que aleshores tenia onze anys– i es va ocupar de perfeccionar els seus estudis. A ella va dedicar el seu impromptu *Respuesta*, l'any 1922.

En els seus dos darrers anys a Sud-amèrica –1925 i 1929– va fer concerts a duo amb María Luisa Anido a Buenos Aires, províncies del nord d'Argentina i l'Uruguai. Per a aquest duo, Llobet va transcriure obres d'Aquin, Mozart, Mendelssohn, Brahms, Txaikowski, Bizet, Albéniz, Granados, Falla, López Chavarri, Aguirre, Villa-Lobos i Rogatis, tot creant un repertori important i atractiu.

En aquests anys va efectuar gravacions discogràfiques per als segells Odeon i Parlophon, algunes d'elles amb María Luisa Anido. D'aquesta època és el seu *Preludi original en Mi major*, la *Cançó del lladre*, les transcripcions de *Còrdova* d'Albéniz i la *Canción leonesa* de Villar i en els seus programes apareixien obres de Robert de Visée, Ponce, Roussel, Grau Villa-Lobos, etc.

El 1931 va viatjar per darrera vegada als Estats Units, contractat per la Library of Congress de Washington, on va interpretar sis peces per a guitarra sola, i va acompanyar la soprano Nina Koshetz a les *Siete canciones populares españolas* de Falla, que Llobet havia transcrit especialment per a aquest concert. Allà va ser nomenat Soci Honorífic de la institució.

Fins al 1933, recorre novament Europa i realitza la seva última gira estrangera a Alemanya. A partir del 1934, i després de gairebé quaranta anys de tasca incansable i viatges ininterromputs, roman a Barcelona amb la seva família, oferint concerts esporàdics a Catalunya. Això li permeté atendre de forma continuada els alumnes que en aquests anys sol·licitaven els seus ensenyaments. El 1935 escriu les seves últimes composicions, els

El pare de Llobet dibuixat per ell mateix (1890)

Dibuix de Falla dedicat a Llobet (1925)

Preludios en Mi major, i *La major*, que juntament amb *El mestre*, destaquen entre les seves creacions més evolucionades.

Després d'una vida feliç i plena de triomfs, la seva gran sensibilitat no va poder suportar les atrocitats de la guerra, que lentament van anar fiant el seu esperit. Amarat d'una profunda tristesa, les seves forces vitals el van abandonar i el matí del dia 22 de febrer de 1938 va morir a casa seva, a la Via Laietana, envoltat de la seva família. El dia següent va ser enterrat al Cementiri Vell; Joaquim Renart, el seu amic de la infantesa, va escriure en el seu diari: "Adeu Llobet, en pau descansis. Ja vas complir la teva obra. Que el llorer simbòlic que del jardí del poeta Apel·les Mestres t'hem posat junt a tu, sia el mellor homenatge que amics i admiradors t'ofrenem en nom de la veritable Catalunya".

Mestre i compositor del modernisme

Pertanyent a una d'aquestes generacions de grans artistes que van florir a Catalunya durant el període modernista, Llobet era de temperament senzill i no feia exhibició dels seus propis mèrits. En les seves declaracions d'agraïment envers Francesc Tàrraga mostrà el seu caràcter gentil i generós, semblant oblidar que ell havia arribat més lluny que el seu mestre.

La seva tasca l'heretaria tota una generació de nous guitarristes i, atès que va ser responsable del desenvolupament de la tècnica moderna de la guitarra, pràcticament ningú no ha pogut sostreure's a la seva influència. A més de María Luisa Anido i Domingo Prat, van rebre els seus ensenyaments:

Luise Walker, Rosita Rodés, Rosa Lloret, Gracià Tarragó, Eduardo Sáinz de la Maza, Antonio Francisco Serra, Magda Espinet, Ray de la Torre i Andrés Segovia, que l'any 1915 va venir a Barcelona per estudiar amb ell i arribaria a assolir gran celebritat.

Com a compositor, Llobet obre nous camins i possibilitats. El seu llenguatge és avançat i el tractament tímbric i harmònic suggereix una atmosfera màgica i evocadora. Les seves obres són reveladores d'un estil modern i el separen del romanticisme de Tàrraga. Les *Cançons populars catalanes*, algunes de les quals foren publicades en vida del seu autor, han ajudat a difondre els nostres cants, i han estat el suport més ferm en què Llobet ha prevalgut fins als nostres dies. La resta de les seves composicions van ser publicades, en la seva majoria, molts anys després de la seva mort, i això, unit al fet que la interpretació de gran part requereix un virtuosisme poc comú, no ha afavorit el seu coneixement i divulgació.

Després de la guerra civil, la postguerra i circumstàncies adverses van fer que la seva figura quedés injustament en la penombra. Tanmateix, coneixent la seva trajectòria i després de l'anàlisi de la seva obra, Miquel Llobet se'ns presenta com el gran mestre de la guitarra del segle XX i un dels cims més elevats de la seva història.

Avui, a l'estranger és més reconegut que en el seu propi país. A Barcelona, la seva ciutat, on podem sentir-nos orgullosos d'ell, no s'ha retut a la seva memòria el tribut que mereix, i en les publicacions o estudis que s'han fet sobre l'art i la cultura de la seva època, o se l'ignora totalment, o simplement se l'esmenta, sense tenir consciència de com ha estat, d'importat, per a la història de la guitarra i de la nostra música.

María Luisa Anido: apassionants vivències al costat del músic

per J. COMELLAS

Miquel Llobet era considerat el millor guitarrista del món. Va arribar publicat d'ell a l'Argentina arran dels concerts que hi havia de fer i també a l'Uruguai. Era l'any 1918. Es van fer molt amics amb el meu pare. Va ser en el curs de la seva primera gira allà. Va tornar el 1922 i va escriure música per a dues guitarres. Fèiem gires amb ell i amb el meu pare. Vam tenir una relació molt estreta. Després va tornar el 1925 i també el 1929. Aleshores no es viatjava amb avió. Jo crec que Miquel Llobet mai no va pujar a cap avió.

Qui ha pronunciat aquestes paraules ha estat una lúcida, intel·ligent, menuda, venerable i gran persona, anomenada María Luisa Anido, en un petit salónet d'un discret habitatge situat al cor del barri de Gràcia, a tocar del Teatre Lliure.

Darrera d'aquestes paraules, o del context en el qual han estat pronunciades, hi ha una història personal que se'm fa difícil silenciar. La primera vegada que vaig sentir anomenar Miquel Llobet va ser fa força anys, durant una entrevista –absolutament inoblidable– feta al gran cantant i poeta argentí Atahualpa Yupanqui. Jo aleshores encara era més analfabet en cultura musical del que ho sóc ara. I l'entusiasme amb què aquell artista excepcional parlava del guitarrista barceloní em va produir una sensació d'indefinible neguiteig. Sensació que se m'aguditzava en contemplar sovintejadament la placa situada l'inici del carrer de Sant Pere més Baix, a tocar del Palau, en què es perdura de manera succinta el nom d'aquest músic i la seva vinculació a aquell edifici; músic que després vaig tenir ocasió de comprovar que justificava plenament la consideració tan expansiva de Yupanqui. La figura de Llobet m'havia arribat a resultar obsessiva i això m'ha portat a viure un procés de recerca de possibilitats de vindicar-la que, a la fi, està esclatant en el “Tema” que ens ocupa. Procés en el qual la conversa amb aquesta persona tan encantadora que és María Luisa Anido ocupa un lloc molt important.

Ella va néixer fa 88 anys (els farà ara, el 26 de gener), a Buenos Aires, en el si d'una família d'origen gallego-català. Una àvia d'aquesta guitarrista tenia com a cognom Rigau. Va viure en un ambient de relativa comoditat i benestar i envoltada d'amor a la cultura per tots costats. Especialment pel patern.

–El meu pare era un idealista. El seu amor era la cultura. Fundava revistes de contingut artístic i les regalava. Pintava i també tocava bé la guitarra. (I afegeix:) El meu pare tenia ànima de mecenes (mentre adverteix que la seva mare també tocava la guitarra i cantava).

Als set anys d'edat va conèixer el que seria el seu primer mestre, un barceloní, Domingo Prat.

–I tant, que me'n recordo, d'ell. Jo aleshores tenia set anys. Em va presentar en concert quan tenia onze o dotze anys. En realitat ja vaig tocar en públic als 9 anys d'edat. Cronològicament sóc la primera dona a oferir concerts de guitarra. Almenys al meu país. Aleshores la guitarra era un instrument menyspreat. Les amistats de casa que se les donaven de “copetudos”, deien al meu pare: “Com deixes que la teva filla toqui la guitarra en públic?”. Aleshores la guitarra era un instrument de gautxos. Jo em sentia avergonyida, però el meu pare no es deixava impressionar per aquests comentaris. Tenia fe en l'instrument. Era un home molt culte.

Un pare que de jove tocava amb altres guitarristes argentins i que havia començat a estudiar amb l'esmentat Prat, un més dels molts grans noms de la guitarra catalans que van visitar l'Argentina en els primers anys d'aquesta centúria. Un pare que no va renegar pas la petita nena –sinó tot el contrari– quan va descobrir que amb cinc anys agafava la seva guitarra d'amagat. El possible o, més ben dit, l'impossible reny es va convertir en l'inici d'unes classes particulars impagables. Prat és, en tot cas, el primer esglaó d'una cadena de relacions de la senyora María Luisa Anido amb guitarristes catalans de gran relleu. El segon va ser Emili Pujol. Novament la memòria fidelíssima d'aquesta dona de tracte amable però auster, lluny de xerrameques aparatoses i supèrflues, esdevé material de gran valor.

–Emili Pujol és un capítol a part. Va venir a l'Argentina el 1918, contractat no sé per qui. Però es va produir una gran epidèmia de grip espanyola i van morir moltes persones. A Pujol, qui el va contractar el va deixar al vaixell, al port. Però el meu pare el va anar a buscar i el va portar a casa. Li va preparar concerts. Va estar un any o un any i mig a casa. Però jo no vaig estudiar amb ell. Era una persona meravellosa. Un sant. Una persona finíssima, boníssima. Pujol era la darrera etapa de Tàrraga.

**Miquel Llobet
amb Maria Luisa
Anido quan
aquesta era
una nena**

Tocava sense ungles. Prat i Llobet tocaven amb ungles. Jo també. Era un home molt fi, molt intel·ligent, escrivia molt bé. Sí, sí. Estava instal·lat a casa, on, a més, nosaltres érem quatre germans i hi residien tres germanes de la mare, conques com sóc jo.

Maria Luisa Anido sovint recorre, conscientment o inconscientment, a un deix d'ironia i de sarcasme indolent, com aquell que no vol, que demostra una finor d'esperit i una visió sorneguera de la vida que enriqueixen el seu encant personal. Així parla de les seves relacions personals amb la mare, d'una manera deliciosa.

—Quan em van oferir la càtedra al Conservatori de Buenos Aires, jo tenia prop de 30 anys i la mare em deia: “Ja t'acompanyo al Conservatori i després et vindré a buscar”. I jo li responia: “Papelonos, no”. Però m'esperava a la porta de casa. La meua mare era una dona del segle passat. Després vaig viatjar tota sola al Japó, Hong-Kong, Filipines..., sense saber idiomes. Em vaig dir: si m'ocupo d'aprendre idiomes, perdo els viatges. Prefereixo els viatges. Jo sóc molt independent.

La seva carrera concertística, desenrotllada sobretot després de la mort de la seva mare a finals de la dècada dels cinquanta, li va fer deixar la seva tasca docent des de les càtedres, també, a Olavarria i a Rosario.

—“Els alumnes necessiten professors, i no corresponsals viatgers”, em vaig dir. El món és molt gran. He estat a la Unió Soviètica diverses vegades, Àustria, Itàlia, que potser és el país que conec més, França... El meu debut a Europa va ser a Londres el 1951.

Sense voler, estem situant la imatge d'una concertista excepcional, reconeguda internacionalment, i que ara, quan conversem —la conversa va tenir lloc fa uns dos anys— encara té pendent la realització d'un viatge a Xile a impartir un curs sobre l'escola guitarística espanyola. És un personatge que incorpora, en la seva aparent senzillesa, el pes privilegiat de vi-

vències llegendàries i que, per tant, esdevé representant genuïna d'un moment històric excepcional; intrínsecament llegendari, valgui la redundància.

Ens acostem al gran objectiu de la conversa: aquest músic extraordinari que va ser Llobet i de qui la senyora Maria Luisa Anido serva un record molt viu.

—Amb Llobet vaig fer molts concerts a dues guitarres. Viatjàvem amb el meu pare. I ell em deia: “Mimita, quina llàstima que siguis dona, perquè si fossis home faríem molts concerts per Europa”. La meua família havia d'anar acompanyada per la família.

Aquí fa una digressió tot recurrent a aquell matís d'ironia sorneguera que he apuntat abans.

—Jo comprenc la gent jove. Comprendc la llibertat. Que les dones tinguin llibertat. Jo no la vaig tenir, però tampoc no sóc una vella remugaire. Jo comprenc els joves. El meu problema no era per Llobet, era per tot. La mare tenia por fins que travessés el carrer. Jo era una dona.

Després dels anys vint no va veure més Llobet. La seva relació va ser, doncs, intensa i inesborrable com curta.

—Quan viatjàvem junts sempre era per l'Argentina i Uruguai. No sortíem mai de Llatinoamèrica. Sé que va viure molt a París. Parlava molt bé el francès. Tots els anys anava a Alemanya i crec que també viatjava molt als Estats Units.

—Quina creu que va ser l'aportació més important de Llobet a la guitarra?

—Sobretot, el que destacaria és la seva gran cultura musical. Quan venia a casa tocava fragments d'òpera al piano. Viví per i per a la música. Li agradaven les petites reunions. Mentalment sempre feia música; feia unes transcripcions meravelloses. No les feia del piano, sinó directament de la partitura orquestral. Tenia un gran sentit orquestral de la guitarra. Escoltava molta música. Escoltava la música amb sentit orquestral. Tenia un domini extraordinari de la

tècnica. Era un gran virtuós. Però a més de ser un gran virtuós, era un gran músic, molt profund. Era molt músic i molt culte. Era amic de Falla, d'Albéniz, de Granados. Jo he vist una foto seva amb Albéniz. Es feia amb tots els grans músics del seu temps.

Ara incideix en una de les característiques humanes més definitòries del guitarrista català que el contrast amb un altre gran nom fa ponderar encara més positivament.

—El va perjudicar molt la seva gran modèstia. No necessitava l'aplaudiment. El seu món era més interior que no exterior. Una mica com també Tàrraga, que era molt modest. Amb Segovia es van fer molt amics. Segovia, l'únic que respectava era en Llobet. Llàstima que Llobet fes les coses tan en pla petit. Segovia va portar la guitarra al Metropolitan i al Teatro Colon. Com que era tan arrogant... Llobet es conformava amb els seus amics. Deia: "Doneu-me tres notes, què voleu que faci?". I amb tres notes feia un tema amb variacions, o una masurca... només amb la base de tres notes. Ell amb això era més feliç que tocant al Metropolitan o a la Scala de Milà. Jo el comprenc cada vegada més, Llobet. Hi ha qui busca la fama, el renom. Llobet, no. Ell era per damunt de tot un ésser humà.

María Luisa Anido va enregistrar diversos discos a dues guitarres amb ell.

En aquest punt de l'entrevista i per sintonia d'idees, no vull deixar de reproduir el judici de la senyora Anido sobre un altre músic important, el ja esmentat Atahualpa Yupanqui.

—Som de la mateixa lleva. Érem amics. Era un home genial, com a músic i com a poeta. Tenia "punta". Jo també estimo molt la cultura popular. Sóc molt del poble. Estimo molt la gent pobre.

María Luisa Anido resideix a Barcelona d'engà que el 1974 va prendre una decisió que ajuda a definir la seva acusada personalitat.

—Encara que sóc tímida, a vegades sóc rebel. Estava farta de cops d'estat militars al meu país, que es produeixen des del 1930. Va començar el 6 de setembre del 1930 i cada any cops militars. Jo ja estava sola. Tenia una alumna filla d'un coronel que treballava amb Videla. Jo havia de viatjar a la Unió Soviètica. I la mare de la noia em deia que havia de demanar permís a l'exèrcit. Jo ja havia demanat permís a l'ambaixada russa a Buenos Aires. Si jo afluixava, em demanaven que toqués per als discursos que feien els mandataris per televisió. Per què, si jo no pensava com ells? Si hagués tingut fills o família, aleshores ja hauria estat diferent. Jo aleshores ja tenia vinculacions amb Catalunya. No és que hi tingués amics, però no me n'hauria anat a viure a Londres... Barcelona és el lloc més europeu d'Espanya.

Tanmateix, aquí, malgrat el reconeixement que ha tingut especialment en els mitjans guitarrístics —damunt un moble llueix una distinció de la Societat Gui-

tarrística de Catalunya—, va ser objecte d'algun intent d'apoderament patrimonial ignominiós, salvat en darrera instància gràcies a la família d'un alumne seu distingit, el guitarrista Guillem López Quer. En tot cas, ella ara viu tranquil·la, amb més alumnes gairebé dels que pot atendre i serà protagonista destacada de l'exposició dedicada a Miquel Llobet que promou el Museu de la Música aquests dies. Lluny ja de recordances, parla del seu instrument, la guitarra, amb un amor "maternal" absolut.

—És l'instrument més íntim que hi ha. És com un perllongament sentimental d'un mateix. És confidenciat, discreta, parla a l'orella. Va del cor al cor. Jo també he estudiat piano i violí, però... La guitarra és com la perllongació del cor humà convertit en música.

La frase darrera és d'una bellesa corprenedora i ella l'ha dita amb una discreta convicció. Amb una naturalitat que denuncia fins a quin punt ho té íntimament assumit. Sense cap mena d'ànim exhibicionista ni voluntat pretensiosa de llegar la gran frase a la posteritat.

—Quines limitacions té?

—Depèn del que es busqui. Jo he tocat el Concierto de Aranjuez amb orquestra al Japó i a altres països. Però m'agrada més sola. Per escoltar-la m'agrada amb orquestra, però per a mi m'agrada sola. En la solitud, la guitarra... El meu pare tenia camps i a mi, que era la filla petita, em portava a l'estancia. Jo sóc de la plana..., té un encant especial. Allà hi ha les dues immensitats: cel i terra; la guitarra allà té un sabor especial, a mans dels gautxos. Tot depèn del temperament de cadascú. Jo sóc solitària i per això m'agrada el més solitari dels instruments. La guitarra sempre ha estat molt bona companya dels homes. Els gautxos a cavall la porten penjada a l'esquena. Com a instrument, no n'hi ha cap més. Jo em pensava que només era cosa de la raça. Però no és així. S'ha divulgat arreu del món. Potser precisament per aquesta dimensió solitària...

Si abans hem parlat d'un moment llegendari, aquí podem fer-ho d'un món també autènticament llegendari evocat per la senyora Anido amb una molt exacta i sentida precisió.

Acabem tornant a Miquel Llobet, encara que sigui trencant o sincopant el ritme de la conversa. Tornem al recordatori de la figura que avui ens cal destacar abusant de la memòria i de la categoria excepcional d'aquesta dona, María Luisa Anido, que essent com és un autèntic tresor en el pla artístic i personal, viu mig amagada en un racó molt anònim del més individualitzat dels barris barcelonins.

—A Llobet, —referma amb tota la seva autoritat la senyora Anido—, no se li ha donat tota la importància que mereix i que té en la història de la guitarra. Potser per la seva modèstia. Però crec que a poc a poc el seu nom serà justament vindicat.

XXII^è. Cicle de Divulgació Musical

Del 20 de gener al 14 de juliol de 1995

Divendres, 20 de gener

Quartet de cordes ABRENE

Jordi Coll, violí

Jordi Gimeno, violí

Jordi Cos, viola

José Ignacio Etxepare, violoncel

Divendres, 17 de febrer

TXELL SUST & AUGUST THARRATS TRIO

Txell Sust, veu

August Tharrats, piano

Artur Regada, contrabaix

Aldo Munari, bateria

Divendres, 24 de març

LAURA FOLCH, violoncel

LLUÍS AVENDAÑO, piano

Dissabte, 22 d'abril

DIXIELAND TRIO

Pau Casares, clarinet

Ricky Araiza, banjo

Artur Regada, contrabaix

Dissabte, 20 de maig

ALAMAR

Carles Collado, percussions afro-llatines

Luigi Cabanach, guitarra acústica i veu

Lluc Pi, guitarra, baix i veu

Divendres, 9 de juny

COCKTAIL DE CLARINETS

Queralt Roca, clarinet

Albert Gumí, clarinet, corno di basseto

Amb la col·laboració de:

Manel Vega, contrabaix

Javier Juanco, guitarra clàssica i de jazz

Divendres, 14 de juliol

Concert de Cloenda

CLAU DE LLUNA

Cesc Sans, flabiol i tamborí, gralla, viola de roda, percussions, veu i animació

Francesc Tomàs, guitarra barroca, guitarró, mandola i violí

Pep Coca, contrabaix, percussió i veu

Pere Pau Jiménez, acordió diatònic, cornamuses, tarota, flauta travessera i veu

Charo, animació

Lloc: Auditori de la Llar de Jubilats

Hora: 21,30 h.

Organitza:

Ajuntament d'Arbúcies

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

El tenor Nicolai Gedda visità Barcelona el passat mes de novembre amb motiu del Concurs Internacional de Cant Francesc Viñas. En aquesta ocasió, a més de ser un dels més destacats membres del jurat, es permeté –i ens oferí– el luxe de delectar-nos amb la interpretació d'algunes àries durant el concert dels premiats en el certamen d'enguany. Lliçó de cant? Desafia-

ment a la joventut? Voluntat d'encoratjament als cantants novells? Record d'una època que encara triomfa? Segurament, una mica de tot plegat. I, això sí, i per sobre de tot, el seu saber fer i l'exemple artístic i humà, que demostrà tant a l'escenari com en una conversa més íntima, tot aprofitant les poques hores lliures entre les proves del concurs.

NICOLAI GEDDA

Un veterà que mira al futur

per NONA AROLA I VERA

La darrera vegada que vostè va venir a Barcelona fou per al concert amb Victòria dels Àngels organitzat per Ibercàmera. Quin record en té, d'aquell concert i de Victòria dels Àngels?

–Bé. Fou una experiència molt agradable, perquè vaig venir dos o tres dies abans del concert, ja que era la primera vegada que feiem plegats aquest programa: duets de Schumann i un altre grup de duets de compositors francesos, com Fauré, Saint-Saëns, Berlioz, etc. Vàrem assajar molt amb Geoffrey Parsons a casa de la Victòria, aquella meravellós casa. Van ser uns dies preciosos, i per acabar-ho d'arrodonar, el concert en aquesta magnífica sala que teniu a Barcelona, el Palau de la Música, que és una de les sales més boniques que jo mai he vist, amb una acústica meravellós. Fou realment una experiència única. Sempre que es fa un recital, un programa per primer cop, hi ha una mica més de tensió, però realment va anar molt bé, el públic va mostrar-se molt càlid i en tinc un record magnífic. Després

vam fer deu concerts més amb aquest mateix programa: a Madrid, Londres, Roma, al Festival d'Istanbul, a altres llocs de la Gran Bretanya, etc., i sempre amb molt d'èxit.

–Penso que aquell concert amb Victòria dels Àngels podia convertir-se en una gran lliçó per als joves cantants. A propòsit d'això, ¿creu vostè que actualment hi ha suficients intercanvis entre els cantants ja famosos i consagrats i els joves que comencen?

–No ho sé. A mi personalment m'agrada quan els joves cantants se m'apropen després del concert i em pregunten coses, sobre com estudiar, o sobre la veu o la interpretació. Penso que això està molt bé i m'agrada molt que ho facin. En aquests darrers anys m'he dedicat també una mica a la docència, no tant com m'agradaria o com podré fer potser més endavant, perquè ara de moment encara estic centrat en la meua carrera i no em queda massa temps. I això és una feina que en vol molt, de temps. Però a mi m'agrada, aquest contacte.

–Parli'm una mica de la seva tasca en aquest aspecte.

–Bé, intento sempre diferents coses, perquè és un mestratge difi-

cil i diferent per a cada persona i jo l'única cosa que puc fer és intentar ajudar. Quan algun jove ve a veure'm per primer cop, d'entrada m'interessa escoltar-lo i li faig cantar alguns fragments i alguns exercicis per sentir algunes notes del registre agut, central i greu, i això em permet veure qui tinc davant i què necessita. I llavors començo, durant mitja hora, a suggerir-li alguns exercicis útils que ell pugui fer a casa, vocalitzacions, etc. Després treballem també el fraseig, la manera de dir certs passatges del seu repertori habitual i els comentem i cerquem quins són els problemes i les dificultats principals. L'ajudo i treballo amb ell. Si ell troba en això un ajut, una millora, llavors l'animo a venir més vegades i a continuar el contacte. És clar que això molts cops és el problema principal, perquè generalment faig les classes a Suïssa, però no hi estic massa temps, com a màxim dues setmanes, i després me'n torno a Estocolm, on visc normalment i on tinc també un estudi. Però, clar, sempre hi ha el problema del desplaçament. Generalment faig les classes a Ginebra, i la gent ve de Berna,

d'Alemanya, etc., i han de conduir tres o quatre hores abans d'arribar i el cansament no és el més indicat abans de posar-se a estudiar i de fer més profitoses les lliçons. Això és un problema, en l'actualitat. Quan jo era un estudiant, tenia el meu professor a Estocolm, sempre a la vora, i podia fer lliçons tres i fins i tot quatre cops per setmana, durant dos o tres anys, i el mateix em va passar quan vaig anar al Metropolitan, el 1957, i vaig continuar estudiant i formant la meua veu. Vaig trobar una mestra encantadora que vivia a Nova York i durant els meus contractes de cinc o sis mesos al Met aprofitava per fer unes classes llarguíssimes cada cop que jo ho necessitava o tenia algun problema. Per tant, vaig tenir sempre la possibilitat de veure i de treballar amb els meus mestres molt sovint, i això crec que és molt important per al jove que comença, per tal de fer

progressos de veritat, ja que el cant és un procés continuat i quan fas un progrés estàs content i tot va bé, però també és molt fàcil equivocar-se i obstaculitzar aquesta progressió. Per això és molt important el control continuat i sistemàtic d'allò que estàs fent i això és una cosa que jo intento tenir sempre molt present amb els meus alumnes, i quan hi ha algú que realment no pot venir sovint fins on jo em trobo, li plantejo de seguida la conveniència de trobar algú que li pugui dedicar aquell temps i la constància que jo no puc oferir-li, un mestre que el pugui controlar com a mínim tres cops per setmana.

—Creu vostè que l'actual vida moderna, plena d'estrès, de presses, de viatges, és la vida ideal per a un cantant?

—No, ben segur que no, i cada vegada esdevé una vida més difícil per als joves cantants. I

un altre problema per a ells és la pressa a arribar al capdamunt. L'objectiu de tota carrera de seguida es converteix en una ràpida obtenció de diners. Jo, en els meus principis, fins i tot quan ja havia fet coses importants, continuava encara estudiant i treballant la meua veu com en els primers dies, i per preparar un nou debut, m'hi podia passar tres anys.

—¿A l'hora de fer el seu debut, un cantant ha d'estar totalment preparat o hi ha coses que només les podrà aprendre damunt l'escenari i a còpia de cantar?

—Abans era més així, però en canvi ara crec que un cantant ha d'estar molt més preparat, perquè els teatres no tenen temps per perdre: el temps costa diners. Tot és una qüestió de diners! En els meus temps, quan jo vaig començar, la situació era diferent, es feia un gran treball de sala, els assaigs et servien per preparar

el paper, per madurar-lo, i en certa manera els teatres eren els qui construïen els joves cantants que després esdevindrien famosos, era un mestratge assolit al llarg dels assaigs. Ara és diferent, es demana experiència ja d'entrada i les carreres es construeixen segons la demanda dels teatres, no de les possibilitats reals de cadascú. Això és una llàstima i un risc, perquè d'aquesta manera es fan malbé moltes veus i moltes carreres, perquè s'arriba massa d'hora, i en canvi les coses volen el seu temps. I, a més, hi ha molt poca gent, actualment, al capdavant dels teatres realment capaços de projectar o encaminar la carrera d'un jove cantant.

—Quines són les qualitats indispensables per arribar a ser un bon cantant?

—Bé, cal una mica de tot. Sens dubte, cal tenir una bona veu, perquè és la matèria primera, però sobretot és important la musicalitat, perquè si un és músic no tindrà problemes a l'hora de cantar i d'interpretar. És clar que una millor qualitat de la veu l'ajudarà, però per sobre de tot el cantant ha de ser un músic.

—Però, d'aquests factors: quins han de ser innats i quins poden aprendre's?

—Innata és la presència escènica, el temperament, els diferents temperaments, és clar, i la personalitat. Maria Callas tenia la seva i era única, inimitable. Pots ajudar

algú a desvetllar el seu temperament, però si ell no el sent, no aconseguiràs gaire cosa. Hi ha coses que és possible ensenyar-les, d'altres no. Per exemple, si

que es pot aprendre o adquirir una bona tècnica, el domini de la veu, l'estil, el fraseig, però cal també una musicalitat innata.

—Hi ha diferències tècniques

Nicolai Gedda és una persona plena d'afabilitat i cortesia. Pausat i tranquil, es pren la vida amb calma i comoditat i gaudeix plàcidament dels darrers anys de la seva carrera com a cantant, a la vegada que obre encara nous horitzons: com a mestre, com a membre de jurat de concursos, o com a simple turista. La seva dona l'acompanya i plegats aprofiten el temps lliure per passejar i anar de compres, una afició que els atrau força, si jutgem per l'embalum d'equipatge que els acompanya. Vaig tenir l'oportunitat d'anar-los a rebre a l'aeroport a la seva arribada a Barcelona amb motiu del Concurs Viñas i de constatar que per a una estada de poc més d'una setmana..., viatjaven amb sis enormes maletes! Quan van marxar... s'havien convertit en vuit, i el contingut de les dues noves no era només el resultat de l'acolliment del públic al Palau de la Música, o per l'interès despertat entre la premsa en general, o per les atencions i eficàcia dels organitzadors del concurs. Ni contenien, només, records ingràvids del fantàstic i càlid clima de Barcelona el mes de novembre, tan diferent de la seva Suècia natal, o fotografies i postals de la nostra ciutat, que tan agrada a Nicolai Gedda. No. Pel pes de les maletes, els records que contenien eren molt més materials i contundents. O potser l'únic secret del seu equipatge... és, senzillament, la quantitat de simpatia que Gedda prodiga contínuament a qui el tracta i que s'emporta arreu on viatja.

entre la manera de cantar en el passat i l'actualitat?

—No, no ho crec. Els mestres i els cantants parlen dels mateixos temes tècnics que s'han fet servir

sempre, el suono coperto, el fraseggio, etc., tot termes que provenen de l'antiga escola italiana. Potser hi ha diferències en la interpretació d'aquesta escola, però no en l'essencial.

—Es parla de crisi de veus, que no en surten de noves, etc., ¿però és una qüestió realment per manca de veus, o el que manca són mestres, educadors d'aquestes veus?

—Bé, jo no ho crec, que hi hagi crisi, és simplement una escassetat de bons mestres. Aquesta és una dificultat corrent entre els joves cantants. Alguns em vénen, després d'haver estudiat ja sis o set anys amb més d'un professor, però sense que els hagin explicat i fet entendre moltes de les coses més essencials. No els ho han dit...; potser és que no els ho han sabut dir.

—Què és més determinant per a la carrera d'un cantant, la tècnica, la qualitat de la veu, el públic, un bon agent, les firmes discogràfiques?

—Primer de tot, quan una persona pren la determinació de convertir-se en cantant, més o menys ja té els seus propis somnis de futur, els seus projectes. Però, malauradament, moltes vegades consisteixen en una carrera meteòrica, que li permeti fer diners. Potser una carrera curta, però que el faci ric. Ara bé, el cert és que cal anar amb molt de compte, cal tenir cura de la veu, no voler córrer massa, perquè només així podràs fer una carrera

llarga. Potser no tan brillant i meteòrica, però sí més llarga, i això, en el fons, dóna una satisfacció molt més gran. Els agents... els agents, per desgrà-

Nicolai Gedda durant la seva actuació al concert de guanyadors dels Concurs Viñas 1994, al Palau de la Música

cia, tinc la impressió que actualment només molt pocs agents –com ha passat sempre, d'altra banda– són capaços de “construir” adequadament la carrera d'un jove cantant. És una tasca difícil, perquè implica que ha de conèixer bé aquell jove cantant que té entre les mans, ser capaç d'encertar quines seran les seves possibilitats, i a més l'ha de saber convèncer de fer les coses justes i al seu moment. Ha de saber on i què. Pot haver-hi una oferta temptadora al Metropolitan, que potser és justa quant a repertori, però que potser arriba massa d'hora. No s'ha de cantar aquell repertori al Metropolitan, de moment, sinó que de primer cal cantar-lo en un altre lloc, adquirir l'experiència justa i després debutar al Met. Jo tinc la impressió que molts cantants joves volen fer massa coses i massa aviat. Tot ha de ser, per força, ben important, en gran quantitat i de seguida, i això és un error, per-

què sense adonar-te'n et pot dur a la desaparició fulminant.

–Què cal per entrar als grans circuits, als grans teatres?

–La preparació, i també la sort enorme de trobar les persones justes en el moment adequat. Jo, als vint-i-nou anys, ja cantava a l'Òpera de París en la funció inaugural, o el Rigoletto al Covent Garden, i estava començant una gran carrera, perquè havia tingut la sort de trobar les persones adequades. Però no tothom és tan afortunat. És una qüestió del destí. Però, d'altra banda, un jove cantant ha de saber discernir també per a qui és important cantar, qui convé que l'escolti. Si fas una audició per a un director molt famós, cal valorar molt bé què és el que t'està oferint. Fins i tot el gran Von Karajan va fer malbé moltes veus fent-los fer coses equivocades, massa feixugues, o fent-los cantar en excés. Però, és clar, un desitja cantar per a Von Karajan, per-

què és una oportunitat única i important..., però que pot ser perillosa, també! I hi ha molts casos, com aquest.

–Vostè té un repertori molt ampli, que abasta fins i tot la música contemporània.

–Sí, però sobretot jo he cultivat el repertori romàntic.

–Però per exemple ha interpretat Vanessa de Samuel Barber, o The last savage de Menotti.

–Bé, sí, he fet alguna incursió en aquest repertori del segle XX.

–Creu vostè que l'òpera és un gènere encara viu, o que és quelcom que pertany al segle passat?

–Sí, desgraciadament és una mica així. Quines òperes modernes podem esmentar? Ben poques. Perquè es poden comptar amb els dits d'una mà les òperes modernes que han tingut èxit. La gent prefereix sentir una música més melòdica, més agradable, però per altra banda també és cert que hi ha unes poques obres que han causat un impacte important,

que han despertat l'entusiasme del públic i que han aportat alguna cosa a la música contemporània. Per exemple, Schönberg és el darrer compositor modern. Schönberg, i Britten...

—I Alban Berg, potser?

—Sí, sí, Alban Berg també. Les seves obres escèniques, Lulù, Wozzeck, són importants. Però són ben pocs...

—En quin repertori se sent millor?

—En el romàntic, sens dubte, però també el Britten que deiem ara, i no tan sols el de les òperes.

—Sí, perquè realment vostè és un cantant molt versàtil, que ha cultivat l'òpera, el recital, l'oratori, l'opereta... Quin és el gènere que prefereix?

—No ho sé, depèn. És difícil triar. Depèn de moltes coses.

—Creu, però, que hi ha veus més aptes per fer un gènere o un altre, o que realment un artista hauria de ser capaç d'afrontar qualsevol gènere?

—Bé, depèn també de la veu que es tingui, perquè per exemple algú que fa molt repertori wagnerià, una soprano wagneriana, ho tindrà potser difícil per fer un recital... Sí, pot cantar els Wesendoncklieder, però li serà més difícil adaptar la seva veu a Schubert, per exemple. Dependrà sempre del seu tipus de veu. Jo, personalment, he de dir que estic realment molt content d'haver pogut cantar coses tan variades i diferents, repertori francès, italià, rus, òpera americana, etc., i d'haver-ho pogut combi-

nar amb recitals constituïts per repertori típicament alemany, amb grans clàssics com Schumann, Schubert, Strauss. No he acabat mai d'entendre aquests cantants que agafen una sola òpera i fan només aquell personatge, i alguns cantants ho fan. Agafen Tosca i no fan res més, d'una ciutat a l'altra. Potser és més fàcil, però a mi em sembla que deu ser una mica empobridor.

—La seva carrera discogràfica és realment important en quantitat i en qualitat. Què prefereix, el concert, la representació en directe, o bé l'enregistrament?

—L'enregistrament, perquè els concerts en viu són molt més esgotadors per als nervis. Natural-

"Hi ha escassetat de tenors. No sé què caldrà fer..."

ment, si és un programa que ja has fet molts cops, no tant, però de totes maneres en l'enregistrament pots arribar a ser perfecte, i en canvi en el recital no sempre ho pots ser al cent per cent. És clar que el concert en viu té el seu encant, el seu clímax, aquell punt excitant de tot el directe. Però com a elecció personal, em quedo amb el disc.

—Quants discos ha enregistrat, aproximadament?

—No ho sé. Massa. Més de dos-cents.

—I pel que fa a les posades en escena, què en pensa, dels registes? Creu que actualment un bon cantant cal que sigui també un bon actor?

—Sí, és important que ho sigui, però per altra banda he de dir que no m'agraden els directors d'escena actuals, aquestes versions modernes... Massa sovint

fan coses del tot gratuïtes. No m'agraden. (Vist que el tema es podia fer incòmode i que l'afabilitat natural que fins aquell moment Nicolai Gedda m'havia demostrat s'alterava lleugerament i corria el risc de desaparèixer per obra dels registes, em vaig afixar a canviar de tema.)

—Què en pot dir, del Concurs Viñas?

—Bé, és un bon concurs, amb molts cantants que hi participen, alguns d'un gran nivell. Però encara, un cop més, he constatat que es presentaven molt pocs tenors. Hi ha escassetat de tenors. No sé què caldrà fer...

—I, ja per acabar, quin seria el seu consell principal a un jove cantant?

—És difícil (llarga pausa). Que no tingui pressa a fer carrera. Que no vulgui fer les coses massa aviat, perquè pot ser fatal per a ell. Sé que és fàcil dir-ho i més difícil fer-ho. El problema és el sistema de vida d'avui dia. Perquè avui la vida és molt més difícil que no pas quaranta anys enrrera. Entenc que els joves tinguin pressa, però tot i així cal que s'agafin el temps necessari per estudiar i que pensin sempre que la veu és quelcom molt fràgil i que està en tot moment sotmesa a grans perills. Per tant, els errors en aquest sentit es paguen sempre cars. El consell, per tant, més important, és que tractin d'evitar aquests errors. I que no tinguin pressa.

Realment, a la vista dels resultats, seria bo seguir el seu consell, perquè no tothom, als 69 anys d'edat, es pot permetre el luxe d'estar encara en carrera, i de cantar "Kuda, kuda" d'Eugeni Onieguin, "De'miei bollenti spiriti" de La Traviata o "Amor ti vieta" de Fedora com ho va fer Nicolai Gedda en el concert de cloenda del Concurs Francesc Viñas d'enguany. I, segurament, Gedda es podrà permetre el luxe de no tenir cap pressa per plegar, encara.

L'Aventura de la Guitarra
La Aventura de la Guitarra
The Adventure of the Guitar
Santi Figueras

tel. 318.06.05 - fax 412.05.01

DINISIC

CATALUNYA MÚSICA PROPOSA

La Jove Orquestra Simfònica de Catalunya

per VICTÒRIA PALMA

Quan el 26 de setembre de 1993 es presentava en públic per primera vegada, al Teatre Jardí de Figueres, la Jove Orquestra Simfònica de Catalunya (JOSC), es posaren les bases d'una experiència artística destinada a jugar un gran paper en el panorama musical català.

Aquell concert, en el qual els joves intèrprets s'enfrontaven no res menys que a una simfonia de Johann Christian Bach, un concert de Wolfgang Amadeus Mozart, una simfonia de Joseph Haydn i una suite de Franz Schubert, marcà el punt de partida per a una formació que des d'aquell moment s'ha presentat ja a Cervera, Reus, Barcelona, Torroella de Montgrí i Santes Creus. I ho ha fet aconseguint un excel·lent acolliment per part del públic i de la crítica.

blic i de la crítica.

Com assenyalà Josep Pons, director de la Jove Orquestra, l'objectiu bàsic del nou conjunt és *preparar intèrprets capaços d'enfrontar-se amb el repertori clàssic amb totes les eines que el coneixement dels instruments i l'estil de l'època propociona*. La JOSC, que es reuneix dos cops l'any, vol que els joves intèrprets tinguin perspectiva professional immediata quan es troben en la fase final de formació acadèmica al conservatori.

Amb la finalitat d'introduir els components de l'orquestra en tots els estils musicals, la segona tongada de concerts, que tingué lloc el juliol de 1994, estigué dedicada al primer romanticisme (Mendelssohn i Beethoven). La vocació pedagògica de la JOSC es posa de manifest en el fet que els seus components reben, al costat de la formació instrumental i es-

trictament musical, ensenyaments complementaris de tipus estètic i cultural sobre l'època històrica en què visqueren i compongueren els músics les obres dels quals interpreten. D'aquesta manera s'aconsegueix, com diu Josep Pons, *una visió globalitzadora de l'art: la cultura*.

Amb aquests antecedents no ha d'estranyar que Catalunya Música vulgui contribuir a acostar la magnífica tasca musical que realitza la JOSC a tots els seus oients. És per això que el vinent dia 9 de gener, a les 9 del vespre i, des del Palau de la Música Catalana, Catalunya Música oferirà en directe i sota la direcció del seu titular, Josep Pons, un concert integrat per l'*Obertura Coriolà, op. 62*, de Ludwig van Beethoven, els *Wesendonk Lieder*, de Richard Wagner, i la *Sinfonia núm. 8, op. 88* d'Antonin Dvorák.

XLI CONCURS INTERNACIONAL D'EXECUCIÓ MUSICAL MARIA CANALS DE BARCELONA

«Membre de la Fédération Mondiale des Concours Internationaux de Musique»

Presidenta d'Honor: S.M. La Reina Sofia d'Espanya
Del 22 d'abril al 9 de maig de 1995

PIANO/CANT

Límit d'inscripció: 15 de febrer de 1995
Total Recompenses 2.100.000 ptes.
Medalles - Diplomes d'Honor

PIANO JUNIORS

Límit d'inscripció: 15 de febrer de 1995
Total Recompenses 1.300.000 ptes.
Medalles - Diplomes d'Honor

Patrocinat per:

MINISTERIO DE CULTURA
Instituto de las Artes Escénicas y de la Música

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Ajuntament de Barcelona
Àrea de Cultura

Diputació de Barcelona
Servei de Cultura

Inscripcions i bases: ARS NOVA

Gran Via de les Corts Catalanes, 654 08010-Barcelona. Tel. 318 77 31

Varèse i Delàs comparteixen cartell a l'OBC

per CARLES LOBO

“**E**dgar Varèse, marginal i solitari, inimitable bloc erràtic”.*

Amb aquests mots de Pierre Boulez (del llibre *Points de repère*) dibuixem el perfil d'un dels compositors més personals que ha donat el nostre segle. Edgar Varèse (1883-1965), tot i ser francès d'origen va sentir la necessitat imperiosa d'“autoexiliar-se” als Estats Units en un simbòlic refús del passat centreeuropeu que tant havia pesat en la seva educació. Varèse volia i havia de trencar (al preu que fos) amb aquesta espasa que penjava constantment sobre la seva condició de creador.

En un principi va estudiar matemàtiques i enginyeria, però als 21 anys i sense el consentiment familiar va decidir dedicar plenament la seva atenció a la música. Per definir-se en el camp estètic, Varèse ens adreça al seu vessant de formació més científica: *Trobo més inspiració musical en la contemplació de les estrelles -si pot ser amb un telescopi- i en la profunda poesia de certes explicacions matemàtiques que no en la conversa més sublim sobre les passions humanes. De totes maneres, no s'han de buscar planetes ni teoremes en la meua música.* Música que per a Varèse ... no és un relat, no és una il·lustració, no és una abstracció psicològica o filosòfica. És, simplement, la meua música. Té una forma definida que es pot percebre més correctament escoltant-la que no elucubrant-hi: l'anàlisi és estèril. I en Varèse la necessitat de crear una nova música és total, absoluta... radical!

Aquesta nova música no podia prescindir de la transformació del que havia estat la tradició, tant en els paràmetres sonors com conceptuals. La creació nova havia de passar pels camins d'una autèntica revolució que afectaria tots i cadascun dels aspectes de la composició i la interpretació, des de la instrumentació a la forma, el ritme, la melodia o l'harmonia.

Varèse seria un inconformista. Es va avançar al seu temps i va marcar els azimuts del que hauria de donar de si l'evolució musical, lluny dels camins dels postulats potsweberians.

Varèse va tenir una veritable obsessió a introduir nous instruments a les plantilles de la inamovible orquestra del segle XIX (instruments de percussió o electrònics: *Amériques*, *Déserts*, aquesta última va ser l'obra que va consolidar el moviment *Musique Concrète* a París): va treballar (com Telemann 200 anys abans, pel que fa a noves combinacions tímbriques i instrumentals) per descobrir nous sons, noves tímbriques i esborrar les fronteres entre el so i el soroll: va ser dels primers compositors a escriure obres únicament per a instruments de percussió (aquesta va ser una família instrumental amb la qual Varèse es va trobar molt còmode i a la qual va fer moltes aportacions: *Ionisation*, la primera obra occidental escrita únicament per a la percussió); va ser també dels primers a treballar en el camp de l'electrònica (*Poema électronique*): un camp aquest en què Varèse va ser un veritable pioner tot treballant amb els científics en la recerca del que després seria la música electroacústica.

Pel que fa a la utilització de la corda, en Varèse la corda és sovint percutida amb atacs durs, una corda gairebé oblidada, inexistent, una corda que deixa lloc als instruments de vent i, sobretot (com ja hem vist), als de percussió.

En *Déserts*, l'obra que avui ens ocupa, hi trobem reunit tot allò d'innovador pel que fa a la plantilla instrumental de l'orquestra. És a dir, no hi ha corda, un gran desplegament d'instruments de percussió i de vent; a més, l'electrònica, suportada en una cinta magnètica en la qual diferents sons extrems de l'acústica real són transformats i elaborats.

En una de les seves estades a París va ser quan va compondre *Déserts*, després d'un parèntesi compositiu (desert creatiu?) de dues dècades. La intenció darrera de Varèse en aquesta pàgina cabdal de la seva producció és sobretot la d'entrar de ple en aquells espais tan interioritzats al nostre ésser, tan nostres que, en moltes ocasions, no solament els oblidem, sinó que els obviem.

En aquest mateix programa de l'OBC, hi trobem un compositor català absolutament desconegut per la majoria del públic, dels melòmans i àdhuc el món professional. Qui es-

criu aquest comentari també es declara entre els qui l'hauran descobert per primer cop després de l'audició de l'obra que ens oferirà l'Orquestra. Parlem de:

Delàs va néixer a Barcelona el 1928 i, a més de compositor, era director i havia estudiat lleis. Després, com molts dels seus companys de generació, es traslladà a Alemanya per tal d'ampliar estudis, país on fixà la seva residència (concretament a Colònia) als 30 anys d'edat. Abans, però, havia estat convidat a Barcelona a dirigir una sèrie de concerts de música contemporània i també va ser director de l'orquestra de la ciutat de Bilbao.

El 1958, doncs, s'estableix a Colònia i treballa en diferents ens radiofònics i estudis i laboratoris d'electroacústica, sobretot el Studio für Elektronische Musik (creat el 1951), que va ser considerat el braç tècnic dels cursos de Darmstadt, allà on es gestionà principalment l'esdevenidor de la que coneixem com a música d'avantguarda i contemporània.

La música de Delàs parteix del dodecafonisme de Schönberg, però aviat el seu llenguatge evoluciona cap a formes més lliures i aleatòries, cap a l'electroacústica i la nova tímbrica, amb tot el que de recerca això significa.

Segons els programa de mà d'aquest mateix concert, l'obra que sentirem de Delàs (*Episodios en el recuerdo*) està basada en una d'anterior (*Episoden des Tages und der Nacht*), i si aquesta trasllueix una actitud més compromesa per part del compositor, accentuada per una dimensió gairebé programàtica, en aquella el tractament s'acosta més a la puresa sonora suportada per una major elaboració estructural i riquesa formal.

* Comentari extret del que el mateix autor escriví per al programa de mà d'un dels concerts de l'Orquestra de Cambra Teatre Lliure el maig de 1992.

TEMPORADA OBC 94-95
Déserts d'Edgar Varèse
Episodios en el recuerdo, de Josep Lluís de Delàs
i obres de Respighi i Ravel
Palau de la Música Catalana
Dissabte, 14 de gener, 19 hores
Diumenge, 15 de gener, 11 hores

Espirals o la simplicitat d'una línia transformada: estrena de Nuix per l'OBC

per C.L.

Per primera vegada l'Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya interpretarà, en la seva temporada habitual, una obra de Jep Nuix (Barcelona 1955), i en aquesta ocasió serà una estrena. En preguntar al compositor quines obres, a més d'aquesta, havia dedicat a l'Orquestra Simfònica, va dir: *Vaig començar la casa per la teulada, ja que tenia un pla establert, seguint uns passos progressius, fins a arribar a l'obra per a solista i orquestra simfònica. Després dels grans conjunts de cambra volia escriure per a orquestra de corda, després per a orquestra simfònica sola, i finalment per a orquestra amb solista.*

Doncs resulta que no només vaig començar pel final, per a gran orquestra amb solista (es refereix al Concert esterilitzat per a flauta de bec i orquestra), sinó que a més, aquí, encara hi vaig afegir el tractament electrònic en directe. Després vaig compondre per a orquestra de corda, i ara, per fi, per a orquestra simfònica. Segurament la raó d'aquest aparent desordre és el fet que si no veig clara l'oportunitat d'ésser interpretat, ja no començo una obra, i els encàrrecs o les ocasions m'han fet variar aquell pla progressiu.

Ara li demano amb quins materials ha construït aquesta obra que porta per títol *Espirals*.

Doncs, això: m'he passat molt temps dibuixant espirals diferents, perquè des de feia temps pensava, i m'obsessionaven les espirals, i no sé ben bé per què. Vaig comprar-me un compàs i vaig documentar-me sobre el tema de les espirals. Vaig establir unes relacions entre els diferents segments de les espirals, o bé entre els seus radis. Aquestes relacions eren numèriques i no exactes, i a partir dels resultats vaig aplicar-les arbitràriament sobre notes o sobre fórmules rítmiques i em sortien una espècie de modes o escales que es convertiren automàticament en els materials dels quals sortiria l'obra. Jugava amb aquestes conversions musicals de les relacions aritmètiques absolutament lliurement: sobreposant-les, retrogradant-les,

Jep Nuix

destinant diferents espirals a diferents instruments, etc. Pel que fa al discurs harmònic, aquesta experiència no m'ha donat massa possibilitats, de totes maneres l'obra està escrita sobre un "mi" i els seus harmònics naturals que defineixen una línia ampla que es va modificant. A partir d'aquest "mi" obro diferents espirals, fabrico diferents espirals: algunes són realitzables, d'altres no, n'hi ha que es fragmenten, n'hi ha que sorgeixen de les relacions aritmètiques a partir d'espirals d'un, dos o més centres, o de les rectilínies..., fins que per fi es crea una gran espiral final, i l'obra s'acaba.

De fet, doncs, tot el que s'ha dit referent a les espirals, la seva construcció i les seves relacions amb el llenguatge musical no deixa de ser l'excusa per compondre una obra a partir d'una determinada fórmula. Tot el que seguirà és l'autènticament creatiu, imaginatiu i musical.

Vista la partitura i feta la conversa, hom podria establir una relació molt estreta entre l'ús que Jep Nuix fa dels elements per a la creació de música acústica (no solament d'aquesta obra, sinó de moltes d'altres del seu opus) i el tractament electroacústic, món aquest que el nostre compositor coneix bé. Paral·lelisme que es pot establir, per exemple, en el tractament de la tímbrica a *Espirals*,

....ja que en un grup tan nombrós d'instrumentistes la nova tímbrica està més limitada que en un grup reduït (...). Així i tot utilitzo retards aconseguits amb els mateixos instruments o efectes semblants als que resulten de la manipulació del so a partir de la taula d'un laboratori electroacústic... Per altra banda, en fer notar aquesta relació recíproca en les seves obres, Jep Nuix diu que *...la influència del món electroacústic a l'acústic i viceversa és molt normal en molts compositors que han treballat en els dos camps. Jo no puc ni vull evitar-la.*

Jep Nuix ens comenta, per acabar la conversa, que *...melòdicament, tímbricament, harmònicament i rítmicament parlant, Espirals és una obra molt assequible a l'orella mitjana, aquella que no està habituada a sentir música d'avantguarda, però cal aclarir que aquesta no ha estat la meua primeríssima voluntat, sinó que han estat els mateixos elements escollits per a la construcció de l'obra els que han dissenyat el resultat definitiu... Han estat doncs, ells i només ells (els materials originals) els que han marcat les pautes i el compositor no ha volgut forçar-los amb manipulacions agosarades que apuntes sin cap a una modernitat sintètica. Així ha aconseguit una obra natural i espontània a partir d'una idea aparentment calculada, aritmètica i, per tant, conscient.*

TEMPORADA 94-95 OBC

Espirals (estrena) de Jep Nuix
obres de Bartók i Mussorgsky-Ashkenazy
Palau de la Música Catalana
Divendres, 20 de gener, 21 hores
Dissabte, 21 de gener, 19 hores
Diumenge 22 de gener, 11 hores.

Des del 1904
al servei del món musical,
actualitzant dia a dia el seu catàleg

CASA EDITORIAL DE MÚSICA
BOILEAU

Provença, 287 - Fax i Tel: 21 55334
08037 - BARCELONA (Espanya)

Edició ibèrica

Edicions originals (Urtext)

Obres cabdals de la música

Nous compositors

Obres pedagògiques

Música escènica

Clàssics del Segle XX a Euroconcert: Stravinsky i Schönberg

per CARLES LOBO

Entre els 10 concerts de la X Temporada Euroconcert, pel que fa a la música del nostre segle destaquem els concerts números 3 i 7: els únics dedicats a aquest període històric. El primer, el que ara comentarem, dedicat als "Clàssics del segle XX" i el segon íntegrament dedicat a Béla Bartók amb motiu del 50è aniversari de la seva mort.

L'interès del primer, doncs, rau en dos centres. Per un costat, en la figura de Stravinsky, del qual se sentiran dues obres (*Ragtime* i *Renard*) i, per altre, en la de Schönberg, ara presentat des d'una perspectiva molt curiosa: Schönberg com a arranjador i Schönberg com a arranjat.

No és desconeguda la inclinació de Schönberg a compondre obres de música lleugera i a arranjat valsos i operetes d'altres compositors, sobretot vienesos. Els orígens nacionals, en aquest cas no podien obviar la música lleugera de saló que tant s'identifica amb la Viena del segle XIX. Pot semblar un pèl frívol que Schönberg i els seus alumnes Berg i Webern, els tres grans representants de la Segona Escola Vienesa i per extensió del dodecafonisme que tant ha influït en la música universal de la segona meitat del nostre segle, es dediquin a reinstrumentar obres com el *Vals de l'emperador* de Johann Strauss, per exemple. I és que el mateix Schönberg, amb aquella autosuficiència que el caracteritzava, aquella intransigència de l'home segur d'ell mateix que vorejava sovint la mala educació, digué frases com aquesta: *seria hipòcrita per part meua negar que, en certes ocasions, hagi baixat voluntàriament del meu pedestal, per gaudir plenament de la música lleugera*.

Fou el 1925 quan Schönberg reinstrumentà aquell famós vals. Les orquestres de saló de principis del segle XX engrandiren el quartet de corda bàsic amb instruments de vent, el piano i l'harmònim. Aquesta era la paleta instrumental dels arranjaments de Schönberg. En el cas que ens ocupa, la flauta i el clarinet substitueixen l'harmònim i es conserven el piano i el quintet de corda.

Hem dit que Arnold Schönberg és programat al concert com a arranjador

Schönberg

i com a arranjat. Fins ara l'hem vist en la primera faceta.

Fou un dels seus alumnes predilectes i, potser, un dels que més influï en les generacions posteriors de compositors, Anton Webern, qui va arranjat la seva *Simfonia de Cambra* núm. 1 op. 9.

Aquesta va ser una obra que el dia de l'estrena l'any 1910 (un any després d'escriure-la), el públic la va rebre molt malament. Al cap de 30 anys Schönberg revisa l'obra en un intent de fer-la més assequible al públic i aconseguir d'aquesta manera que es programi més sovint a les sales de concerts. Mentrestant, l'any 1923 Webern va reduir l'original (per a 15 instruments) a flauta (o segon violí), clarinet (o viola), violí, violoncel i piano: de fet, per a quintet amb piano, amb la possibilitat d'alguns instruments de vent substituïts.

L'altre dels centres d'interès del programa, recordem-ho, era Stravinsky.

Després d'un viatge a Itàlia en companyia de Daighilev, Stravinsky torna a Suïssa i reprèn la feina.

Dos dels projectes immediats vindran determinats per uns textos populars que va aconseguir en el seu darrer viatge. Per un costat, seran *Les noces*, un quadre pintoresc d'un casament camperol, i l'altre *Renard*, basat en un conte rus.

Cal notar que feia poc temps Stravinsky havia descobert un nou instrument, el qual el va fascinar en gran manera: el *cymbalum* (xilòfon popular hongarès semblant al *gushi* rus), instrument que inclourà en la instrumentació de *Renard* i més tard al seu *Ragtime* per a onze instruments (obra que també podem sentir al concert que comentem). Per

tant, el *cymbalum* és el nexa d'unió entre les dues obres del programa.

D'aquells dos projectes, Stravinsky atacaria en primera instància el segon, ja que en un viatge a París va conèixer la princesa de Polignac, que li proposà escriure una òpera. Stravinsky acceptà i oferí *Renard*, de fet meitat ballet, meitat òpera: en definitiva, un divertiment teatral poc habitual.

Els quatre personatges (una guineu, un gall, un gat i una cabra) són mimats a escena, els textos són cantats per dos tenors i dos baixos, els quals no representen cadascun d'ells un sol dels personatges. L'orquestració inclou el *cymbalum* esmentat, al voltant del qual es desenvolupen els altres: la fusta, dues trompes, trompeta, quintet de corda, timpani i percussió.

El conte explica l'estupidesa d'un gall que en dues ocasions es deixa engalipar per la guineu perquè surti del seu amagatall i el gall cada vegada ha d'ésser salvat pels seus amics: el gat i la cabra. En aquesta "Història burlesca cantada i interpretada" (tal com diu el subtítol), constatarem la popular llestesa de les guineus per aconseguir el seu objectiu. De primer intenta enganyar el gall fent-se passar per un religiós que li perdonarà els seus pecats i sobretot la poligàmia natural dels galls. En el segon intent li oferirà una bona ració de gra, i cada vegada el gall ensopega amb les dues trameses.

Pel que fa al *Ragtime*, aquí Stravinsky ens demostra la seva capacitat d'assimilar les noves músiques que va descobrint al llarg dels seus nombrosos viatges. En aquesta ocasió és el jazz, el qual, fascinaria tant el compositor rus, que hi dedicaria més d'una obra (*Ebony Concert*, dedicat a la Big Band de Woody Hermann). Escoltem Stravinsky a propòsit de l'obra: ... *la sonoritat del grup* (11 instruments) *s'agrupa a l'entorn de la d'aquest instrument* (el *cymbalum*) *que tant m'agrada... i si no hi he escrit més és per manca de músics que el sàpiguem tocar bé*.

TEMPORADA EUROCONCERT
Clàssics del segle XX
obres de Stravinsky, Strauss/Schönberg i Schönberg/Webern
Orquestra de Cambra Teatre Lliure
Josep Pons, director
Palau de la Música Catalana
Dimarts, 24 de novembre, 21 hores

50 ANYS EN DANSA

La petita història de la dansa a l'Institut del Teatre

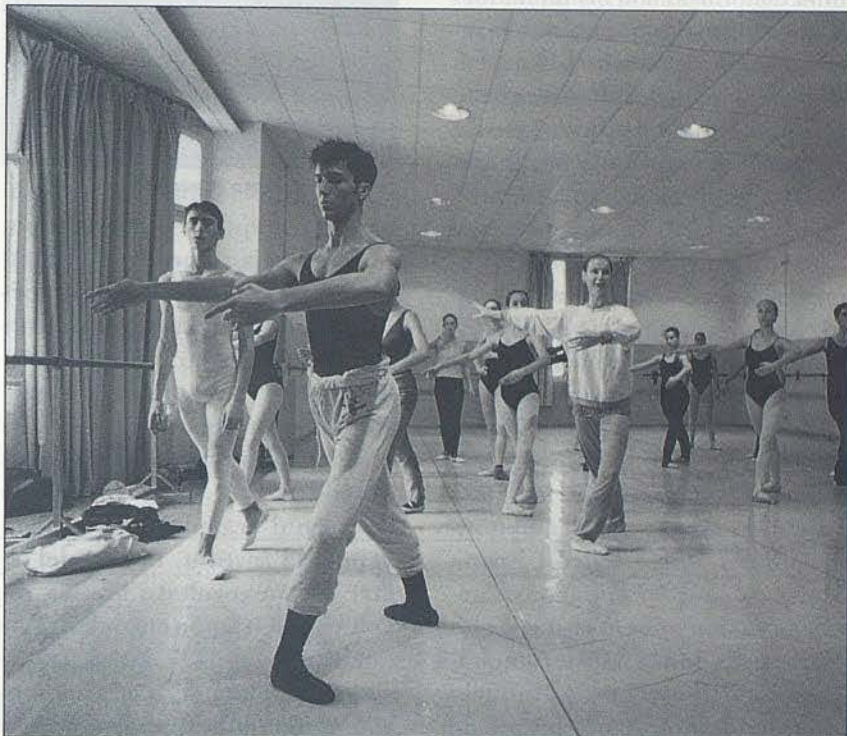
per MARJOLIJN VAN DER MEER

Encara que l'ensenyament de la dansa a l'Institut del Teatre ja estava oficialment decretat des del 20 d'abril de 1935, de fet no va entrar-hi fins al 1944, que és quan l'Institut va muntar la secció corresponent. No són gens difícils d'imaginar els motius d'aquest retard, a la vista de les greus vicissituds de l'època, la negativa influència de les quals no podrem saber mai fins a quin punt han frenat el desenvolupament de la dansa en aquest país.

Sigui com sigui, la nova secció de dansa no s'instal·la al Conservatori del Liceu, com sembla recomanar la tradició, sinó a l'Institut del Teatre, el qual integra, al costat de l'esmentat Conservatori i de l'Escola Municipal de Música, el nouat Conservatorio Superior de Música y Declamación de Barcelona. Com ja veurem més endavant, aquesta ubicació serà determinant, a la llarga, per al renaixement de la dansa a Catalunya.

L'Institut, dirigit aleshores per Guillermo Díaz-Plaja, convoca concurs per a la provisió de la càtedra de dansa, la qual queda adjudicada al ballarí i coreògraf Joan Magrinyà i Sanromà. S'obre així la llarga etapa de Magrinyà com a responsable de la secció de dansa.

Pel que fa a la influència del mestre Magrinyà sobre l'escena coreogràfica catalana, se n'ha dit i escrit per a tots els gustos. Cosa ben natural, perquè són trenta anys d'una activitat professional omnipresent. En la història re-

Classes obertes de l'Escola de Dansa i Coreografia, octubre 1994
(foto: P. Ros)

cent de la nostra dansa es fa molt difícil de trobar una figura de dimensions i projecció comparables. Són uns anys en què el mestre ho omple tot: fa d'interpret, de coreògraf, de professor a l'Institut, però també a la seva escola privada del carrer de Petritxol; durant un cert període dirigeix els Ballets de Barcelona i s'ocupa de muntar les intervencions coreogràfiques que reclamen algunes òperes del Liceu.

La tasca de Magrinyà ha merescut tota mena de valoracions. Per a alguns cal agrair-li una perseverança que ha mantingut encesa la flameta de la nostra dansa durant els anys més obscurs i menys creatius de la seva història; per a altres, només ha estat un tap que ha impedit l'entrada d'aires nous i el progrés d'iniciatives innovadores. En efecte, gai-

rebé tothom sembla reconèixer que el desacord amb els seus mètodes o els seus gustos no tenia més sortida que l'emigració a l'estranger.

També cal reconèixer, però, que atès el clima vigent a la seva època, tan refractària a qualsevol canvi, fou en bona part gràcies a Joan Magrinyà que Barcelona pogué mantenir-se com a capital de l'art coreogràfic a Espanya.

A principis dels setanta, la jubilació de Magrinyà dona pas a una reestructuració de la secció de dansa de l'Institut. El director del centre, Hermann Bonnín, en confia la responsabilitat a la professora polonesa Klara Kmitto, la qual propugna immediatament una divisió dels estudis entre dansa clàssica, espanyola i contemporània.

Després de les breus col·laboracions d'Alfons Rovira i de Pilar Llorens (Pastora Martos) i de la més llarga de Conxita Martínez, es convida la ballarina i prestigiosa professora María de Ávila. Ha sonat l'hora, però, d'un canvi en profunditat i la total renovació dels plantejaments no es fa esperar. Els professors polonesos Bogumil Silwinski i Janusz Smolinski són els iniciadors d'unes línies, les quals, amb la incorporació de Barbara Kaspro-wicz, s'orientaran finalment cap al sistema de Vaganova. Anirà creixent de seguida la participació del professorat català, amb noms com Jordi Ventura, Ramon Solé, Esteve Bruant, Neus López-Llauder, Núria Piera i Josep M. Escudero.

Rosario Contreras defineix la metodologia del Departament de Dansa Espanyola, que podrà comptar amb professores com Cristina Guinjoan, María Rusca i Palmira Alcoverro. També incorporarà Mercè Falcó i Emma Maleras, la qual imparteix cursos de castanyoles al costat de les classes de dansa. Jose Sancho, Fernando Rodríguez i Manuela Rodríguez donaran classes de folklore.

L'hora de les revoltes

La coexistència de classes de dansa clàssica i dansa espanyola no era cap novetat. Durant l'època Magrinyà, a l'Institut ja hi havia hagut cursos d'ambdues disciplines. L'única diferència radica en el fet que la reorganització imposava ara una separació dels departaments. El que sí constituï una autèntica novetat fou la creació del Departament de Dansa Contemporània. Tant és així, que encara avui és l'únic existent en una escola oficial a tot l'Estat espanyol.

Les revoltes dels anys seixanta, començant per la del Maig de 1968, no van deixar de produir efectes a Catalunya i, malgrat l'encarcarament institucional

Joan Magrinyà

que el franquisme encara suposava, el país començava a moure's. A la secció de Teatre es formaren diversos grups alternatius amb moltes ganes de trencar motlles. Els joves estudiants, assedegats davant dels nous corrents que amb més o menys entrebancs arribaven de l'estranger, no paraven d'organitzar reunions i debats a l'Institut. El món del teatre estava revoltat i la seva revolta no va trigar a encomanar-se també al món de la dansa, tradicionalment una mica més conservador. La ballarina i coreògrafa Àngels Margarit, que en aquells anys estudiava dansa clàssica, ho recorda: *Gràcies al veïnatge de les dues disciplines també nosaltres vam començar a sentir la necessitat del canvi.*

Els primers que impartiren classes de dansa contemporània a l'Institut foren els ballarins bascos Jose Laínez i Conchita Martínez, la seva muller. Després de llur retorn dels Països Baixos, on havien ballat vuit anys amb el Ballet Nacional d'Holanda, havien format Anxa, un grup de dansa contemporània.

Quan els Laínez marxaren a Pamplona, foren substituïts per Giancarlo Bellini, ex-ballarí de José Limón, i que en realitat serà el definidor de les bases de la nova especialitat. Marcela Aguilar i Gerard Collins acabaran de perfilar-les. Amb la decisiva incorporació a l'Institut de Miquel

Montes, encarregat després de dirigir l'Escola Superior de Dansa i Coreografia, el Departament de Dansa Contemporània ja quedaria definitivament organitzat el 1978 com a divisió autònoma de l'Institut, sota la direcció de Gilberto Ruiz-Lang i Avelina Argüelles.

L'Institut, avui

A Ruiz-Lang, que venia llavors del londinenc The Place, el sorprengué agradablement la considerable quantitat de talents que va descobrir de seguida a Barcelona: ja hi havia prou material per formar un bon grup de dansa.

La qual cosa es va produir poc més tard amb l'aparició dels primers grups independents: Ballet Contemporani de Barcelona, Heura, etc. Ja feia alguns anys que a l'acadèmia d'Anna Maleras hi havia gent que s'estava familiaritzant amb les diverses tècniques contemporànies, fins al punt que, en obrir l'Institut les portes del nou departament, va provocar una autèntica allau d'aspirants a les seves places. Calgué impartir les classes oficials als matins i les obertes a les tardes.

A partir de 1992, després de la dolorosa i prematura desaparició de l'inoblidable Miquel Montes, Barbara Kaprowich es converteix en la nova directora de la secció de dansa. Com Ruiz-Lang, també arriba el 1978, però ella ve de Polònia. És professora diplomada en dansa acadèmica i compta amb dos anys d'experiència en el Bolshoi. Barbara descobria també a Barcelona talents inexplorats, però a la vegada hi trobava a faltar molta paciència a l'hora de construir una bona base. Entre els departaments de dansa clàssica i de dansa contemporània no regnaven precisament unes relacions excel·lents: *Sort que això ja ha passat*, comenta avui Barbara. *Ara s'ha pogut començar a parlar de fusionar en un de sol els dos departaments. Ens podem*

felicitar que l'actual generació de ballarins del Departament de Dansa Contemporània hagi arribat a la conclusió que un cos ben preparat no destorba ningú. Ben al contrari, amplia considerablement les possibilitats creatives. I a la inversa, als ballarins principalment dedicats al clàssic, convé també moltíssim treballar amb coreògrafs contemporanis. Resulta irreal, avui dia, preparar ballarins amb el repertori clàssic com a únic objectiu. I més encara en un país com el nostre, on no es tracta de conservar cap gran llegat coreogràfic, com pot ser el cas de França, Rússia, Anglaterra o fins i tot els Estats Units. Nostres intentem subministrar una bona base tècnica que sigui susceptible d'enriquiment posterior amb una gran diversitat d'estils.

L'any passat ja es van deixar veure els primers resultats d'a-

questa orientació. L'Institut s'ha obert a mestres i coreògrafs de tot arreu i és un encert procurar que col·laborin també en les tasques docents ballarins i coreògrafs de les primeres fornades d'alumnes de la casa. Són precisament els qui integren avui el nucli de grups estables amb una experiència i prestigi internacionals que és bo que comparteixin amb les noves generacions d'alumnes.

Ara fa un any que Ramon Oller i els alumnes de l'Institut obtenien un èxit molt notable al Festival Jonge Dans de Rotterdam, dedicat a l'exhibició de treballs d'escoles. I els finals de curs que tenen lloc cada any al Teatre Gual constitueixen actualment una cita obligada per als bons amants de la dansa. I és que al costat d'obres de creadors catalans ja consagrats, com Ramon Oller, Toni Mira o Cesc Gela-

bert, també es pot assaborir alguna *opera prima* d'alumnes i ex-alumnes del nivell de Mar Gómez, Ramon Baeza, Montse Sánchez, Emilio Gutiérrez o Carlos Ovares.

Amb la presentació de l'obra del coreògraf alemany Jochen Ulrich, *Pas a pas*, en què han participat 45 alumnes dels cursos superiors dels tres departaments de l'Institut, s'han inaugurat les celebracions del 50 aniversari de l'Escola Superior de Dansa i Coreografia. Potser s'ha trigat més del que calia, però finalment sembla que hem iniciat el bon camí, el d'un institut obert de bat a bat als nous corrents, vinguin d'on vinguin, però sense oblidar mai la necessitat d'una autodisciplina verament acadèmica. En efecte, no n'hi ha prou de formar ballarins; cal formar, sobretot, bons artistes i, en definitiva, sòlides personalitats.

GAS NATURAL SDG, S.A.

FUNDACIÓ ORFEÓ CATALÀ-PALAU DE LA MÚSICA

S'ha renovat, per a la Temporada 1994-95, l'acord de col·laboració com a **Membre d'Honor**, entre **Gas Natural SDG** i la **Fundació Orfeó Català-Palau de la Música Catalana**, que en el seu dia van signar el Sr. Pere Duran Farell, President de **Gas Natural SDG** i el Sr. Fèlix Millet i Tusell, President de la **Fundació Orfeó Català-Palau de la Música Catalana**.

Amb aquest patrocini **Gas Natural SDG** expressa, una vegada més, el seu ferm suport a la cultura.

SOLISTES DE L'OBC

Pere Serra, concertino associat

per DAVID PUERTAS

Va néixer a Taradell i als 7 anys començà a tocar el violí. Quan un 6 de gener va descobrir que els Reis li havien portat un arquet, va agafar el violí que el seu pare havia comprat i des d'aleshores no ha deixat de moure's pel món de la música. La seva formació musical començà en el si de la Cobla Lluïsos de Taradell, de la qual fou instrumentista de trompeta i de tenora. *Si bé amb la trompeta no vaig fer grans coses, amb la tenora vaig començar a espavilar-me de seguida. Després vaig estudiar violí a Vic i més tard a Barcelona, amb el mestre Enric Ribó.* Després de fer el servei militar va haver de triar: o anar de tenora a La Principal de la Bisbal o tocar el violí a l'Orquestra del Gran Teatre del Liceu. *Vaig optar per quedar-me al Liceu i l'any 1967 vaig participar en la reestructuració de l'Orquestra Ciutat de Barcelona. Des d'aleshores he tocat amb tots els concertinos que han passat per aquí. Estic segur que sóc dels músics que més hores ha treballat amb aquesta orquestra.*

S'ha prodigat tant en la música simfònica com en la música de cambra i la pedagogia musical. *Fer només de músic professional dintre d'una orquestra pot arribar a fatigar i, si no busques nous aires, resulta dolent. Jo, fent de músic sóc un home feliç, perquè he aconseguit tro-*

bar activitats que m'han permès sortir de la rutina i oxigenar-me. Fer música de cambra, per exemple, és una necessitat vital. És professor de violí a l'Escola de Música de Vic, on ha format diversos conjunts de cambra. Una de les coses més gratificants d'aquesta professió és veure com els teus alumnes arriben a tocar en orquestres i es guanyen la vida amb la música. Es mostra preocupat pel futur de la música al nostre país. Aquí tots els joves volen anar a estudiar a la universitat i n'hi ha molt pocs que es prenguin la música com uns estudis seriosos amb futur professional. Cal dedicar-se molt intensament a la música, i molt pocs ho fan. L'enfocament actual dels estudis de música és com d'una activitat de més a més, sense projecció de futur.

"Fer música de cambra és una necessitat"

FOTO: WENZEL

Des de l'estiu passat toca amb un violí que, segons consta a l'etiqueta, va ser construït per Francesco Gobbetti a Venècia el 1703. *No estic segur que sigui autèntic, però és el millor violí que he tingut mai. Abans que aquest ja n'he tingut 4 o 5 i sempre he anat buscant-ne de millors. Crec que aquest em durarà molts anys. El primer violí interessant que va tenir, el va comprar a París.*

Té dos fills, un noi i una noia. *El gran toca rock i reagee amb la guitarra elèctrica, però jo dec ser molt clàssic, perquè prefereixo Brahms, Beethoven i Mozart. Encara que m'he dedicat molt intensament a fer música contemporània, continuo preferint els clàssics. A més de la seva devoció per la música, és un gran aficionat a la bicicleta, la natació i anar a buscar bolets.*

catalunya música / revista musical catalana

CATALUNYA MUSICA / REVISTA MUSICAL CATALANA

C/ Sant Francesc de Paula, 2 - 08003 Barcelona

Butlleta de domiciliació bancària

Senyors, els agrairé que amb càrrec al meu compte/libreta atenguin els rebuts que els presentarà CONSORCI DEL PALAU DE LA MÚSICA CATALANA, pel pagament de la meua subscripció a "CATALUNYA MÚSICA/REVISTA MUSICAL CATALANA".

Nº Entitat	Nº Agència	Digit control	Nº Compte
□□□□	□□□□	□□	□□□□□□□□□□
Titular _____		Banc/Caixa _____	Agència _____
Adreça agència _____		Població _____	Signatura _____

Cal omplir les dades correctament

Butlleta de subscripció

Nom i cognoms _____	Professió _____
Carrer _____	Telèfon _____
Població _____	Dte. _____
Desitjo subscriure'm a partir del número _____	Província _____
amb la quota anual de 3.975 ptes. _____	
semestral de 2.225 _____	

Faré efectiu l'import mitjançant

☐ taló bancari adjunt.

☐ domiciliació bancària. Per a subscripcions a l'estranger, consulten el preu.

Veterana a la ciutat

per HELENA BAYO

És la botiga musical més antiga de Girona. En un espai d'aproximadament seixanta metres quadrats, aquest negoci familiar ofereix al públic tota mena d'instruments i material gràfic. Evidentment, també té magatzem propi. Està situat al barri vell de Girona, a la plaça de l'Oli, 1. Però no sempre ha estat així. D'ençà que el "sogre" Grabalosa va fundar la botiga als anys cinquanta —explica la dona de l'actual propietari—, aquesta ha canviat tres vegades de lloc, fins que ara fa dotze anys va trobar l'espai adient.

La Sra. Grabalosa ens indica que la manera d'abastar-se de material anys enrera era molt complicada. No hi havia les comunicacions Girona-Barcelona d'ara ni tampoc els distribuïdors i les grans cases. Cada quinze dies havien de "baixar" a Barcelona a buscar guitarres, canyes de saxo, partitures i similars.

Després, en implantar-se els grans distribuïdors, la cosa ha millorat. Els canvis, però, en altres aspectes ens han perjudicat, com per exemple en el cas dels pianos Yamaha. Fa vint anys ells eren els qui més venien la marca en tota la província, però ara un distribuïdor té l'exclusiva i ells ja no hi tenen accés.

El cognom Grabalosa, des del primer moment va estar arrelat a la vida musical de Girona. A meitats de segle no hi havia tanta població i tothom es coneixia. Ja l'avi era aficionat musical i cantava a la catedral. El seu fill, el "sogre", va anar més lluny i es va professionalitzar com a cantant melòdic. Amb un amic començà a estudiar cant a Barcelona subvencionat per Ràdio Barcelona a canvi de les seves intervencions en l'emissora en programes de música catalana. Curiosament, va arribar a cantar amb embut abans de fer-ho amb micro.

Posteriorment, el seu nom es va associar ràpidament amb l'Orquestra Bolero, perquè en va

ser el cantant molts anys. Això de cantar, el "sogre" ho feia molt bé, tant, que altres orquestres intentaven fer-se'l seu. La Sra. Grabalosa comenta divertida que les orquestres de Barcelona no volien anar a Girona perquè el "lístó" era molt alt. Era la competència musical del moment. La bona qualitat del cantant va fer que fins i tot cantés acompanyat per Pau Casals el *Cant dels Ocells* quan el mestre era a Prada. A partir d'aquell moment es van fer fins i tot força amics.

El "sogre" també va tenir incidents interessants en l'àmbit del negoci. La seva botiga era lloc de reunió de músics quan anaven a Girona, especialment els dels pobles de la comarca. De Verges va anar un dia Lluís Llach i li va comprar la seva primera guitarra.

Actualment tota la família Grabalosa està abocada a la botiga. Però també qui més qui menys continua dedicant-se a la música, si bé d'una manera més amateur.

catunya a música

123

revista musical catalana

PALAU 100

IV TEMPORADA DE CONCERTS 1994-95

Palau de la Música Catalana

10 GENER'95
dimarts, 21 h.

JOAQUÍN ACHÚCARRO, piano.
Schubert, Bach, Ravel, Mompou.
Granados, Albéniz.

19 GENER'95
dijous, 21 h.

ORQUESTRA I COR DEL TEATRE BOLSHOI DE MOSCOU.
GLEB NIKOSLI, baix. TATIANA ERASTOVA,
mezzo-soprano. MIJAIL DAVIDOV, tenor.
Dir: ALEXANDER LAZAREV.
Schönberg, Brahms, Puccini.

CONCURS

Catalunya Música/Revista Musical Catalana

patrocinat per

CANAL DE EDITORIALES, S.A.

Consell de Cent, 341 - Tel. (93) 215 31 21 - 08007 Barcelona

Aquesta secció de la Revista ha estat pensada amb la finalitat de cercar la participació lúdica dels nostres lectors.

Entre les persones que hagin respost correctament les preguntes que tot seguit formulem, serà sortejat mensualment un lot de discos compactes.

PREGUNTES:

- Quin any va fer Pau Casals la seva primera gira pels EUA?
A) 1900 B) 1901 C) 1907 D) 1913
- El compositor francès Olivier Messiaen va néixer el 10 de desembre de 1908 a:
A) Lió B) Avinyó C) París D) Ais de Provença
- Qui va dirigir l'estrena de la *Simfonia de Salms* de Stravinsky, a Brussel·les, el 13 de desembre de 1930?
A) Pierre Montreux B) Serge Koussevitski C) Ernest Ansermet D) el mateix compositor
- El tenor canari Alfredo Kraus i la soprano italiana Renata Scotto van tenir la mateixa professora de cant, la catalana
A) Maria Barrientos B) Mercè Capsir C) Mercè Llopart
- Quin és el treball discogràfic més conegut i reconegut del britànic Mike Oldfield?
A) Legendary hearts B) London calling C) Tubular bells

Empleneu la butlleta inferior i envieu-la a: Catalunya Música/Revista Musical Catalana (Concurs). C/ Sant Francesc de Paula, 2. 08003 Barcelona. Cal fer-ho abans del dia 15 de cada mes.

Solucions al Concurs de desembre 1994.

- C) María del Carmen.
- A) Gustav Holst.
- B) Friedrich Hölderlin.
- C) Burro.
- B) Reggae.

Han estat guanyadors del Concurs de desembre 1994: Enric Sauret i Gastó (Balaguer) i Rosa M. Garriga i Hortolà (Barcelona).

BUTLLETA DE RESPOSTA
(gener 1995)

1 - A) ☐	B) ☐	C) ☐	D) ☐
2 - A) ☐	B) ☐	C) ☐	D) ☐
3 - A) ☐	B) ☐	C) ☐	D) ☐
4 - A) ☐	B) ☐	C) ☐	
5 - A) ☐	B) ☐	C) ☐	

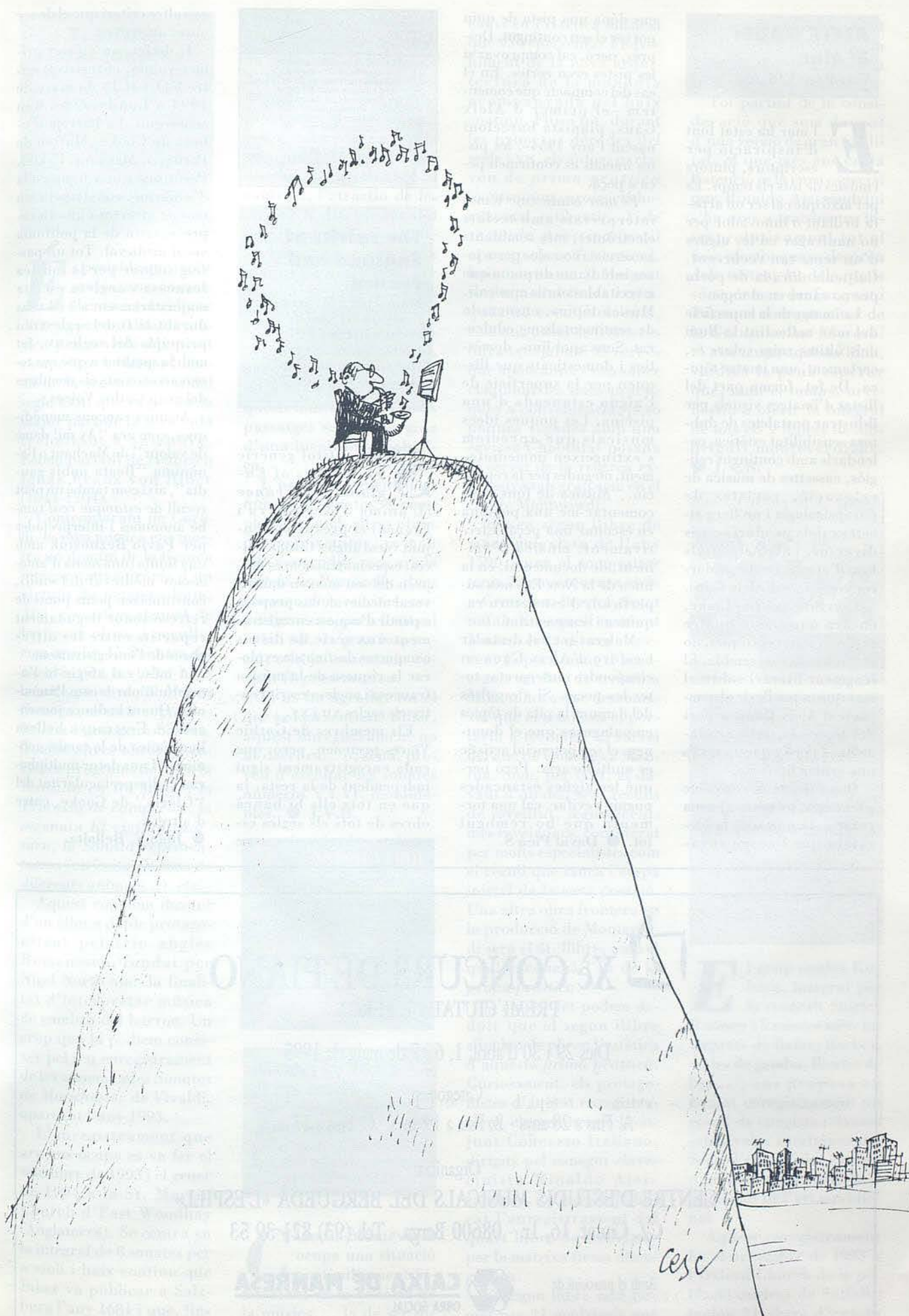
Nom i cognoms:

Edat:

Adreça:

Telèfon:

Codi postal i població:

ALEIX GAUS: El Mar

Fact Music CDC 030

El mar ha estat font d'inspiració per escriptors, pintors i músics de tots els temps. És per això que cal ser un artista brillant o innovador per no naufragar en les aigües d'un tema tan recurrent. Cal tenir mirada de poeta per no caure en el tòpic.

La imatge de la superfície del mar reflectint la llum dels últims raigs solars és, certament, una imatge tòpica. De fet, forma part del llistat d'imatges visuals per il·lustrar postal·letes de dubtosa sensibilitat estètica, calendaris amb contingut religiós, cassettes de música de relaxació, revistes de parapsicologia i un llarg etcètera dels productes més diversos, entre els quals hem d'afegir, també, el darrer compacte d'Aleix Gaus.

Escriure sobre el mar, encara que siguin quatre ratlles, i evitar els tòpics, no és tan senzill com sembla. El fragment literari sobre el mar que es pot llegir al compacte d'Aleix Gaus, a part del tòpic, és, malauradament... Però aquesta no és una crítica literària.

Quan tenim un compacte a les mans, tot això —el tema genèric, la portada, la literatura que l'acompanya—

ens dona una pista de quin pot ser el seu contingut. Després, però, cal comprovar si les pistes eren certes. En el cas del compacte que comentem —el primer d'Aleix Gaus, pianista barceloní nascut l'any 1954—, les pistes inicials es confirmen peça a peça.

El mar conté cinc temes interpretats amb teclats electrònics, més semblants a exercicis i escales per a joves estudiants de piano que a veritables obres musicals. Música tòpica, ensucrada de sentimentalisme edulcorat. Sons apol·linis, domèstics i domesticats que llisquen per la superfície de l'aigua estancada d'una piscina. Les poques idees musicals que apreciem s'extingeixen immediatament, ofegades per la repetició. "Música de fons", va comentar-me una persona en escoltar una peça. Efectivament, música d'ambient, de documental, en la línia de la New Age més superficial, d'estructura raquítica i sense entitat.

Malgrat tot cal destacar l'esforç d'Aleix Gaus en compondre i interpretar totes les peces. Si s'espolsés del damunt la pila de tòpics empalagosos que el dominen, el seu potencial artístic es multiplicaria. Però perquè les aigües estancades puguin revifar, cal una tormenta que ho remogui tot. ● David Picó S.

The spirits of England and France

Música per a la cort i l'església del final de l'edat mitjana
Gothic Voices
Dir. Christopher Page
Hyperion - CDA 66739

Sota el títol genèric *The spirits of England and France* (L'ànima d'Anglaterra i França) el prestigiós conjunt vocal anglès Gothic Voices, especialitzat com es desprèn del seu nom en música vocal medieval, ens proposa a partir d'aquest enregistrament una sèrie de discos compactes destinats a explorar la riquesa de la música francesa i anglesa escrita entre els segles XII i XV.

Els membres de Gothic Voices pretenen, però, que cada enregistrament sigui independent de la resta, ja que en tots ells hi haurà obres de tots els segles esmentats, seleccionades sense

cap altre criteri que el de ser obres atractives.

I, de fet, en aquest primer volum, enregistrat entre l'11 i el 13 de març de 1994 a Londres, ho han aconseguit. La barreja d'obres de Cooke, Matteo de Peruggia, Machaut, Pykini, Perotinus i una bona colla d'anònims constitueix un mosaic atractiu i alhora representatiu de la polifonia vocal medieval. Tot un passeig sonor per la música francesa i anglesa escrita majoritàriament a 3 i 4 veus durant la fi del segle XIV i principis del segle XV, fet amb la qualitat a què ens tenen acostumats els membres del grup Gothic Voices.

Algunes cançons monòdiques, com ara "Ay mi! dame de valour" de Machaut o l'anònima "Beata nobis gaudia", així com també un petit recull de *estampie real* també anònims i interpretades per Pavlo Beznosiuk amb una fidula (una mena d'antecessor medieval del violí), constitueixen petits punts de refresc sonor degudament repartits entre les altres obres de l'enregistrament.

A més, cal afegir-hi l'atractiu d'obres com l'anònima "Quant la douce jeune celle", l'estranya bellesa harmònica de la també anònima "Laus detur multipharia" o l'espectacularitat del "Glòria" de Cooke, entre d'altres...

● Joan V. Bellalta.

Xè CONCURS DE PIANO PREMI CIUTAT DE BERGA

Dies 29 i 30 d'abril; 1, 6 i 7 de maig de 1995

Categories:

A. Fins a 28 anys - B. Fins a 19 anys - C. Fins a 13 anys

Organitza:

CENTRE D'ESTUDIS MUSICALS DEL BERGUEDÀ «L'ESPILL»

C/. Ciutat, 16, 1r. - 08600 Berga - Tel. (93) 821 39 53

Amb el patrocini de

CAIXA DE MANRESA
OBRA SOCIAL

H.I.F. BIBER: Violin sonatas

(Primer enregistrament mundial de les 8 sonates de 1681)

Romanesca

Andrew Manze (violí barroc), Nigel North (llaut i tiorba), John Toll (orgue i clavecí)
Harmonia Mundi France - HMU 907134.35

És possible que molts melòmans coincideixin a considerar de gran personalitat la música per a violí d'aquest compositor i virtuós bohemí de la segona meitat del segle XVII, que va passar la major part de la seva vida treballant a Salzburg. Estem parlant de Heinrich Ignaz Franz von Biber (1644-1704).

Contemporani de Corelli, la seva música ens mostra un domini de la tècnica interpretativa pròpia d'un virtuós de primera línia. Així, recordem algunes de les seves obres i reculls, com ara les 15 *Sonates del rosari*, per a violí i baix continu, o el recull *Mensa Sonora*, d'una certa sobrietat i una gran bellesa. També altres obres de caràcter programàtic, com la *Battalia* en Re Major, la *Processó de camperols*, la serenata *El vigilant nocturn*, la *Sonata representativa* (on imita els sons de diferents animals...), etc.

Aquest cop som davant d'un àlbum doble protagonitzat pel trio anglès Romanesca, fundat per Nigel North amb la finalitat d'interpretar música de cambra del barroc. Un grup que ja podíem conèixer pel seu enregistrament de les anomenades *Sonates de Manchester* de Vivaldi, aparegut l'any 1993.

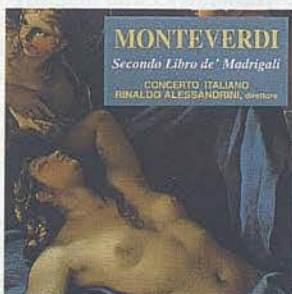
L'enregistrament que ara ens ocupa es va fer el setembre de 1993 i el gener de 1994 a la St. Martin Church d'East Woodhay (Anglaterra). Se centra en la integral de 8 sonates per a violí i baix continu que Biber va publicar a Salzburg l'any 1681 i que, fins avui, encara no s'havien

enregistrat mai. D'aquí el doble interès: per una banda la bellesa de la música de Biber i, per l'altra, el fet de poder sentir per primera vegada aquestes obres.

Capítol a part mereix la interpretació que en cap moment desmereix, ben al contrari, l'atractiu de les obres. A diferència del nervi i la sang calenta de les interpretacions de la música de Biber fetes per Musica Antiqua Köln, els membres de Romanesca opten per mantenir una línia de gran expressivitat, però sorgida d'una visió intimista i espiritual d'aquesta música que en molts passatges sembla sorgida d'una inspiració diabòlica.

L'enregistrament d'aquestes 8 sonates es complementa amb altres obres del mateix autor, ja molt més conegudes, com ara la sonata *La Pastorella*, dues *passacaglias* escrites, respectivament, per a llaüt sol i violí sol, de gran inspiració, o la ja esmentada *Sonata Representativa*.

Si us ha agradat tot el que ja heu sentit de Biber, aquest enregistrament no us decebrà... o, si no, proveu d'escoltar les sonates números V i VI, inoblidables. ● J.V.B.

MONTEVERDI Il secondo libro de' Madrigali a 5 veus

Concerto Italiano
Dir. Rinaldo Alessandrini
OP. 111 - OPS 30-111

Claudio Monteverdi ocupa una situació particularment interessant en la història de la música..., la de ser directament protagonista del

canvi en l'estètica musical que va representar l'adveniment de la nova arquitectura de la monòdia acompanyada pel baix continu. Fins i tot, durant les primeres dècades del segle XVII, els autors parlaven de *prima prattica* (contrapunt, projecció horitzontal, estil antic...) i de *seconda prattica* (estil nou, projecció vertical, baix continu...). Malgrat tot, aquelles línies estètiques no eren excloents, com una mena de fronteres infranquejables. El cert és que molts autors van saber combinar les dues pràctiques a conveniència, però poques vegades amb una saviesa i habilitat posada al servei de la recerca expressiva tan gran com en el cas de Monteverdi.

El seu segon llibre de madrigals data de l'any 1590, quan el compositor tenia 23 anys i encara vivia a Cremona, la seva ciutat natal. En aquell moment Monteverdi estava esperant l'oportunitat d'aconseguir un lloc de treball a Milà, alhora que desconeixia que el seu destí el portaria a treballar al servei del duc de Gonzaga a Màntua. Som, per tant, al davant d'un dels seus reculls de joventut, segurament, més reveladors, considerat per molts especialistes com el recull que tanca l'etapa inicial de la seva creació. Una altra obra frontera en la producció de Monteverdi serà el 4t. llibre, amb el qual coronarà l'ús de la *prima prattica*.

D'aquest fet podem deduir que el segon llibre s'inclou de ple en l'estètica d'aquesta *prima prattica*. Curiosament, els protagonistes d'aquest enregistrament, els membres del conjunt Concerto Italiano, dirigits pel conegut clavecinista Rinaldo Alessandrini, ja havien publicat l'enregistrament del quart llibre de madrigals per la mateixa firma discogràfica.

El segon llibre està format per 21 madrigals que apareixen íntegrament en

aquest enregistrament fet al Salone della Musica de la Vila Medici de Briosco a Itàlia, el maig de 1994.

Tot partint de la consideració que som davant d'una versió de gran qualitat, el que més ens crida l'atenció és la cura especial que Rinaldo Alessandrini s'ha pres a transmetre interpretativament tot el món afectiu que es desprèn dels textos, 10 dels quals són poemes de Torquato Tasso, el conegut autor de la *Gerusalemme liberata*. Si mantenen aquesta línia, valdria la pena esperar que, amb el temps, arribessin a oferir la integral de tots els 9 llibres de *Madrigals* monteverdians.

● J.V.B.

Música Mediterrànea (Música italiana i espanyola del Renaixement)

Kithara -
Dir. Christopher Wilson
i Shirley Rumsey
Chaconne Digital/
Chandos Records Chan
0562

El grup anglès Kithara, integrat per la contralt Shirley Rumsey i 5 músics més, intèrprets de llaüts, tiorbes, violes de gamba, flautes de bec..., ens proposa en aquest enregistrament un recull de cançons i danses espanyoles i italianes del Segle d'Or. Música extreta d'un dels moments de més esplendor de l'art meridional.

Aquest enregistrament fet el novembre de 1993 a l'Oxford Church de la població anglesa de Suffolk, inclou 21 obres d'autors diferents, com ara els espa-

nyols Diego Ortiz, Mudarra, Valderrábano, i Juan Arañés, amb els italians Molinaro, Valente, Da Nola, Barberis, G. Bassano, Rossi, Picchi, Bottegari, Piccinini i d'altres, entre els quals no falten algunes obres anònimes.

En general predomina un marcat caràcter popular en totes les obres, ho i defugint pàgines de més complexitat contrapuntística, però no algunes concessions de caràcter virtuosístic en el més pur estil renaixentista, com poden ser les recercades de Diego Ortizo "Vestiva e Colli" de Bassano entre d'altres... Balli, chaconas, passacaglias, Folias es van succeint en una atmosfera que a vegades esdevé melangiosa i plena d'un lirisme intimista.

Tot plegat sembla voler il·lustrar la reflexió de l'inici de comentari introductori que apareix al llibret que acompanya el disc compacte: *...l'extraordinària barreja de colors i de sons dels mercats i dels carrers d'Espanya i d'Itàlia havien de semblar tan exòtics als ulls dels viatgers vinguts de l'Europa septentrional, com l'Orient Mitjà o Llunyà ho són per a nosaltres avui...*

Aquesta barreja d'esperit popular i d'intimisme melangiós dona un resultat potser moderadament meridional, però de gran atractiu. ● J.V.B.

Une fête chez Rabelais

(Cançons i peces instrumentals de la primera meitat del segle XVI)

Ensemble Clément Janequin
Dir. Dominique Visse
Harmonia Mundi France - HMC 901453

François Rabelais (1494-c. 1553) va ser un escriptor, sacerdot secular i estudiant de medicina, famós per ser l'autor d'un cicle de 5 llibres (l'últim dels quals d'atribució dubtosa) a

l'entorn dels personatges Pantagruel i el gegant Gargantua, obres totes elles d'inspiració bufonesca, on harmonitza fantasia, realisme i efectes còmics, sarcasme, sàtira... sempre usant un llenguatge d'una riquesa extraordinària.

En tot cas, sembla que la pregunta és: quina relació té Rabelais amb la música? La música li farceix un gran camp semàntic, alhora que esmenta una bona quantitat d'instruments en uns sorprenents jocs de paraules. També esmenta nombroses cançons i danses de l'època i fa referència a la música litúrgica. En el prefaci del seu quart llibre, fins i tot parla de les pràctiques musicals i el repertori de l'època que li són familiars. També hi insereix una llista de compositors que divideix en dos grups..., el de Josquin Desprez i la generació de finals de segle XV i principis del XVI, el grup de Claudin de Sermisy i altres compositors que ell qualifica de divertits.

Aquest també seria el qualificatiu que, en part, podríem posar al present enregistrament, fet el juliol de 1994 i protagonitzat per l'Ensemble Clément Janequin dirigit pel contratenor Dominique Visse, i que, en aquesta ocasió, es presenta al costat d'un petit conjunt instrumental format per violes, llaüt i orgue.

Hem dit "en part" ja que moltes de les Chansons que hi apareixen són d'un marcat caràcter humorístic com ara "Nou sommes de l'ordre de Saint Babouyn" de Loyset Compere, "Je ne mange point de porc" de Claudin de Sermisy, "Scaramella" de Desprez, o "Une fillette bien gorriere" de Clemens non Papa. D'altres són d'un caràcter més seriós, com "Mille Regres" de Nicolas Gombert. Tampoc no hi falten algunes pinzellades instrumentals, com "la brosse", o una pavana i una gallarda de la guerra..., totes anònimes.

Rabelais és una magnífica excusa per oferir-nos una selecció molt i molt atractiva de música principalment francesa del Renaixement, i a més en una interpretació excel·lent.

● J.V.B.

Música de noces a la cort del rei Sol

Obres de Jean Baptiste Lully i André Danican Philidor
London Oboe Band
Dir. Paul Goodwin
Harmonia Mundi France - HMC 907122

Durant el Renaixement, els anomenats "Consorts" varen constituir una gran tradició, alhora que anteceden la creació de la mo-

derna orquestra simfònica. A Anglaterra es feia una doble divisió dels consorts. Primerament els Whole Consort, que era un conjunt format per instruments de famílies diferents (violes de gamba, flautes, llaüts, cornetti...). En canvi, els Broken Consort eren els grups formats pels diferents membres d'una sola família d'instruments.

A França, durant el segle XVII, els instruments de vent no només apareixien en els conjunts orquestrals, sinó, com si es tractés d'una mena de perllongament de la tradició dels consorts del Renaixement, també ho feien en conjunts d'instruments exclusivament de la seva família.

Durant el regnat de Lluís XIV, el rei Sol, trobem a la cort diferents conjunts o "ensembles" d'instruments de vent tots ells vinculats a la Grand Ecurie (les grans cavallerisses) o a l'armada, entre els quals va tenir una especial anomenada el grup d'oboès anomenat Douze Grands Hautbois du Roi (dotze grans oboès del rei). A part d'haver de tocar a cerimònies a l'aire lliure i a parades militars, el conjunt d'oboès també participava en representacions teatrals interiors o exteriors i fins i tot als balls reials. Afegim-hi que els conjunts d'oboès van tenir una existència independent dels conjunts de corda fins al començament del segle XVIII.

En aquest enregistrament, gairebé qualificable d'exòtic, els membres de la London Oboe Band, amb Marie-Ange Petit (percussió) i sota la direcció del conegut oboïsta barroc Paul Goodwin, intenten revivir la sonoritat dels "dotze grans oboès" dels temps del rei Sol, tot interpretant fragments, principalment danses, pertanyents a *Le Mariage de la grosse Cathos* d'André Danican Philidor i a *Le Bourgeois Gentilhomme*, *Les Noces de Village* i *Cadmus et Hermione*, les tres de Jean

Baptiste Lully, en un arranjament per a conjunt d'oboès.

L'enregistrament es va fer als coneguts estudis Abbey Road de Londres entre el 3 i el 5 de gener de 1994. ● J.V.B.

Live in Rome

The Tallis Scholars
Peter Phillips directs the
Palestrina 400 Concert.
GIMEL - CDGIM 994

Els "Tallis", com sovint anomenem el conjunt *a cappella* protagonista d'aquest enregistrament en els cercles musicals del nostre país, és un dels grups més valorats entre aficionats i addictes a la polifonia d'arreu del món. Per tant, no ens ha de sor-

prendre que en un any com aquest 1994, 400 aniversari de la mort de Palestrina i Orlando di Lasso, l'hagin aprofitat per fer el que segurament ha estat un dels seus grans concerts.

Va ser el dia 2 de febrer passat, en un dels quatre edificis religiosos on havia treballat Palestrina. D'aquests, tres van ser refusats de cara a aquest concert per motius diversos. La basílica de Sant Pere del Vaticà, perquè el seu aspecte actual va sorgir després de la vida de Palestrina. Sant Joan de Letran perquè va ser totalment reconstruïda al segle XVIII, i la Capella Sixtina, per les seves mides reduïdes i pel seu emplaçament es va considerar que no era el lloc més adequat.

Per tant, només va quedar Santa Maria Maggiore,

on es va fer el concert de què podem gaudir gràcies a l'enregistrament que se'n va fer, que és l'origen d'aquestes notes.

Juntament amb l'acurada interpretació dels "Tallis", fins i tot en directe, el programa inclòs és un dels seus atractius, ja que hi podem sentir una selecció veritablement antològica d'obres de Palestrina. El concert va començar amb el breu motet *Surge, illumina* seguit de la monumental *Missa Papae Marcelli*. A continuació un caramellet sorpresa... el prohibit *Miserere* de Gregorio Allegri interpretat a doble cor (el segon en "eco") amb les seves parts corresponents de cant pla. Tanquen l'enregistrament 4 obres més de Palestrina: el *Stabat Mater* a 8 veus, "*Alma redemptoris Ma-*

ter", el *Magnificat* de primer to a 8 veus i el *Nunc Dimittis* també a 8 veus. Tot plegat, de gran bellesa.

Afegim, somrient, algunes reflexions hilarants que, totalment lluny de ser una crítica (Déu ens en guard!), se'ns poden acudir tot mirant les fotografies en color que acompanyen el disc compacte. ¿Potser són anglicans els membres del Tallis Scholars? o bé... Palestrina hauria sentit mai la seva polifonia interpretada amb dones en aquell mateix marc de Santa Maria Maggiore?

Malgrat que dissortadament no vàrem poder gaudir de la màgia del concert en directe, ara sí que podrem disfrutar d'un document sonor esplèndid de l'aniversari palestrinià d'enguany. ● J.V.B.

Música de Xavier Turull per a un nou segell discogràfic

Amb el disc *Xavier Turull. Música de cambra* acaba de néixer el nou segell discogràfic Edicions Albert Moraleda. Donar a conèixer música i interpretar de qualitat a un públic majoritari és el primer que es va plantejar Albert Moraleda quan va tenir a les seves mans la possibilitat d'enregistrar, en un sol disc i per primera vegada, una mostra antològica de la trajectòria del mestre Xavier Turull com a compositor.

El repte cada vegada més difícil d'introduir en el mercat aquelles figures que tot i el seu talent artístic sobreviuen fora dels cercles de domini de les grans cases discogràfiques, no té per què fracassar, si el que s'està oferint és de qualitat, segons afirma el senyor Moraleda; *hem de trencar el tòpic que té el gran públic que 'desconegut' equival a dolent, encara que potser en un principi això impliqui fer-ho més per amor a l'art que no per diners*. Segons Moraleda, *aquesta intenció de difondre talents poc coneguts no s'enfoca solament cap a la promoció de nous intèrprets, com ja fan la majoria d'editores, sinó que també està plantejada per donar a conèixer la nostra música, la música que es fa a Catalunya -de la qual encara hi ha moltíssima per descobrir-, i fer-la conèixer tant al nostre país com a l'estranger*. A més de la qualitat artística, cal garantir una alta qualitat tècnica dels enregistraments; *aconseguir que la música que surt del disc sembli feta en directe és l'altre pilar amb què es vol donar a conèixer aquest segell*.

Aquest primer disc, *Xavier Turull. Música de cambra*, no solament aconsegueix aquests objectius, sinó que significa una fita important en la història de la música catalana, ja que per primera vegada acosta al gran públic una mostra de la sensibilitat d'aquest gran músic català, l'obra del qual quedava, fins ara, malauradament perduda en l'es-

poradicitat dels concerts. La violinista Ala Voronkova, la soprano Uma Ysamat, el clarinetista Josep Fuster, el Quartet Glinka i l'Orquestra Divertimento sota la direcció de Guerassim Voronkov, juntament amb la supervisió del mateix Xavier Turull, han estat els músics que han fet possible l'enregistrament d'aquestes obres, tant pel seu esforç desinteressat com per la manera com han sabut copsar i transmetre l'elegant emotivitat que conté la música de Turull.

El disc recull un seguit de peces seleccionades que donen una perspectiva del que ha estat la tasca compositiva de Xavier Turull en els darrers quinze anys, sens dubte una de les més interessants de la música actual. El poema concertant per a violí i orquestra de corda Wierz (1994), les sis cançons per a soprano i orquestra de corda sobre poemes de Rosa Leveroni *L'amor incert* (1980), l'obra per a quintet de corda i clarinet concertant *Tríptic tonal* (1989), i, finalment, l'obra per a soprano i quartet de corda *Rera el mur* (1983), Premi Eduard Toldrà de la Generalitat de Catalunya, configuren el conjunt d'obres d'aquest primer disc del nou segell Edicions Albert Moraleda. Totes les obres són de gran riquesa compositiva, no tan sols per la seva brillantor melòdica, sinó també per la manera en què tant el seu vessant harmònic com rítmic fan de la sensibilitat personal del compositor l'essència universal que sempre transmet l'autèntica música. *Satisfacció i agraïment* són les paraules del mestre Turull en relació amb l'edició d'aquest disc. Una satisfacció i un agraïment, malgrat tot, que no deixen amagar el fet que *la música culta necessita iniciatives com aquesta per arribar a ser veritablement coneguda i valorada*. ● Mònica Pagès Santacana

Comença l'Any Purcell

per LLUÍS MILLET

Henry Purcell va morir en plena activitat, als 36 anys, el 21 de novembre de 1695. L'any que comença commemora, doncs, el tricentenari de la seva mort. Vertader músic nacional anglès i figura cabdal de la música universal de tots els temps, el seu geni, menys espectacular que el del seu antecessor Claudio Monteverdi, no li va pas al darrera quant a personalitat i profunditat, malgrat que no fou un innovador radical, sinó un home de síntesi, constret per les circumstàncies polítiques, socials i religioses que va viure (restauració de la monarquia i de l'Església anglicana, amb la consegüent necessitat de restablir una tradició interrompuda durant quasi 20 anys per la guerra civil i la proclamació de la república).

Potser aquesta commemoració no assolirà, malauradament, un ressò popular similar al que va provocar el bicentenari de la mort de Mozart, encara que estimularà l'activitat dels estudiosos, la celebració de festivals monogràfics, la inclusió de les obres del compositor en els cicles usuals i, òbviament, per al plaer dels nombrosos i selectius melòmans purcellians, les propostes de les editores discogràfiques.

La primera ens arriba de la mà d'Harmonia Mundi. Es tracta d'una antologia exhaustiva, en 6 CD, adientment documentada, aplegada amb el lema de «A Purcell companion» i formada per enregistraments diversos, realitzats entre 1978, el més antic, i 1993, el més recent. Amb això tenim, també, una perspectiva força il·lustrativa de l'evolució de les maneres interpretatives al llarg de 15 anys.

El primer CD no podia menys que estar integrat pel fascinant

Dido & Aeneas, en un enregistrament de les Arts Florissants de William Christie, del 1985, quan l'avui celeberrim conjunt era quasi als inicis de la seva carrera. És ja una veritable producció d'equip, particularment excel·lent en l'aspecte vocal, encara plenament vàlida i que pot competir, tot i la seva distància estilística, amb precedents il·lustres, com la versió històrica, ja introbable, protagonitzada per Victòria dels Àngels i dirigida per Sir Thomas Beecham (o potser per Sir John Barbirolli?).

El segon volum és dedicat als Anthems i a la música religiosa, Conté, entre altres obres, la impressionant *Música fúnebre per a la reina Mary*, en la qual Purcell, com sempre que tracta la mort i l'aflicció, dona sortida a la seva inspiració més noble i emotiva. Respecte del volum anterior, la gravació, del 1993, presenta un salt qualitatiu important; i Philippe Herreweghe, al capdavant del seu Collegium Vocale, és particularment convincent.

El tercer volum és dedicat a la

música instrumental de cambra (*grounds*, pavenes, xacones, *ouvertures*, sonates i *suites*), que mostra sovint una síntesi molt personal dels estils italià i francès. Els components del London Baroque no es limiten, en aquest cas, a fer un treball professional conscient i impecable, sinó que, per la seva manifesta identificació personal amb el compositor, ens proposen una interpretació extraordinàriament viva i diferenciada en detalls subtils i plurals.

Tot seguit dos CD de valor històric, protagonitzats per Alfred Deller i el seu grup, el Deller Consort, respectivament dedicats a fragments de la música d'escena per a *King Arthur* i al gènere encara poc conegut de la cançó secular, en el qual Purcell perpetua, amb una inspiració tan simple com infal·lible, la tradició dels madrigalistes isabelins. La interpretació col·lectiva de *King Arthur* ens sembla lleument envellida, en canvi, en els aires monòdics del darrer CD (on és acompanyat per W. Kuijken, al baix de viola, i per William Christie, al clavicèmbal), Alfred Deller, el gran pioner, exhibeix una bravura i una entrega admirables.

I encara, finalment, una darrera part dedicada a la música d'orgue, la qual, en aquest cas, Purcell comparteix amb els seus grans compatriotes John Blow i Matthew Locke.

Es tracta d'una introducció equilibrada a l'obra de l'il·lustre compositor del qual comencem a celebrar enguany el tricentenari, una proposta divulgativa d'Harmonia Mundi, susceptible de ser complementada amb altres ofertes, com la que presenta la firma Hyperion, amb la producció integral dels Anthems i serveis religiosos i de les cançons profanes, a càrrec d'un excel·lent conjunt especialitzat, el King's Consort, ben conegut a Barcelona.

OBC

Orquestra simfònica de Barcelona nacional de Catalunya

**50
anys**
d'Orquestra

Gener 1995

Concerts al Palau de la Música

directors:

ARTURO TAMAYO

PAUL POLIVNICK

FRANZ-PAUL DECKER

solistes:

ANDREA CAPPELLETTI, *violí*; ANTONI BESSES, *piano*;

ULRIKE STEINSKY, *soprano*; BERNADETTE GREEVY, *mezzo*;

PAUL FREY, *tenor*; OSKAR HILLEBRANDT, *baríton*;

CORAL CÀRMINA, *Cor col·laborador de l'OBC*

autors:

BARTÓK, DELÀS, MAHLER, MUSSORGSKY/ASHKENAZY,

NUIX, RAVEL, RESPIGHI, VARÈSE

Solistes de l'OBC al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona

SALVADOR ALBEROLA, *fagot*; NÚRIA CALVO, *violoncel*;

VICENT ELLEGIER, *violoncel*; ALBERT GUINOVART, *piano*;

ENRIC KOONTZ, *viola*; ANTONI PEÑA, *violí*; ALFONS REVERTÉ, *clarinet*;

ENRIC RIGAU, *contrabaix*; DAVID ROSELL, *trompa*; PERE SERRA, *violí*

autors:

BEETHOVEN, BOCCHERINI, BRAHMS, BUS, GINASTERA, MOZART

OBC

Venda anticipada de localitats i per telèfon: De dilluns a divendres,
de 10 a 21 h., i dissabtes, de 15 a 21 h., a les taquilles del Palau de la
Música (Sant Francesc de Paula, 2); Trucant a les taquilles del Palau de
la Música Catalana (Tel. 268 10 00)

Solistes de l'OBC. Veure cartellera. **ENTRADA GRATUÏTA**

Informació: Via Laietana, 41. •Tel.: 317 10 96

 Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

 Ajuntament de Barcelona
Àrea de Cultura

Per fi, com el primer dia

L'any 1910 es va acabar de construir un dels edificis més singulars de Barcelona: la casa Milà o, com se la coneix popularment, La Pedrera, obra de l'arquitecte Antoni Gaudí.

Des d'aleshores han passat vuitanta anys. Ara, gràcies al patrocini de CAIXA DE CATALUNYA, en col·laboració amb altres organismes públics, se n'ha fet una fidel i acurada restauració, amb la qual cosa ha recuperat totalment el seu aspecte i bellesa inicials.

I ens ha quedat, per fi, com el primer dia. Perquè la Pedrera s'ho mereixia: perquè és un dels edificis més significatius del modernisme a Catalunya i de l'arquitectura mundial; i perquè ha estat declarat recentment Patrimoni de la Humanitat per la UNESCO. Felicitats.

CAIXA DE CATALUNYA

